

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, márczius 20-án.

79. szám.

A titok.

Nagy követeléssel állt elé Lukács pénzügyminiszter ur, mai rövid beszédének végén, az ellenzékkel szemben. Azt kívánta különösen Horánszky képviselő urtól, ki a kormány minden hivatalos eljárását és jövőre szóló terveit oly gyarlóknak találta, hogy ne elégedjék meg a politikában a pusztá tagadással, hanem adja elő azokat az országmentő eszméket is, melyek a kormány hibás koncepcziói helyébe léphetnének, — ha vannak ily eszméi. Ne elégedjék meg Horánszky a száraz hibáztatással; ne hajtogassa mindig, hogy amit a kormány tesz, az rosszul van téve: hanem mondja meg már egyszer, hogy miként lehetne az ország ügyeit jobban intézni, ha ő tudja.

Nagy kegyetlenség volt ez a pénzügyminisztertől.

Egy párthoz fordul, mely évek hosszú során át a fejét rázta és ebből megélt — s azt követeli tőle, hogy mutassa meg, mi van abban a fejben, melyet oly nagy kitartással és buzgósággal rázogató.

Ha a pénzügyminiszter e váratlan fölhevését egyszerűsítjük, így fejezhetnők ki: Önöknek nem tetszik a mi politikánk, hát lássuk, mi az önök politikája?

E kiméletlen fölszólítással a pénzügyminiszter rátette ujját ama fájó sebre, mely a többrendbeli czégek alatt hosszú ideig fönnállt nemzeti párt életét megkeserítette és sivárrá, eredménytelené tette.

Éveken át kereste e párt, egy egyszerű szónok vezetése alatt, a napi di-

csőséget; éveken át szavaltta el vágyainak és reményeinek szővirágait messze-ható hangzatossággal; küzdött, hadakozott páratlan szívóssággal, sőt győzelmeiket is aratott, melyeknek hirt és zaja bejárta az egész országot. És valahányszor ily győzelmet kivívott, a reá következő nap megmutatta, hogy a győzelem hirt, üres, meddő volt, mint a szőőzőn, melylyel kiküzdötték. Hányszor áradt a Szentlélek vakító fénye Jászberényből Szent István birodalmára! De valahányszor kivillant és ragyogással beözönlött a magyar földet, a küzdő apostolok, kiknek feje fölött villogott, némi melancholiával irták meg napi parancsukban: Győzelmesen megmaradtunk hadi állásunkban.

Aztán jött a rejtentő vereség az egyházpolitikai reformok nagy csatájában. Erről hallgatunk, a felebaráti szeretet követelményeinek engedelmeskedve.

A lesújtott, szétvert sereg érezte, hogy a csorbát, melyet dicsősége szenvedett, szavakkal többé ki nem köszörülhetni, még a legszebb szavakkal sem. Nincs oly csengő baritonhang, mely egy országot megvigasztalhatna az embereiben szenvedett csalódásért.

Új alapot kellett keresni, és ezt a daliák megtalálták a katonai iskolában. És mit tett a kormány, az irigy, a ravasz, a kiméletlen kormány? Megcsinálta azt a katonai iskolát, melyet a nemzeti párt az ő legsajátabb találmányának hirsztelt. Igen, a kormány elég merész,

elég kiméletlen volt oly kényszerhelyzetbe hozni az ellenző pártot, melyben ez siralmak között panaszkodhat, hogy egyszer volt egy kis evangéliuma és a kormány tulbuzgósága következtében az is elfogyott.

És most, a politikai inség közepette, mikor a jobb jövő apostolainak nincs egy elvi betévé falatjuk, előáll a politikai tervekben dülakodó miniszter, ez a kegyetlen gazdag, és hideg gunynyal kérde tőlük: Mi az önök politikája? Önök nem akarják azt, amit mi ajánlunk: tehát mit ajánlanak önök? Halljuk! Lássuk! Beszéljenek!

Hát van emberi lélek az ilyen miniszterben? Hát tudja ez, hogy mi a lesújtottak iránti köteles szent kegyelet?

De várjon csak a miniszter. Majd megmondja neki hétfőn gróf Apponyi hogy: Igen, önök szeretnék, ha megmondanók terveinket, elárulnók eszméinket. Persze, hogy aztán keresztülvigyék és létesítsék azokat. Nem létesítették önök a katonai iskolát is, melyet mi találtunk ki? De nem oda Buda. Nem leszünk mi többé oly együgyűek. Nem mondjuk meg többé, hogy mit akarunk. Inkább eltűrjük azt a vélekedést, hogy nem akarunk semmit.

És ezzel a pénzügyminiszter nagyon szépen ki lesz figurázva. Haza mehet busulva, hogy Horánszky ur nem akarta neki megmondani, hogy miként kell az országot kormányozni. Ez lesz az ő büntetése, méltó büntetése azért, hogy oly

Párbaj — kabátokkal.

Írta: Mikszáth Kálmán.

Egy képet küldt a „Vasárnapi Ujság”, gróf Tisza Lajost és Munkácsy Mihályt együtt levéve. Az egyik halott már, a másik élőhalott. Mindenképen szomorú kép. Pedig egy vig napnak az emléke, egy nagyon vig napé.

Ha Tisza Lajos utazott (rendesen Szegedre) közönségesen Gajári Ödön és én voltunk az utitársai. Valamelyikünk mindig vele ment. Csak erre az utolsó útjára maradtunk el mellőle — ideiglenesen.

Szegeden aztán mindig nagy parádé volt ha lementünk, úgy fogadták ott őt, mint egy fejedelmet s maga is egész életében nagy barátja volt a formáknak, az etiketének. Hiszen följegyezte valamelyik lap, hogy a halála előtti napokban, midőn már nagyon szenvedett s fuldokolt, sógornője, aki ápolta, leejt zsebkendőjét, mire a haldokló gavallér, kinek kin volt a megmozdulás, lehajolt és föladta.

Ilyen volt ő; és igen sokszor megszerkesztett minket, akik nem tudtunk ilyenek lenni. Legalább Szegeden sokszor csipkedett meg a ruhák miatt.

Például a főispánhoz kellett ebédre menni: „Öltözzetek át — mondá — szalonrokk, szürke nadrág.”

Ebéd után, mikor kiszívtuk a csibukjainkat, megint figyelmeztetett:

— A körtöltést megynék megnézni. Vegyetek uti ruhát.

Mire hazavergődtünk, este lett, a színházba kellett menni.

— Smoking — szólta a gróf. (Tudniillik, hogy smokingot vegyünk fel, mert a páholyban nem illik uti ruhában ülni.)

— Nem lehet — feleltem rendszerint ezekre a tételekre.

— Hogy-hogy? — kérdé elcsodálkozva.

— Mert nincs smokingom és szalonrokkom. Valóságosan frappirozva volt. Azt még talán elhitte volna, hogy levegő nélkül megélhet valaki, de smoking és szalonkabát nélkül...

— Hát az isten szerelméért, mivel jöttél?

— Ezzel a ruhával, kegyelmes uram, ami rajtam van. No, meg egy frakkot hoztam a bankethez.

— Szerencsétlen ember! — mondá ilyenkor a boszankodás némi jelével, de volt e boszankodásban valami a csendes részvétből is, hogy: „Lehetetlen ebből az emberből civilizált gentlemant faragni.”

Akárhányszor Szegedre mentünk, mindig ez a ruhakérdés volt a casus belli, úgy, hogy egy pokoli gondolat fogamzott meg bennem. Alig vártam egy szegedi utat, hogy boszut állhassak a grófnak.

Egy őszi napon megjött az alkalom. A gróf már hetek előtt tudatta velem, hogy né-

hány nap múlva megjön Munkácsy és leviszük Szegedre, hogy ott típusokat kerítsen a „Honfoglalás”-képhez.

Nem adtam egy vak loért. S legott rohantam a gróf szobájához.

Az érdemes férfi megörült az új kundschaftnak s kezdte elem teregetni a szöveteit.

— Ne bántsa ezeket. Hanem azt szeretném tudni, milyen ruhákat varratott itt legközelebb gróf Tisza Lajos.

— A kegyelmes urnak épen most készültünk egy új öltönyt.

— Lehetne látni?

— Azonnal.

Előhozatta a műhelyből, darabokban, fécikkel, kikrétázva; egy olivazöld jaquet, fekete-báronny mellény két sor gombbal és szürke nadrág, apró májszínű kockákkal.

— Egy kicsit bizarr öltözet — szólta a szabó — de finom és választékos.

— Készítsen nekem is egy szakasztott ilyen öltönyt — mondám.

A szabó vállat vont s néma gunyos mosoly tilt ki a száj-szegleteibe, mintha mondaná: „Ni, megint egy bolond, aki a mágnásokat akarja utánózni.” Aztán bizonyos lenézéssel futtatta végig szeméit a természetesen s ezekből azt lehetett volna kiolvasni: rosszul fog állni, barátom, nevetséges lesz ez ebben a ruhában, ehhez a Tisza Lajos könnyed, elegáns alakja

kiméletlenül fürkészte az ellenzék állam-mentő terveit.

Miniszternek nem szabad ily kíváncsinak lenni.

Mi azonban nem vagyunk oly rá-tartósak, mint a „velünk egy közjogi alapon álló ellenzék.” Mi, kik figyelemmel kísértük e párt történetét, tudni véljük, hogy melyik az a csodaszer, melyet a pénzügyminiszter elől oly óvatosan rejtgetnek. Ez a csodaszer nem terv, nem eszme, nem politikai irányelv, hanem vágy, melyet Horánszky ur, ha ki akart volna kissé gombolkozni, így fejezhetett volna ki: Tudni akarják, hogy mi mit akarunk? Mi azt akarjuk, hogy önök ne létezzenek és hogy önök helyén mi létezzünk.

Ez világos lett volna, de ez nem segített volna sem a pénzügyminiszteren sem a szocializmuson, sem az osztrák egységen. Ez csak az ellenzéken segített volna.

És ime, az elvek terén való szemfényvesztésnek ez a végső tragikuma. Aki ilyenből él sokáig, utóljára azt sem meri nyíltan megmondani, hogy mit kíván; csak annak nyilvánítására kénytelen szorítkozni, mit nem kíván.

Ez a sorsa egy pártnak, melynek összes politikai kincstára csak egy — aspiráció.

A pénzügyminiszter határozottan szárazlelkű, kiméletlen ember. Nem átalílyesmit földeríteni.

Papok a politikában.

Fölmenvén a hegyre Jézus, leült volna és hozzá menének az ő tanítványai. És száját megnyitván, tanítja vala őket, mondván:

— Valaki azért a legkisebb parancsolatok közül egyet megrontand és aképen tanítandja az embereket, a mennyeknek országában legkisebb lészen: Valaki pedig a törvényt cselekeszi és úgy tanít, a mennyeknek országában nagy lészen.

Az Urnak csekély szolgálja Molnár János

apát pedig felkelvén ültő helyéből, megnyitá száját és mondá:

— Nyíltan és bátran kijelentem, hogy miként a múltban, úgy a jövőben is mindenkor fogunk a templomban foglalkozni a politikával. És nem fog bennünket megfélemlíteni semmiféle ítélet, királyi tábla, kuria, vagy miniszteri rendelet.

Az Ur mondá, annyi tehát bizonyos, hogy a mennyeknek országában Molnár János apát a legkisebb lészen. Lássuk mi legyen ő a földön.

Itt még talán nem a legutolsó. A néppártban legalább nem, ott az első: a vezér. Pap és képviselő. A szeretet vallásának papja, a gyűlölség politikájának képviselője. Elvei, nyíltan hirdetett elvei: reakció és antiszemitizmus. Fegyverei: izgatás és lázítás; izgatás a feszülettel, lázítás a szószékről.

Pap és képviselő; két immunitása van egy helyett. Reverendában jár és szentelt chrisma van a fején. Sérthetetlen a személye. Képviselő, beszélhet szabadon, nem tartozik felelőssel a szaváért. S ezt a két immunitását, ezt a kettős védőbástyát úgy kihasználja, úgy visszaél vele, hogy bizonyára elpirul belé a reverendája és mandátuma egyaránt. Csak ő nem pirul.

Elvisszük a politikát a templomba, ezt mondja Molnár apát. Szent atyám, tisztelendő ur, tudja-e, miket beszél? Tudja-e, mire vezet, amit ön mond?

„Legyen egy akol, egy pásztor” mondotta a Megváltó. S ön még az egy felekezet híveit is fel akarja osztani? A templomban is legyenek kormánypárti keresztények és néppártiak, nemzetiek és függetlenségek? Az Isten legyen a bírja a politikának és másképp hallgassa meg az imádságot, aszerint, hogy milyen pártbeli a hívő? Jobb legyen a néppárti Miatyánkja, mint a kormánypárti, igazabb a nemzetipárti Hiszekegy-je, mint a függetlenségi?

Az a szent ruha, melyet ön visel Molnár János apát ur, az kötelez, csakugy, mint a nemesség. Kötelezi önt, hogy hitet és szeretetet prédikáljon, kötelezi önt, hogy törvénytisz-

teletet, hűséget hirdessen, kötelezi önt, hogy a béke apostola legyen hívői között. Ehelyett, rossz szolgálja az Urnak, visszavonást és gyűlölséget akar prédikálni, konkolyt hinteni az egyetlen szent helyen, amely számunkra megmaradt. A politika üldöz és ől bennünket mindenütt, családban, társadalomban, klubban, tanácskozó teremben, mulatságban, talán a hitvesi nyoszolyában is. Csak a templom volt szent, az Isten háza. Oda megoldott sarukkal lépünk be, künn hagyván a szenvedélyeket. Ott Istenhez van szavunk, ott imádkozunk.

Rossz pap te, ne vedd el az Istentől az ő házat!

Egyre mégis jó Molnár János ur kitörése. Okot és alkalmat ad megmondani azt, amit már régen meg kellett volna mondani, amit sokan éreznek és gondolnak, amit kívánnak és elhallgattak. A pap ne lehessen képviselő. Ne lehessen képviselő az Isten katonája, csak úgy, mint nem lehet a császár katonája. Összeférhetetlen ez a két állás.

„Az Ur szolgálójának pedig nem kell háborgatni — mondja Pál apostol Timotheusz-írott második levelében — hanem engedelmesnek kell lenni mindenekhez, alkalmasnak a tanításra, türenek.”

A nép akaratának képviselője pedig háborogjon, ha rosszat lát, ne legyen engedelmes mindenekhez, hanem emelje fel tiltakozó szavát, ne legyen tűrő és megnyugvó, hanem agilis, szenvedélyes.

Keresve-keressük, akárhogy kutassuk, nem találunk még két annyira ellentétes, egymást annyira kizáró foglalkozást, mint a képviselőt és a papot. A papnak megvannak a szent és megmásíthatatlan törvényei, a képviselő ujakat hoz, régiakat javít; a pap a léleknek él, a politikus az anyagnak; a békesség, a megnyugvás, a megállapodás a papé; a háborúság, a küzdés, a haladás, előretörés a politikusé. A lelkek tüdve a pap gondja, a politikusé a test jóléte és biztonságja.

Rossz pap az, aki jó képviselő; rossz politikus, aki jó pap. Vagy olyan, mint Molnár apát, rossz mindkettőnek.

kell, az ő arisztokratikus magatartása, de végre is mi közöm hozzá — és csak egyre vonogatta a vállát.

En mindezekkel nem törődtem semmit, mentem a megkezdett uton tovább.

— Lássuk csak, milyen ruhákat varratott itt gróf Tisza azelőtt.

Felütötte a könyvet és kisült, hogy tavaszkor szállítottak neki legutóljára egy öltönyt, de hogy milyen volt, arra csak a szabász tudna még emlékezni.

— Hát meg kell a szabásztól kérdezni.

A szabász csakugyan emlékezett a szövetekre: könnyű szürke karnag-blouse, két-elejtű, a mellény angolfehér alappal, két sikokkal és pepitanadrág.

— Nagyon jól van. Egy egészen ilyen öltönyt is csináljanak.

Mértéket vettek és a kellő időben megkaptam a ruhákat.

Érdekes darabok voltak, valóságos remek. Bátran elmehetett volna bennük házassági esküvőre angol lord-gyerek. Igazi élvezettel rakosgattam be őket bőröndömbe a kifizetés napján, a frakkom, szalonkabátom és smokin-gom mellé. „Parates sum!” kiáltottam fel megelégedetten, az indóházba hajtatva.

Már ott találtam Munkácsyt és a gróft. Igen vidám volt, mint mindig, ha Szegedre mentünk a külön-coupejába rajtuk kívül több más képviselőt is meghívott, akik a toszvári

vonaton utaztak; ha emlékezetem nem csal, Vargits és Janicsáry volt velünk.

Alig hogy felcizihelődünk és elhelyeztük a holminkat, két bőrönddel utaztam most magam is; Janicsáry, az „admirális”, ravasz mosolygással húzott ki a zsebéből egy négyzetű kis paklit.

— Mi van abban? — kérde Munkácsy.

— Képek, mester — felelte Tisza Lajos — melyek jobban tetszenek a magyaroknak, mint az önéi.

Ideges mohósággal nyúlt a pakli után a mester a külső burokját szétszakítva, csodálkozva nézte az eléje táruló figurákat: egy barokköltozetű tollas-kalpagu urat újjal, egy kard markolatára támaszkodó zöldköpenyű levántét különös golyóbissal a hóna alatt, egy öreg anyókat, aki fát visz a bástái s mindnyájára kétszer látszik, mintha a vírtükrében nézné magát egy-egy alak.

— Mi ez? — kérde kíváncsian.

— Kártya — mondá a gróf.

Az admirális megvetőleg mosolygott.

— Nem ismeri? — szól, a fejét csóválva. — Megfoghatatlan.

— És mire való ez? — ártatlan a dolgot nagy érdeklődéssel Munkácsy.

— Majd megnézi megint.

Elkérdeztük a kis szalon-asztalán forrázni. Nézte, nézte egy darabig, tott egy pár szív kártyát, amelyeken mind kisebb-alfabb csott a Janicsáry Sándor becsületében, aztán megmuta,

és kinézett az ablakon, elmerengve az őszies vidéken, mely egyforma mindentűt és olyan hamvaszürke, mint az ő haja.

Imitt-amott villant meg egy fehér tanyai ház, kis kertjében fonnyadozó mályvarózsa, vagy hórihorgas napraforgó, az udvarán játszó gyerekek, vagy kenderit tiloló asszony — aztán megint sokáig semmi, sem ember, sem állat, csak a végtelen széles tarlók a lyukacsos szalmaszálakkal. A szél neki-neki gyürkőzik az őszies dudálásának s ilyenkor felhajt egy csomó ördögsekeret és kergeti maga előtt, mint a zsendő a zsványokat. Munkácsy utána bámult ezeknek a bujdosó száraz növényeknek, mintha kacskaringós gót betűk szaladnának a rettentés, sehol véget nem érő lapon...

Az ő gondolatai is úgy szaladgáltak már akkor — a szemei mélyén, azoknak a szép kék szemeknek a mélyén volt valami örvénylő csillám, valami különös, ijesztő... De hát ki ismeri annak a láthatatlan, kifürkészhetetlen arcza koboldnak a tekintetét, aki egyszer lángol, egyszer téboly.

Tisza Lajos egy angol regényt olvasott (Kiplinget szerette nagyon), az ő ideje gyorsan múlt. A ferbli se kutya. Mi se untak magunkat. De Munkácsy semmit se csinált, csak bámult mereven a semimbe, vagy füttyfűszott. A régi Lieb Miskából csak ez maradt benne — s még most is az volt rajta a legkedvesebb.

POLITIKAI HIREK.

A kiegyezés. Gróf Thun osztrák miniszterelnök, Baernreither osztrák kereskedelmi miniszter és dr. Kaizl osztrák pénzügyminiszter ma este ide érkeznek és holnap reggel a magyar miniszterelnökségben a kiegyezési javaslatok megállapítására hivatott magyar miniszterekkel tanácskozni fognak.

A Vatikán és a néppárt. A pápa márczius elején ünnepelte pappá szentelésének hatvanadik évfordulóját s ebből az alkalomból gróf Zichy Nándor és gróf Esterházy Mórész Miklós a néppárt nevében levelet küldöttek neki, amelyben hódolatukat és szerencsekívánataikat tolmácsolták. A levélre gróf Zichy Nándor kapta meg a feleletet Rampaolla bibornoktól.

A levelet, melyet — így szól a válasz — a magad és a keresztény párt nevében a Szent Atyához intéztél, legkedvesebben fogadta ő Szentsege. Mert abból felismerte, hogy mekkora igyekezettel viseltetlek valamennyien a vallás oltalmáért, amelyre hazátok java is teljesen össze van kötve. Különös köszönetet fejezi ki nektek a szentséges Atya és hogy törekvéseteknek ő szívesen adja és irántatok való jóakarátat tanúsítsa, teljes lelkéből mindnyájatokra apostoli áldását adja.

A metropolitai bíróság ülése. Karlóczáról jelentik, hogy a metropolitai felebbviteli bíróságot e hónap 28-ára hívták össze. E bíróság csakis tisztán egyházi ügyekben ítél és határozatok ellen csakis a magyar kormányhoz intézett felfolyamodás útján lehet jogorvoslattal élni. A több napra terjedő tárgysorozat legérdekesebb pontja kétségkívül dr. Radich Emilian ügye lesz, kit a verseczi konzisztórium rehabilitált és aki most támadóival szemben kér elégtételt.

Állami tisztviselők kaucziója. A porosz hivatalos lap ma közli az 1898. évi márczius 7-iki porosz törvényt, mely az állami tisztviselők kaucziójára vonatkozó törvényes rendelkezéseket — a bírósági végrehajtókra vonatkozó kivétellel — megszünteti és megállapítja, hogy a kaucziókat a tisztviselőknek vissza kell adni. Cél szerű lenne, ha nálunk is foglalkoznának még pedig ugyanily értelemben a kérdéssel, mert hiszen a kauczió igazi biztosítékot úgy sem nyújt, a tisztviselőkre pedig és a kezelés szempontjából az állami pénztárakra is, sok teherrel jár.

Néha-néha ráfanyalodott, hogy minket nézzen, de lelke nem volt ott. Pedig a kibicznek két lelke is szokott lenni; az egyik a maga számára, a másik a partnere részére. Fortuna istenasszony csinálta a maga szokott ugrásait s a játékosok valamelyikének elfogyván a pénze, hazáért „a szüleikhez”. Egy ur a tárczáját huzta ki, kivett belőle egy Kossuth-bankót, oda dobván tréfásan elébünk, hogy váltassuk fel:

Munkácsy figyelmes lett:

— Milyen nemzetnek a pénze ez?

— A magyaré.

— A magyaré? Ugyan?

— Kossuth-bankó — jegyzem meg — 1848-ból.

Kezébe vette, nézte a rárajzolt képeket, czírákat figyelmesen, azután visszaadta nagy fejcsoválással.

— Soha sem hallottam erről. Hogy ilyesmi is volt.

Mindnyájan ránéztünk csodálkozva. Hát semmit se tud ez az ember erről az országot rázó viharról? Csak egy művész lelke alhatik így. Csak az lehet úgy összeeszkva, hogy semmi egyéb nem fér hozzá, csak ami épen neki.

Szerettem volna tovább firtatni: lehetséges-e, hogy nem tud a negyvennyolcából semmit, midőn egyszerre füttyentett a gőzgép s a paprikakoszos szegedi kis házak előugrottak.

(Vége következik.)

A katolikus kongresszus kilenczes bizottsága Szapáry Gyula gróf elnöklése alatt szakadatlanul dolgozik. A jegyzői teendőket dr. Horváthy Gyula, nagyváradi jogakadémiai tanár, a bizottság elnöke végzi. E héten a bizottság üléseit, melyekben báró Hornig Károly veszprémi püspök társelnök, Vajda Ödön zirczi apát, Rajner Lajos esztergomi kanonok, gróf Apponyi Albert, gróf Zichy Nándor, dr. Günther Antal és Pászty Jenő vettek részt, gróf Szapáry Gyula koronaherceg-utcai palotájában tartotta. Mivel több ügyet ismét elő kell készíteni és közbesznek a husvétii ünnepek, a bizottság legközelebbi ülését április 14-én tartja meg.

Majd adunk Hauswirthnek!

Ausztriában templomot építenek a császár ötvenesztendő jubileumára és az emberi szív, érzelmeiben túlradó lévén, nem csuda, hogy a templomépítők nem tudják kellő korlátok közé szorítani a lojalitást. Midőn ugyanis arról van szó, hogy első Ferencz József, Európa legelső gentlemanje, a legnemesebb szívé uralkodó, egy általános történelmi ténynek és egy osztrák közjogi eseménynek félézázados jubileumát ünnepeli — akkor a derék, lojalis osztrákok templomot emelnek — az ausztriai birodalmi eszmének!... Bécsben „plebániái és helyőrségi templom” épül ennek az eszmének, azért, mert első Ferencz József ő felsége jubilál. Tehát azért az „ausztriai birodalmi eszmé”-nek is jubilálni kell? Azt hiszszük, az „ausztriai birodalmi eszmének”, e régi, ez elkopott, e hitelét veszített, ez aszkóba esett szörnnyetegnék inkább sirásra volna oka akkor, midőn első Ferencz József, a legalkotmányosabb fejedelem, jubilál. Mert századok után Ferencz József az első habsburgi uralkodó, aki az elgyöngült, előregedett Osmark fogalmát felváltotta arra az új Ausztriára mely szövetségese Magyarországnak és semmi azonosságban nincs azzal a régi Ausztriával, mely kiszípolozója volt Magyarországnak. A bécsi templomépítők azonban nem tudják ezt. Jó, ünnepeljék ők hát a régi Ausztriát, hiszen úgy sem csupa tudós a vezetőjük. (Lueger az egyik alelnöke a komiténak.)

Csak hogy a templomépítő bizottság vezetői Magyarországra is szétküldték az adakozásra szóló felhívást, mely ilyen passzusokból áll szóról-szóra:

„Ezenel minden osztrák hazafi szívéhez szólunk, hogy e császár jubileumi templom építéséhez járuljanak hozzá... oldalkápolnák által, melyek az egyes országok védőszentjeinek volnának szentelve, ez a templom a monarchia népeit egyesítő birodalmi eszmének volna kifejezőjévé.”

Jó. Ez is érthető.

Magyarország kap majd egy „oldal”-kápolnát, mint Bukovina vagy Krajna és azt igen természetesen, magyarországi gyűjtésből kell megfizetni. Az elnökök józanul okoskodnak. Hiszen ők Ausztriában azt hiszik, hogy magyar állameszme sincs már, mert az osztrák állameszme körülbelül nem egyéb egy romhalmazzal. Ők tehát vigasztalásul fordulnak a „birodalmi eszméhez”, mely Magyarországnak egy apró lorettói kápolnát juttat. Jó és érthető ez — mondjuk.

Csak hogy ezalatt a felhívás alatt ott van h é t m a g y a r m á g n á s n e v e i s ! Oda van írva: herczeg Esterházy Pál. (Az első magyar mágna, uradalmi után háromszázezer forint földadót fizet, ha kiejtik a nevét, lelkesedik minden magyar, mintha a Rákóczy-szót hallaná, régi jó fatárogtókból.) Továbbá jön örgróf Pallavicini Sándor a csongrádi nábob, s amellet egyike az ország

legműveltebb urainak, gróf Pálffy András lovassági tábornok, kapitánya annak a magyar testőrségnek, melyben egykor Baesányi, Báróczi és Kisfaludy szolgált, azután gróf Pejácsevich László titkos tanácsos, gróf Schönborn Erwin, az egykori Rákóczy-uradalmak ura, gróf Széchenyi Kálmán magyar királyi főajtónállómester és végül gróf Zichy Ágost, Fiume egykori kormányzója. Fényes nevek. História van mögöttük, a háttérben zászlókat lenget a szél, selymzászlókat, melyeket királyért és hazáért löttek szét egykor a harcban; királyért és hazáért mindig, de soha sem az „osztrák birodalmi gondolatért”. Hogy mer tehát Lueger ur ezekkel a nevekkal ékeskedni?!... Mi köze ezekhez a nevekhez az „osztrák birodalom” eszméjének?!... De ne tovább a kérdést.

... Az ember még elheveskedhetné a dolgot, ne bántuk tehát Lueger urat holnapig, holnaputánig. Mert addigra bizonyosan kijelenti a hét magyar mágna, hogy ezt a proklamációt ő alá nem írta. Majd aztán akkor veszszük elő, akkor sem Lueger urat, hanem az okosabb alelnököket, Hauswirth urat, a benczés apátot.

— Majd adunk Hauswirthnek! kiáltjuk a mi tehetetlen bosszankodásunkban.

Az új felirat.

A képviselőházban ma terjesztette be az igazságügyi bizottság az április 11-én ő felségéhez intézendő hódoló feliratnak újabb tervezetét. Az első tervezetet a képviselőház tudva levőleg visszaadta a bizottságnak, hogy újból dolgozza ki. Az újabb tervezet így hangzik:

Felséges Császár és Apostoli Király!

Legkegyelmesebb Urunk!

A nemzet ujászületésének félszázados emlékét ünnepelve, törvényben megörökített kegyelettel rójuk le hálánkat az iránt a korszak iránt, amely Magyarországnak történelmi egységét, nemzeti jellegét és államjogi önállóságát megfelelő intézményekkel biztosította.

Az átalakulás nem volt sem rögtönös, sem erőszakos. A nemzet legjobbjainak évtizedeken át tartó hazafias munkája érlelte meg azt a tudatot, hogy a hanyatló nemzeti életet a régi intézmények mellett fölvirágoztatni nem lehet, hanem helyökre az új idők szellemének megfelelő alkotásokat kell ültetni.

Az intézmények emez ujjaalkotását a Felséged királyi előde által szentesített 1848-diki törvények valósították meg.

A népképviselőre alapított törvényhozói hatalom osztályokra, fajokra és felekezetekre való tekintet nélkül lépett életbe s ezzel kapcsolatosan alakult meg a végrehajtó hatalom gyakorlására hivatott felelős minisztérium.

Erdély uniójával és kapcsolt részeinek az anyaországhoz való visszacsatolásával az ország területi épsége helyreállott. Az egyenlő jogképeség s közös teherviselés elvei alapján az előjogok megszüntetésével a nemzet fiai minden osztályra és nemzetiségre való tekintet nélkül fogadtattak be az alkotmány sáncaiba; a nemzet erősebb és nagyobb lett.

Szabaddá tette a sajtó, hogy a nemzet állami és társadalmi boldogulásának céljaira az új intézményekkel kellően élhessen. A nemzet színei visszaállították ősi jogaikba!

Felséges Urunk! Az ezen intézményekben rejlő nemzeti erő nemcsak alkalmas válságok leküzdésére, de szellemében érintetlenül a Felséged bölcs hozzájárulásával azóta létrehozott alkotásokban újra és újra megnyilatkozva, a nemzet boldog főnállásának s Felséged uralkodóháza dicsőségének pótolhatatlan biztosítékát nyújtja.

Nemzetünk, hála az örök gondviselésnek és Felséged atyai bölcsességének, ma nem áll létét érintő válságok előtt. Gondolhatunk kegyeletünk lerovására is, mely immár az 1848-iki alkotásokat megünnepelő törvényben kifejezésre jutott. A midőn

a félszázaddal ezelőtt lefolyt nagy napok, közül egyet kiválasztottunk, ünnepelésünk tárgyát nem tehetünk más napot, mint azt, amelyen az ige testisé, amelyen a fenekelt eszmék Felséged elődjének királyi azavára megszűntek csupán nemzeti óhajok lenni, de királyi szentesítéssel ellátva, mint az azokban egybeforrt nép és korona akarat, átadva a való életnek, megkezdhetők a meg is kezdték átalakító, örökerejű hatásukat!

Kegyeletünk ezen gyakorisága fonálán föl kell ismernünk örök időkre azt a nagy tanulságot is, hogy a nemzet és a király boldogulását csak közös egyetértésük biztosítja.

Amidőn a tudathoz nemzetiünk ama dicső korszakának és e korszak alkotóinak emlékét kegyelettel ünnepeljük, elfojthatatlanul tör ki keblünk-ből történeti hű ragaszkodásunk és hálánk érzete Felséged iránt, mint aki a jogfolytonosság alapján állott és a nemzettel teljes egyetértésben törvényben jelölte meg fejlődésünknek útját. Haladásunknak ezen az útján jövőben sem vezethet hennünket más, mint alkotmányunkhoz való törhetetlen ragaszkodásunk s a bizalom és hűség Felséged személyéhez, trónjához és az uralkodóházhoz!

Ezek az érzések hatván át nemzetünket, mi, mint annak törvényes képviselője, ez alkalommal is, a minden hazafi szívében élő azt az óhaját tolmácsoljuk, hogy Felségedet és királyi családját nemzetünk boldogulására és dicsőségére a mindennek ura bocsán, boldog élettel áldja meg.

Kik egyébiránt mely tisztelettel vagyunk császári és apostoli királyi Felségednek legálázatosabb szolgálói

Magyar-, Horvát- és Szlavonországek országgyűlésileg egybegyűlt főrendei és képviselői

Az appropriáció.

(Az országgyűlésből.)

Ugy volt, hogy ez az Apponyi napja lesz. De pályázott erre a napra Kossuth Ferenc is. Azonfelül Polónyi ur is előkészített mára egy szenzációs interpellációt. Mert szeretnek a szombati ülésre pályázni mindannyian. akik hangulateltérésben dolgoznak. Kedves ugyanis minden parlamenti siker, de a szombati nemcsak kedves, az fontos is. Mert ez valamivel hosszabb életű, a közbeeső vasárnapon tovább rezeg a hatás, eljuthat messze vidékekre és ilyenformán majdnem az egész politikai hét sikerének tetszik.

Sokan szerették volna tehát ezt a napot befoglalni. Kossuth ki is nyújtotta utána a kezét, Polónyi nemkülönben — de ők, ha beszéltek is, a sikert nem tudták elérni. Apponyi bizonyosan elérte volna, de ő meg nem juthatott szóhoz, mert azok a gonosz házszabályok olyan jogot biztosítanak a minisztereknek, hogy bármikor beszélhetnek és ezen a jogen elkapta Apponyi elől a napot (és a sikert is) Lukács László pénzügyminiszter, aki ma váratlanul felszólat és egy rendkívül erős polemikában megcáfolta azt az egész kritikát, amely pénzügyeink állapotát olyan sötétnek akarta feltüntetni. Sorra vette az ellenzék összes kritikusait, de legtovább természetesen Horánszkyt idézte, aki legsötétebb képet rajzolt a magyar fináncziáról.

A miniszter nagyon higgadtan állította fel a maga bizonyítékait s amikor ezek már elvégezték dolgukat, Lukács még utóljára egy maliciózus kérdéssel fordult a nemzethez:

— Horánszky sötéten látja a magyar pénzügyek helyzetét, a külföld pedig nagyon kedvezően. Ugyan melyik lehet a döntőbb fontosságú kritika?

A felelet nem nehéz. S a nagy többség tetszése jelezte, hogy ez a maliciózus kérdés körülbelül el is döntötte a vitát. Mert ha a külföld kedvező színben látja a mi fináncziáinkat, Horánszky pedig nem, — ezt mindenestre könnyebb elviselni, mintha a dolog megfordítva állna. Hatott tehát már ez a kérdés, de a legzajosabb tetszéssel találkozott a miniszternek az a figyelmeztetés, amelylyel Horánszkyhoz fordulva azt mondotta, hogy bizonyos madarak a lármájukkal ugyan megmenetltek egyszer a Capitoliumot, de államférfiaknak még sem lehet egész életükre az az egyet-

len ambíciója, hogy lármával figyelmeztessenek valamely veszélyre. Az államférfiaknak cselekedniök is kell.

— Eljen! hanzott a többség tetszése...

Az ellenzék viszont, sértődve, hogy a miniszter Horánszkyt a capitoliumi ludakkal állította egy sorba, vigasztalni próbálta a nemzeti párt elnökét. És tüntetve kiáltotta:

— Eljen Horánszky!

De a mai nap mégis a pénzügyminiszteré volt. Valamieskét csipett magának a figyelemből Polónyi Géza is, aki egy kolosszális dimenzióú interpellációban támadta a New-York biztosító-vársaságot, amelyről nagyon különös és egyenesen esunya dolgokat mondott el. A Ház minden részén feszült figyelemmel hallgatták a beszédet, mely nagy hatást tett mindenkire. Nagy érdeklődéssel várják most minden körben egyelőre a miniszter válaszát.

Napirend előtt.

A jegyző jelenti, hogy Polónyi Géza interpellációt jegyzett be az ülés végére, a Newyork ügyében.

Polónyi Géza: Kéri a Házat, engedje meg, hogy interpellációját a szokott idő előtt, már fél egy órákor kezdhesse meg, mert az adatoknak nagy halmazát kívánja előterjeszteni.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök: Nem látja indokoltnak, hogy a Ház a házszabályok 152. §-ának 3-ik pontjától eltérjen; amikor Molnár képviselő fenyegetőzése folytán esetleg ki van téve a Ház a sürű és hosszú interpellációk által az obstrukció egy nemének, akkor tiltakozik az ellen, hogy rendszerre váljék a napirendtől való eltérés. A jelen esetben azonban nincs kifogása az ellen, hogy a Ház Polónyinak az engedélyt megadja.

Polónyi Géza: Kijelenti, hogy nem azzal a célzattal terjesztette elő kérelmét, hogy a házszabályoktól való eltérést honosítsa meg; az ő interpellációját nem lehet Molnár képviselő interpellációjával egy kalap alá vonni. (Derűtség.)

Elnök: A Ház megadja az engedélyt, hogy az interpelláció fél egy órákor terjesztessék elő.

A budget-törvény.

Következik a budget-törvény tárgyalásának folytatása:

Marjay Péter: A kormány nem viseli szíven a nép érdekeit, ezért ő sem viselteit iránta bizalommal. Ime Kis-Marja község lakói önmaguk akartak magukon segíteni és állatvédő-egyletet alapítottak, de a miniszter még ezt sem engedte meg. (Nagy derűség.) Mocsynak megjegyezte, hogy most, az egyenlőség félszázados emléktünnepén tapintatlanság volt itt a zsidó-kérdést felvetni. Ő is pap, ha nem is asszonyzája, hanem hajszos. Ő is poltízál, de nem a templomban. (Nagy tetszés.) Az a pap, a ki templomban politizál, megérdemli, hogy Krisztus korbácsával verjek ki a templomból, (Nagy tetszés.)

Kossuth Ferenc: Nem óhajt foglalkozni a miniszter tegnapi beszédével, mert ebben csak azt hangoztatta, mit fog tenni a jövőben. Az appropriációnál azonban csak arról lehet szó, mivel érdemelte meg a kormány a bizalmat eddig folytatott tevékenységével. Nem akarja követni Mócsy sem a zsidók ellen való kirohanásában. Hogy a zsidók nálunk oly nagy tért hódítottak, ez kétségkívül a mi élhetetlenségünk következménye. Ő azonban nem nézi azt, hogy valaki milyen származású, milyen fajú, milyen vallású...

Rakovszky István: Azt elhiszezzük!

Kossuth Ferenc: ... hanem csak arra kint, hogy milyen a hazasága. Az előadó beszédével foglalkozik azután. Hol vannak azok az idők, amikor a pénzügyi bizottság csak nagyon érdemes munkát végzett? 1868-ban öt millióval leértékelte a bizottság a költségvetést. Sajnos, azóta 263 millióval emelkedett. És micsoda adósságot csinált az állam! 1867-ben még egy krajczár adóssága se volt az államnak; ma 2177 millió az adóssága! Ma, ha a magyar ember megszűnik, már 122 forinttal adós, s mire egy kicsit felcseperedik, 140 forint lesz az adóssága. Mindezzel pedig nem hogy lépést tartott volna az ország vagyonosodása, sőt éppen ellenkezőleg folyton nőtt és nőtt az elszegényedés az országban. Könnyű megkötni az alvó oroszokat. Magyarország most ilyen alvó orosz. De hát mi lesz belőlünk, ha megfosztanak jószágainktól, lerombolják szabadságunk biztosítékait? Nem a legborzasztóbb bizonytalanság elé néz-e az ország ilyenképen, ha elveszti azt a garanzáciát is, melyet egy sokat szenvedett, bölcs, de agg fejedelem eleve nyújt. Határozati javaslatot terjeszt elő, mely a költségvetési javaslat visszautasítását célozza.

Lukács László pénzügyminiszter: Miután a tisztelt képviselő urak közül többen úgy pénzügyi, mint közgazdasági természetű indokokra is hivatkoztak és e téren is támadást intéztek a kormány ellen, méltóztatnék megengedni, hogy egy pár észrevételt tegyek azokra, amik az én tárczám keretében tartozó dolgokra vonatkozólag mondták.

Az általános impresszió, amelyet Kossuth Ferencz tisztelt képviselő ur beszéde reám tett, az volt, hogy ha ezelőtt tíz-tizenöt esztendővel mondtá volna el beszédét, igen sok igaz és az akkori viszonyokra alkalmazható foglaltatott volna abban és akkor megfelelőnek lett volna tekinthető; de a mai viszonyoknak a beszéd azon része, amely a pénzügyi politikát kifogásolta, azt hiszem, nem felel meg.

Ezek után, tisztelt Ház, méltóztatnék megengedni (Halljuk! Halljuk!), hogy visszatérjek Horánszky Nándor tisztelt képviselőúrsam tegnapielőtti napon tartott beszédére, amely igen sok fontos és érdekes nyilatkozatot tartalmaz.

A tisztelt képviselő ur körülbelül két hónapot át tanulmányozván január 26-án elmondott beszédemet, arra az eredményre jutott, hogy mégis csak neki van igaza, január 25-iki beszédében, midőn azt állította, hogy Magyarország tényleg a teljesítési képességnek a véghatárán van és vagy benne vagyunk már a deficiitben, vagy legkésőbb bele fogunk lépni a deficiitbe esztendőbe.

Tisztelt Ház! Egy pár utalás a legközelebb megtartandó kvóta-bizottsági tárgyalásokra, azután az a körülmény, hogy a tisztelt képviselő ur az osztrák kvóta-bizottság munkálataiból merített adatokkal polemizál itt, ezek a körülmények bizonyos mértékig világosságot vetnek arra a tendenciára, amely talán a tisztelt képviselő urat vezette akkor, amikor erre a kérdésre két hónap múlva ismét ismét visszatér és igen hangsúlyozta az ő állításainak igazságát.

Méltóztatnék megengedni, ha engem ez az eljárás arra az eszmére vezetett, hogy tán a cmlázata annak az eljárásnak az, hogy bizonyos kelepce állítassék fel, amelybe a pénzügyminiszternek akarva, nem akarva bele kell ugrani. Mert a tisztelt képviselő ur úgy okoskodhatott, hogy vagy ellentmond nekem a pénzügyminiszter és bizonyítani fogja az ország jólétének emelkedését és fejlődését, és akkor a szokott módon igen könnyű lesz rástútni, hogy hazaáruló, hogy kiszolgáltatta az országot az osztrákoknak, fegyvert adott ellenségeink kezébe... (Ellenmondások a baloldalon. Zaj.) a mi nem egyszer megtörtént velem; vagy pedig meg fogja erősíteni az általam mondottakat, és akkor elértem a céloimat ebben az irányban, mert hiszen, hivatalos részéről konstataított az, amit én állítottam.

Hát, tisztelt képviselőház, nagyon evidens lévén a dolog, van szerencsém tisztelettel kijelenteni, hogy én ebbe a kelepcebe egyáltalán nem fogok beleugrani. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Nem fogok beleugrani azért, nem mintha veszedelmesnek tartanám az ország valódi helyzetének a valóság színében, sem nem szépitve, sem nem feketítve, való feltüntetését, mert abban tökéletesen igaza van gróf Tisza István tisztelt képviselő urnak, aki azt mondta, hogy nem az a kérdés a kvóta eldöntésénél, hogy haladt-e, fejlődött-e Magyarország vagy nem; hanem az, hogy milyen relatíve a fejlődés, vajjon Ausztria fejlődött-e annyira vagy talán inkább, mint Magyarország? Ennek a kérdésnek egyoldalú vitatása egyáltalában nem rejt magában veszélyeket a kvótakérdés szempontjából.

Nem akarok még sem foglalkozni ezzel a kérdéssel, mert kétséget nem szenved, tisztelt képviselőház, hogy a jelen momentumban, amikor a kvótabizottság összejövetele előtt állunk, mégis tagadhatatlanul oly hatást gyakorolhatnának az ilyeszerű fejtegetések e helyről, amelyek megzavarnák a nyugodt ítélletet, ilyen kényes és fontos kérdésre nézve kötelességemnek tartom tartózkodni mindentől, ami a kérdés megoldását megnehezíti. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Énnél fogva, tisztelt képviselőház, szorítkozni fogok Horánszky Nándor képviselő ur beszédének azon részre, amely képviselő nem érintik az ország anyagi fejlődésének, vagy hanyatlásának kérdését. Konstataíom, hogy a tisztelt képviselő urnak a konverzió kamatmegtakarítási összege tekintetében igaza volt. Tévedésem azonban menthető, mert hiszen azon konverzió, amelyet a tisztelt képviselő ur említett, volt a kisebbik, amelyet én említettem, az volt a nagyobbik s miután a képviselő ur mindig konverzióról beszélt, én bittem, hogy abban hibázom, hogy amidőn a tisztelt képviselő ur a nagyobb konverziót említette, a kisebbiket érlette alatta. Az én tévedésem tehát indokolt volt.

De tényleg tévedtem és konstataíom, hogy igaza van a tisztelt képviselő urnak, ama konverzió kamatmegtakarítás címén 450.000, vagy helyesebben 459.000 forint megtérítést mutat. Azonban nagy tévedés azt hinni, tisztelt Ház, hogy ha az ember egy nagy, hatalmas alkotásból egy apró szeget kiránt, annál annak az értékét teljesen devalválta. S igen

nagy tévedés egy ily nagyfontosságú pénzügyi akciózt tisztán kamatmegtakarítás szempontjából akarni megítélni (Igen! Ugy van! a jobboldalon); mert méltóztatásnak elhinni, hogy sokkal fontosabb dolgok vannak ott szóban, hogy vajjon 450.000 vagy kisebb, vagy nagyobb tőkeemlakarítást mutat az egész művelet. Különben igen jelentékeny így is a kamatösszeg megtakarítása. — Tíz milliót jóval felülhalad. De miről volt szó annál a konverzióknál? Arról, hogy 450.000 forint takarítunk meg; ez volt a legfontosabb része? Hát ebből a szempontból lehet megítélni egy konverzió jóságát vagy helyességét? Nem, a tisztelt Ház, annak az egyik célja az volt, hogy egyik leghatásosabb eszközt szolgáltatssa a mi államháztartásunk egyensúlyának helyreállítására. A másik célja pedig az volt, hogy kiküszöbölje államháztartásunk rendszeréből az úgynevezett törlesztési rentét és a deficit-rentét. (Halljuk! Halljuk!)

Azt hiszem, hogy ott, ahol ilyen nagyfontosságú célok eléréséről volt szó, ott azt mondani, hogy 400.000 forint volt csak a megtakarítás, ez nem helyes szempontból való megítélese annak a műveletnek. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.)

De egyáltalában, tisztelt képviselőház, van a mi pénzügyi politikánkban és a mi konverzióknak egy bírja, aki, méltóztatásnak elhinni, sokkal igazságosabb és részrehajlatlanabb, mint akár én, akár a tisztelt képviselőúr, mert nem pártzempontból, nem pártzempontvegen keresztül nézi a kérdést, ez: a külföld. Az a bírő mondja meg, tisztelt képviselőház, hogy vajjon mennyire appreciálja a magyar állam hitelét, helyesli-e a magyar állam pénzügyi politikáját vagy nem?

Horánszky Nándor: De meg is beretválja az országot. (Derűltség.)

Lukács László pénzügyminiszter: Bocsnatot kérek, ha megberetválásról lehet szó, az szóba jöhet az emisszióknál, de az emissziók után 20—30 esztendő múlva megberetválásról beszélni nem lehet. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.)

A tisztelt képviselő ur be akarván bizonyítani, hogy az ország anyagi jóléte abszolúte nem fejlődött, a takarékbetétre is hivatkozik, de miután mégis azt találja, hogy a takarékbetétek 1891-től 1896-ig száztizennyolcz millióval emelkedtek és miután ez az 6 argumentációjába semmiképen sem illik be (Mozgás balfelől), tehát azt mondja, hogy: igen ám emelkedtek a betétek, de ez nem jelent semmit, mert ez nem új megtakarítás, az legnagyobb részben a kamatok felnövekedése.

Lehet, tisztelt Ház, habár nem így van, mert egyrésze igen új betét, egyrésze kamat; de bocsnatot kérek, mi különbség van abban, ha valamely takarékbetét: új betét által vagy kamatokkal növekedik? (Ugy van! Ugy van! jobboldal. Felkiáltások a baloldalon: Nagy különbség!)

De mégis érezte a tisztelt képviselő ur, hogy gyöngye talajon áll s azért azt mondja, hogy: de ez mind nem bizonyít semmit; itt az egyedüli bizonyítékot az képezi, hogy mennyi állampapírba fektetett pénze van a népnek?

Nohát, tisztelt Ház, ha ezt Franciaországban mondaná a képviselő ur, ott igenis helyesnek ismerné el ezt az argumentációt, mert ott a nép, a legkisebb ember is hozzá van szokva ahhoz, hogy rentébe fekteti megtakarításait. De Magyarországon látott a tisztelt képviselő ur a tót parasztnál, az oláh parasztnál vagy a magyar parasztnál rentét?

Tisztelt képviselőház! A tisztelt képviselő ur beszéde végén azt mondja, hogy 6 kötelességének tartotta eddig, kötelességének tartja most is figyelmeztetni a kormányt azokra a veszélyekre, amelyek az országot fenyegetik.

Ha valaki olyan veszélyeket lát közeledni, a minőket a tisztelt képviselő ur lát és már évtizedek óta megjósolt és ha egyszersmind birtokában van azoknak az eszméknek, azoknak az eszközöknek, azoknak az arkanumoknak, melyek alkalmasak arra, hogy az országot megmentsék ettől a fenyegető veszedelemtől; én azt hiszem, hogy az a férfi nem teljesíti egészen a köztűgy iránti kötelességét akkor, ha tisztán csak a negáció alapján marad, hanem ki kell lépnie a pozitív cselekvés és az alkotás terére. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Engedjék! Zaj. Halljuk! Halljuk!); ki kell fejtenie eszméit, be kell bizonyítani, hogy azok az eszmék, amelyeket kifejt, képesek a gyakorlati élet tűzpróbáját is megállani és olyanok, amelyek valósággal az ország érdekében meg is valósíthatók. Mert amíg ezt nem teszi, addig nem lehet tudni, hogy vajjon azok a projektumok nem tartoznak-e azok közé a világboldogító tervek közé, melyekkel mindennap találkozzunk (Élénk mozgás és zaj balfelől. Halljuk! Halljuk!) de melyekről bővebb megfontolás után ki derül, hogy teljesen impraktikusak és használhatatlanok. De, tisztelt képviselőház, az, aki látja ezeket a veszélyeket és birtokában van egyszersmind a segítség módjának is, az nemcsak az ország iránt, de önmaga iránt is tartozik azzal, hogy az aktív politika terére lépjen és igyekezzék eszméit megvalósítani, mert, tisztelt Ház, igen szép és tiszteletre

méltó az a hely, amelyet a történelem biztosított azoknak a capitoliumi madaraknak, amelyek figyelmestettek a veszélyre s így sikerült a várat az ellen-ségtől megoltalmazni, de hogy egy államférfiú élete egész feladatát, végső célját, ambícióinak netovábbját ez a szerep képezze, azt sem helyesnek, sem célszerűnek nem találom.

Kérem a tisztelt Házat, méltóztatásuk a költségvetési törvényjavaslatot elfogadni (Élénk helyeslés és hosszantartó, meg-megújuló éljenzés a jobboldalon.)

A vitát hétfőn folytatják.

Az interpelláció.

Polónyi Géza: A közérdek szempontjából veszeljélt lát abban, hogy magyar milliók az Óceánon túlra vándorolnak. A New-York biztosító társaság, mi-helyt belépett Magyarország területére, azonnal inkorrektet követelt el, mert részvénytársaságnak jegyzettette magát, holott nem az. A New-York egész vagyona idegen államok értékpapírjaiba van fektetve. Ez amerikai társaság szédelgése között szerepel az is, hogy ingatlanokat igen nagy értékben tüntet fel a mérlegben. Törvény gondoskodik arról, hogy a biztosító-társaságnak díjtartalékkal kell bírnia, de a New-Yorknak ilyen díjtartaléka nincs. Arányi vezérigazgatónak az évi tiszta jövedelme 60.000 forint, azonban csak 276 forint adót fizet. Az egész New-York társaság pedig magyarországi dírtási jövedelme után összesen csak 8008 forintot, ingatlanai után 3665 forintot fizet. A New-York költvényei olyanok, hogy azokról a szakembereken kívül senki sem tudja megmondani milyen biztosításokról szólnak. Nagyon érdekesek azok a kérdések, melyeket a biztosítási bárczákon a felekhez intéznek. Például így: Szokott-e ön mértéklelesen élni? Szokott-e ön szeszest italokat inni? Kőhög-e ön? (Óriási derűltség.) Kőp-e? (Folyton fokozódó óriási derűltség.) Persze valamennyien azt mondják, hogy nem. (Viharos derűltség.) A nyerevénybiztosításnál senkinek meg nem mondják a nyerevény nagyságát. Ez a nyerevényigéret mindig csak ígéret marad, amit be fog igazolni. Minél régebb valamely biztosító-társulat, annál magasabb a díjtartaléka, a New-Yorknál ez megfordítva van. A New-Yorknál a családok, vesztegetések, mérleghamisítások napirenden vannak és épen ezért Poroszországból és Oroszországból kitiltották, Svájcából menekülnie kellett, Romániában pedig egy ügynöke a börtönben halt meg.

Rakovszky István: Nálunk miniszter lesz! (Zaj...)

Polónyi Géza felolvas egy röpiratot, melyben a New-York egy volt főpénztárnoka a legsúlyosabb vádakat emeli, végül pedig elmondja, hogy ő magához is annyi panasz érkezett, hogy most már rakározni se bírja. De felmutat egy táviratot, melyet ép most kapott. Ebben egy magyar királyi adótárnok üdvözlő szöveget az interpelláció alkalmából, mert Arányi igazgató és egy Német nevű ügynöke őt is rutul megcsalta.

Rakovszky István: No!

Polónyi Géza: A mikor a New-York a házát építette, hirdette, hogy csak olyanok pályázhatnak, kik a New-Yorknál biztosítva vannak. Egyike a biztosítottoknak szólnak ajándékozta a policét, ő meg szívesen tovább ajándékozta. Majd foglalkozik az akvizitőrökkel, kik jóbiszemüleg járnak el, de az igazgatózág eljárása a leghallatlanabb. Arányi ur itt azt mondotta, hogy a New-York egyetlen egy pert sem indított. Mennyire igaz ez, mutatja az a kimutatás, hogy a VI. kerületi járásbírósnál egy év alatt 227 pert indított. (Nagy mozgás.) Ily üzelmeket örökre lehetetlennek kell tenni. Országsszerle folytat az üzemelt és felhoz erre leveleket. Vasmegegében oly hallatlan visszaélések történtek, hogy Györy Elek és Rosenberg Gyula képviselők léptek közbe, hogy a jogtalanul megcsinált biztosítások storniroztassanak. Az üzelmek már annyira elkeserítették a közönséget, hogy egyesek bünyefnyitő feljelentést tettek a New-York ellen. Felhozta azt a nem régen megtörtént dolgot, amikor a New-York két ügynöke inzultált egy üggyvédet, ki a társaság ellen följelentést tett. A megtámadók egyike most egy nyilatkozatban kijelenti, hogy mindaz, amit az illető üggyvéd följelentésében megírt, mind igaz. Amikor ezt Arányi meghallotta, azt kérdezte ügynökétől:

— Megörült ön? Hogy meri ön az igazat elmondani? (Nagy derűltség.) Végül felolvassa a "Vasvármegye" Zsebrákok című cikkét, amely a "New-York" embereit a leghevesebben megtámadja.

Mindezek alapján a következő interpellációt intézi a kereskedelmi és pénzügyminiszterhez:

1. Szándékozik-e a tisztelt kormány a képviselőház elé olyan törvényjavaslatot előterjesztetni, amely a New-York című amerikai életbiztosító-társulat által tömegesen üzött szédelgésekhez hasonló módon elkövethető visszaélésekkel szemben az állampolgárokat a kizsákmányolás elől megoltalmazza.

2. Szándékozik-e különösen az iránt törvényhozási intézkedéseket javasolni, hogy a külföldi biztosító-társulatok üzletköre és főleg azoknak díj-

tartalékai állami felügyelet és ellenőrzés alá helyezzessenek?

Az interpellációt kiadják a minisztereknek.

A főrendiház ülése.

A főrendiháznak is volt ma ülése gróf Károlyi Tibor elnöklése alatt.

Az elnök megnyitván az ülést, meleg szavakkal emlékszik meg gróf Széchenyi Imre elhunytáról, aki a trón és a haza érdekeinek szentelte életét. Indítványozza, hogy az elhunyt emléke jegyzőkönyvileg örökíttesse meg. Hasonló melegséggel nyilatkozott az elnök Gajzágó Salamonról is, kinek emlékét szintén jegyzőkönyvileg örökítik meg.

Felolvassák az igazoló bizottság jelentéseit, mely szerint gróf Tisza Lajos, Gajzágó Salamon és gróf Széchenyi Imre elhalálkozásuk következtében a főrendek sorából törültenek; ellenben Krapac János nádorfejérvári, Bogdanovics Luczián budai görög-keleti püspök nevei a főrendek jegyzékébe pótlólag beiktattatnak.

Ezután minden vita nélkül egy általánosságban mint részleteiben megszavazták: a magyar királyi postatakarékpénztár kamatozó betétmaximumának és tartalékalapjának felemeléséről; a magyar keleti tengerhajózási részvénytársasággal kötött szerződés becikkelyezéséről; a kisajátításról szóló 1881. évi XLII. törvényekkel kiegészítéséről szóló törvényjavaslatokat s tudomásul vették a konzuli bíraskodás életbejöttését tárgyában beadott miniszterelnöki jelentésre hozott 2496. és az 1897-ik számadási év III. negyedében előfordult tulkiadások stb. tárgyában a magyar királyi állami számvédszék által az országgyűléshez beadott jelentésre hozott 2945. számú képviselőházi határozatot.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülést véget ért.

KÜLFÖLD.

A német katonai reformok. Berlinből táviratozzák: A birodalmi gyűlés elfogadta a katonai bűnvádi eljárás életbejöttetéséről szóló törvényjavaslatot. Annál a szakaszánál, amely a legfelső katonai bírósági felebbvitelnek Bajorországra való tekintettel más uton való szabályozásáról szól, Hohenzollern birodalmi kancellár kérte a Házat, tekintsen el a kérdés további tárgyalásától addig, amíg ez ügyben megállapodás jön létre Vilmos császár és a regensherceg között. Ha ez sikerül, amiben nincs ok kételkedni, akkor könnyű lesz a kérdés rendezése. Ezután elfogadták a katonai bírói hivatalnokok szolgálati vétségéről szóló törvényjavaslatot a bizottság szövegezésében. Az ártatlanul elítéltek kártalanításáról szóló törvényjavaslat folytatódó tárgyalásánál kiderült, hogy a Ház határozatképtelen, mire az ülést véget ért. Legközelebbi ülés hétfőn lesz.

A németek obstruálnak.

Bécs, márczius 19.

A tegnapi konferencia, amelyet a német ellenzéki pártok vezetői tartottak, azt a reményt kelthette, hogy a parlamenti béke immár biztosítva lesz. Az igaz, hogy az a pár Schönerer-párti nem vett részt a tanácskozáson, de a németek túlnyomó többségének hivatott képviselői tegnap azon a véleményen voltak, hogy az obstrukció nem helyes, hanem csakis az oppozíció.

Ma azonban épen nem remélt fordulat állott be ebben a fontos ügyben. A német néppárt ma megtartott teljes ülésében ellene nyilatkoztak a pártvezérek határozatának és kimondták, hogy a legnagyobb határozottsággal fognak kitartani még a múlt évben vallott elveik mellett, amelyeket tehát még a Badeni-regime alatt tartottak helyeseknek, egyszóval: a német néppárt ezzel kijelentette azt, hogy nem oppozíciót, hanem obstrukciót fog folytatni. Tehát épen az ellenkezőjét határozták el annak, amit a tegnapi gyűlés után várni lehetett. A néppárt e szándékának indítókait abban kereshetni, hogy a vidéki német választók rendkívül el vannak keseredve a jelenlegi állapotok ellen és amint azt maguk a képviselők is hangoztatták, nagy német népmozgalom keletkezne a német ellenőkre az esetre, ha a német érdekeket teljes erejűkel meg nem védik.

A német haladópart ma tartott teljes ülésében ehhez hasonló határozatot hozott. A kormány iránt a legteljesebb bizalmatlansággal

viseltetik és a kabinet ellen való taktikájában magának mindvégig szabad kezet biztosít. Mindjárt a Reichsrath első ülésén követelni fogják, hogy a lex Falkenhaynt megsemmisítsék és ugyancsak a lex Falkenhayn miatt azonnal vád alá helyezési indítványt nyújtó állanak elő a Badeni-kormány ellen. Ezek a határozatok a tegnap még kedvezőnek látszó helyzetet nagyon kedvezőtlenre tették. A létfőn összeülő Reichsrath ezek után nem nagy sikerekkel bíztat.

Az alkotmányhiú nagybirtokosok szintén tartottak ülést és az ezen hozott határozatok teljesen azonosak azokkal, amelyeket az egyes országok nagybirtokosai külön üléseiken hoztak.

A határozat így szól:

Az alkotmányhiú nagybirtokosságnak 1898. márczius 19-én Bécsben összegyűlt bizalmi férfiai elvárják a birodalmi tanácsban levő elvtársaiktól, az új helyzettel szemben is csak úgy, mint eddig, a párt alapelveinek határozott védelmét, állandó érintkezésben a német nép elvokon képviselőivel függetlenségüknek minden irányban való teljes megóvása mellett. Kifejezik különösen azt a sürgős óhajukat, vajha sikerülne a nyelvkérdésnek az összállam és a németek érdekeinek egyaránt megfelelő törvényes rendezését, mindenekelőtt pedig a normális parlamenti viszonyok helyreállítását létrehozni.

Bécs, márczius 19.

Egy kommuniké a következőket mondja: Gróf Thun miniszterelnöknek Jaworski, Engel, dr. Bulat és dr. Fuchs képviselőkkel folytatott tanácskozása után a jobb-oldal parlamenti bizottsága két órai értekezletet tartott, amelyen újból az elnök-kérdéssel és a „lex Falkenhayn“-nal foglalkoztak. Végleges határozatot azonban nem hoztak.

TÁVIRATOK.

A német császári pár utja.

Wiesbaden, márczius 19. A német császári pár valamennyi császári herceggel a homburgi várakba fog e hónap 29-én utazni. A császárné négy hétig marad ott. Ha esetleg az orvosok ezt a levegőváltást egészségére kedvezőnek fogják találni, hosszabb ideig fog a homburgi kastélyban tartózkodni. A császár két hetet szándékozik itt tölteni.

Gladstone betegsége.

London, márczius 19. Gladstone állapota rendkívül aggasztó. Hír szerint a betegsége súlyosbodott.

A kubai háború.

Havanna, márczius 19. A központi tartományokban három új hadtestet szerveznek. A múlt héten Canigney környékén kisebb csatározások voltak a csapatok és a felkelők közt; az utóbbiak 11 embert vesztek. A csapatok vesztesége három halott és 17 sebesült. A rendőrfőnökség jelentést tett a sziget kormányának az amerikai hírlaptudósítók üzeneléről, akiket a felkelők ügynökeinek és az Egyesült Államokban észlelhető mozgalom előidézőinek mond.

Hajó-vándorlások.

Kanea, márczius 19. A Wien nevű osztrák-magyar hadihajó, amely a lakosság sürgős kérelmére a megfigyelési körében fekvő Kissa-moba ment, a legnagyobb örömmel fogadták a szigetlakók. A városban nagyon sok épület össze van rombolva, a lakosság a legnagyobb nyomorban színlődik. Az európai hajóhadelkülönítmények is segélyre fognak sietni a szerencsétlen lakosságnak. A Tigris nevű torpedó-cirkálójának uton van Pólába, ahol le fog szerelni és nem megy többé vissza a krétai vizekbe. A Wien szintén hazajön, úgy, hogy a sziget kikötőiben már csak az I. Ferencz József cirkálójahajó és a Leopárd torpedó-cirkálójahajó fog maradni.

Crispi ügye.

Róma, márczius 19. A Crispi-ügyre vonatkozó bizottsági jelentést ma délben osztották szét. A bizottság indítványai teljesen meggyeznek a „Tribuna“ tegnapi jelentésével.

Róma, márczius 19. A kamara mai ülésén, Mussi képviselő indítványára, a Crispi-ügyről szóló bizottsági jelentés tárgyalását a keddi ülés napirendjére tűzték ki.

Az olvasóhoz.

A közeledő negyedéssel szemben lapunkat fölösleges sok szavakkal ajánlani az olvasóknak. Megmondtuk már, hogy az olyan bizonyítvány, amit maga állít ki a lap maga mellett, nem sokat érhet okos olvasó előtt. Egy lapot hosszabb időn a magatartásából lehet csak alaposan megítélni, ép úgy, mint a barátot.

Annait már eddig is bebizonyítottunk, hogy függetlenek vagyunk minden irányban, kormánytól, pártoktól és mindenkitől, még azoktól is, akik ezt a lapot alapították — mert úgy alapították, hogy az a liberálismust szolgálja olyan mértékben, amint azt a magyarság erősödése kívánja és senki mást ne szolgáljon.

Komoly törekvésünkben, a közönségnek minél élénkebb, frissebb, megbízható és tisztességes hangon irt lapot adni, nem fogunk lan- kadni ezután sem, sőt a közönségnek lapunk iránt példátlanul megnyilatkozott rokonszenvét most kettőzött igyekezettel kívánjuk kiérdemelni.

Gondoskodunk, hogy lapunk mindenkit kielégítsen, nem csak a politikával foglalkozókat, hanem a gazdákat és kereskedőket is. Lapunk gazdasági részére ezentul is nagy gondot fordítunk, hogy olvasóink minden téren felmerült mozzanatról rögtön értesülve legyenek.

Az „Országos Hírlap“ abban is ambícióját látja, hogy a családban minden egyes tagja a családnak megszeresse. Közölni fogjuk sorban a legérdekesebb és leghevesesebb regényeket európai híri íróktól, Kiplingtől, Bourgettől, Claretietől, Sudermanntól, stb., mihelyt a most folyó „Két asszony“ című regény bevégeződik.

Eredeti regényünknek, a Mikszáth „Új Zrínyiász“-ának, mely az olvasóközönség előtt oly nagy feltűnést keltett, hogy már kétszer kellett utánanyomtatni az előző folytatásokat, márczius végéig lepergő részét, mely egy kötetet tenne már ki, különnyomtatásban küldjük meg azoknak az új előfizetőknek, kik legalább egy negyedévre előfizettek.

A rendes rovatokon kívül, melyeket olvasóink ösmernek, a hölgyek számára minden évadban közölni fog az „Országos Hírlap“ dívat-leveleket. A gyermekek mulatságára pedig minden második vasárnap a mellékletet nekik való olvasmányokkal tölti meg munkatársaink nagy gárdája.

Az előfizetési és megrendelési feltételek a lap homlokán olvashatók.

HIREK.

— A király utazik. Bécsből kapjuk a „N. W. T.“ útján azt a hírt, hogy jó forrásból eredő értesülések szerint a király Albert százszáz évfordulása alkalmából április 23-án Drezdába utazik.

— Gróf Andrássy Aladár nagybeteg. Gróf Andrássy Aladár nagybetegen fekszik Andrássy-ut 59. szám alatti palotájában. A gróf állapota ma aggasztóvá vált. Ma éjjel Korányi, Réczey, Herczel, Farkas és Kelemen professzorok konziliumot tartottak és táviratilag bírtak Berlinből egy specialistát. A grófot holnap operálni fogják. Betegségénél neje, Wenneheim Leontina, gróf Andrássy Géza és neje és gróf Apponyi Lajos a nejevel viasszanak.

— Az udvar ellenségei ellen. Amióta a görög király ellen merényletet követtek el, azóta Görögországban ugyancsak kutatják és üldözik az antidinasztikus elemeket. Felfedeztek egy antidinasztikus klubot és ennek tagjai közül már többet elfogtak. Mint Athénból táviratozzák, eddig a klub tagjai közül ötöt fogtak el: egy ügyvédet, két iparost, egy volt katonatisztet és egy kereskedőt. Még több embert is le fognak tartóztatni. Itt különben már most is bizonyos, hogy előkelő politikai személyiségek nem voltak a klubnak tagjai.

— József napja. Kisjénőn — mint tudósítónk táviratozza — József főherceg nevenapját lelkesen megünnepele. A kegyuri templomban valamennyi uradalmi tiszt, a hatóságok és nagyszámu közönség jelenlétében istentisztelet volt és ezt banket követte. — Fiuméből táviratozzák: József főherceg mai nevenapját családja körében töltötte el. A főherceget minden oldalról elhálmozták a szeretet jeleivel. Reggel katonazené és ébresztő volt, a nap folyamán pedig számos előkelőség aláírta a kitett íveket.

— A herceg hirdetése. Hetek óta hoznak a lapok híreket Fülöp coburg-gothai herceg családi ügyéről. Nejét, a szép Lujza hercegnőt nyelvére vette már a pletyka és most úgy áll a dolog, hogy senkisé tudja, hol is van hát a szép hercegnő. Beszélnek arról, hogy megkísérik még a hercegi pár kibékítését, hogy minden még nagyobb botrányak eleje véssék, de most már világos, hogy mindebből semmi sem lehet. A hercegi férj már hirdetést tesz közzé neje ellen, épen úgy, amint azt a közönséges nyárspolgárok szokták tenni, ha fiaik, leányaik, feleségeik nem egészen egyenes uton járnak. Párisból ugyanis azt táviratozzák, hogy a Petites Affiches, egy tisztán hirdetésekre való lapban ma a következő hirdetés jelent meg:

Fülöp coburg-gothai herceg ő csász. és királyi fensége, lakik: Bécsben, Ausztriában, tudomására hozza mindenkinek, akiket érdekel, hogy nem szavatol nejének, Lujza coburg-gothai hercegnőnek esetleges adósságaiért.

Brüsszelben egyébről sem beszélnek, csak a hercegnő ügyéről. A Soir mai számában azt írja, hogy Lujza hercegnő Nizzában óriási adósságokat csinált, amelyeket apja II. Lipót belga király fog majd kifizetni, minthogy férje a leghatározottabban megtagadja a fizetést. A Gazette azt jelenti, hogy a hercegnő nemrégiben incognitóban megjelent a laekeni kastélyban, de nem engedték meg neki, hogy ott tartózkodjék. Minthogy a házasságok között minden békülés ki van zárva, a belga királynak bécsi útja elmarad.

— Az osztrák császári jubileum. Pétervárról jelentik, hogy ő felsége uralkodói jubileuma alkalmából azoknak az orosz ezredeknek küldöttségei, amelyeknek ő felsége a tulajdonosa, Bécsbe jönnek, hogy az uralkodót üdvözlőjk. A pétervári osztrák-magyar kolónia nagy előkészületeket tesz, hogy a jubileumot fényesen megünnepelje; a kolónia szintén küldöttséget menezs Bécsbe, a mely ő felségének gazdagon díszített feliratot fog átnyújtani.

— Az angol királynő Nizzában. Njzzából írják: Az a palota, melyben az angol királynő Nizzában való tartózkodása alatt lakik, egy gazdag illatszergyáros tulajdona és egy milliónál többbe került. A ház 210 méter hosszú. Az angol királynő kíséretével együtt a palota jobb szárnyát foglalja el, ahonnan gyönyörű kilátása nyílik a királynőnek. A királyi háztartás naponta átlag ezer frankba kerül és az ember el sem képzelheti azt a pompát és fényűzést, melyet kifejtene. A fürdővendégek leginkább azt a kis, aranyszerszámmal felkántározott csacsi bámulják meg, amely kis hintóba van fogva. Az angolok uralkodója ezen a kis csacsi-fogaton teszi meg kirándulásait a vidékre. Az ilyen sítakocsizásnál elől egy óriás termetű indiai ember halad és hátul lovas ordonnáncz követi a kocsit. A királynőnél kétszer hetenként van társaság; ilyenkor meghívja magához a katonai és a polgári hatóságok fejeit. A királynő Nizzában is elintézi a kormányzati ügyeket és naponta előterjesztéseket tételek magának.

— Sztójlov betegsége. Szófiából táviratozzák: A dr. Sztójlov bolgárminiszterelnök állapotáról terjesztett kedvezőtlen hírek, amelyek szerint Sztójlov oly beteg volna, hogy állásától meg kellene válnia,

határozottan tulzottak. Betegsége komoly ugyan, de a javulás mindjohab előrehalad, amint eléggé bizonyít az, hogy a miniszterelnök az utóbbi napokban már háromszor kikocsikázott. Remélhető, hogy Stoilov már a legközelebbi jövőben ismét átvetheti az ügyek vezetését.

— **A beteg főhercegnő.** Pozsonyból jelentik: Natália főhercegnő állapota ma nem fordult jobbra. Az agyizgatottság folyton tart. A főhercegnő egyre eszméletlen állapotban van. Dr. Tauscher ma dr. Wiederhofer és dr. Notnagel elhívását ajánlották. A két orvos ma este Bécsből megérkezett és nyomban konziliumot tartott.

— **Uj nemes.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Pajzs Gyula földbírtokosnak, Fejérmegye törvényhatósági bizottsági tagjának, valamint törvényes utódainak a rácz-almási előnévvel a magyar nemességet adományozta.

— **Bismarck Zoláról.** Bismarck herceg egészségi állapota már lényegesen jobbra fordult, úgy, hogy vidáman olvassa regényeit, valamint az általa kiadott történelmi műveket és a napi lapokat. Jelenleg Zola legújabb regényében, a „Páris”-ban van elmerülve. Környezete előtt kifejezett adott ama nézetének, hogy a francia klérus és hadsereg gyűlölsége Zola ellen, válasza a „Lourdes” és „Débacle” című regényekre. A herceg különben egyelőre még nem lehet el kis tolokocsija nélkül, de kezd már újra járni. Március 25-én ünnepi hatvanéves katonai jubileumát és ha addigra nem is gyógyul meg teljesen, a közeledő tavasz minden esetre jó hatással lesz rá. A viszony Friedrichruh és Berlin közt most a lehető legjobb, de azért gróf Bismarck Herbert még sem tér vissza állami szolgálathoz sem nagyköveti, sem más minőségben.

— **A horvátok magyargyűlölete.** A zágrábi királyi postaigazgatóság rendeletére Zágrábban a régi levél-gyűjtőszekrények helyett nemzetiszínű új szekrényeket állítottak fel, amelyeken ott diszlik szent István koronája is. Tegnap éjjel — mint Zágrábból táviratozzák — eddig ismeretlen toltások több ilyen új szekrényt bemocskoltak és megrongáltak. A rendőrség ebben az ügyben megindította a vizsgálatot.

— **Erb báró halála.** Báró Erb, az osztrák belügyminiszterium nyugalmazott osztályfőnöke, ma délelőtt Bécsben hosszas betegség után meghalt. Báró Erb negyvenkét évig szolgált az államot és ezalatt egyetlen egyszer sem vett szabadságot. A *Wersperg* alatt a sajtóügyi osztálynak, a *Taffel* alatt a közegészségügyi osztálynak állott az élén. Az elhunyt az ötvenes években Magyarországon szolgált és ezalatt jól megtanult magyarul. Kitűnően beszélt még csehül, lengyelül, szlovénul, olaszul, ruténul, francziául és angolul. Ezelőtt két évvel nyugdíjazták. Most három hete erős hurutot kapott, melyhez utóbb tüdőgyulladás is járult; ez okozta halálát. Hatvanöt évet élt és özvegyet s több gyermeket hagyott hátra. Egyik fia fogalmazó a külügyminiszteriumban. Tulajdonosa volt a *Ferencz József*-rendjelnek, a II. osztályú vaskorona rendjelnek, a Lipót-rend lovagkeresztjének és több külföldi rendjelnek.

— **Egy plébános aranymiséje.** Széchenyi Lajos új-kigyósi plébános, címzetes kanonok, holnap tartja aranymiséjét. Ez ünnepélyes alkalommal dr. Schläuch Lőrincz bíboros püspököt *Palotay* László nagyváradai kanonok fogja képviselni, ki tegnap már Új-Kigyóra érkezett. A papság, a község lakosai és az ünnepelt tisztelői fényes ovációkra készülnek. Jelen lesznek gróf *Wenckheim* Frigyes, gróf *Wenckheim* Géza és gróf *Wenckheim* Dénes családjaikkal. A katolikus hitközség a jubileum emlékére, gróf *Wenckheim* Frigyes áldozatkészségéből *Széchenyi* nevével nevezett iskolát létesített. A királyi kitüntetés a hivatalos lap holnapi száma hozza.

— **Véres párbajok.** Nagyváradon tegnap két véres párbaj volt; az egyiket *Véres* Zsigmond és *Kolényi* Boldizsár kataszteri mérnökök vívták báró *Chappon* Samu vívótermében, súlyos feltevésekkel, végkimerülésig. A harmadik összecsapásnál *Véres* Zsigmond szemétől szája széléig hasznódó, csontig ható mély vágást kapott. A párbaj

oka összeszólalkozás volt. — Pár perczel előbb ugyanezen a helyen viaskodtak *Lascu* Demeter és *Templeanu* Dezső joghallgatók. *Lascu* arcára kapott vágást, mely azonban nem veszélyes.

— **Kérelem a királynéhoz.** Territetből táviratozzák: Kedő reggel nyolcz órakor, amikor *Erzsébet* királyné szokott sétáját tette, egy osztrák alattvaló közeledett hozzá és pénzsegélyt kért tőle, hogy — mint mondá — a kapott katonai behívási parancsnak eleget tessen. A királyné azt felelte, hogy nem szokott magánál pénzt hordani és a kérvényezőt a titkárságához utasította. Röviddel rá tényleg meg is jelent az illető a titkárnál, de minthogy gyanusnak találták, a rendőrségre vitették, uhonnan rövid kihallgatás után elbocsátották.

— **A losonczyi tragédia.** A halállal végződött losonczyi párbaj ügyében a balassa-gyarmati törvényszék már megindította a vizsgálatot. Dr. *Moravcsik* losonczyi aljárásbíró, a balassa-gyarmati törvényszék utasítására ma kihallgatta mind a négy segédet. *Beniczky* Kálmán járásbírósi joggyakornok ellen, a szerencsétlen párviadal áldozatának, *Kolener* Bélának az egyik segéde ellen már fegyelmi eljárást is indítottak, főleg épen amiatt, mert a jegyzőkönyveket a járásbírósi hivatalos helyiségekben vette föl s a párbajföltételeket is itt állapították meg. *Klein* Izidor, a párbaj másik hőse koszorút küldött ellenfele ravatalára. A koszorút *Klein* Izidor édesanyja vitte el a halottasházhoz. A halottat ma délután áldották meg nagy ünnepélyességgel. A szertartást *Margitay* evangélikus lelkész végezte. A megáldás után beszédet mondott, korholta a párbajozókat, a társadalmat, amely a párviadalt megköveteli és a törvényhozás tagjait, akik legtöbb példát mutatnak az affáirakban. A halottat Felső-Nógrád megyébe, Jó-Patakra vitték s ott teszik holnap délután örök nyugalomra a családi sírboltban.

— **A regény vága.** Egy asszony halt meg tegnap a sip-utca 5. számú házban, egy szegény, öreg özvegyasszony. Özvegy *Schiff* Edoné ennek az asszonynak a neve. A szabadságharc idejében gyógyszerértára volt a férjének főnt a budai várban, amelynek ostrománál nagy humanizmussal segítettek a sebesült honvédek. A gyógyszerészek lakásán mindig voltak sebesültek, amíg az ostrom tartott. Maga az asszony is anyai önfeláldozással ápolta védettjeiket és akit addig csak szép patikusnénak mondtak, azt azontul már jónak is elismerték. Mikor a császáriak elfoglalták a várat és statáriumot tartottak, a gyógyszerészekre is rossz idők virradtak. A katonai hatóságnak fülébe jutott, hogy milyen lelkes magyarok és elvették gyógyszerértárukat, mindenüket; azután az Újépület lett a lakásuk. *Schiff*né rövidesen kiszabadult és a sip-utca 5. számú házába költözött. Férje, aki egy évi fogság után testben és lélekben megtörve került ki az Újépület falai közül, itt talált rá és itt is halt meg néhány hónapi betegség után. Férje halála után egészen magába vonult a még javakorabeli, 28 esztendő szép asszony. Azontul már csak a házbeliekkel érintkezett, a külvilágtól egészen elzárkózott. Nem volt olyan nagy esemény, amely ki tudta volna hozni az utcára. Még a koronázás, a koronázás évfordulója és a kiállítás sem. Csak most, március 15-én mozdult meg benne valami az ötven év előtti sebesült-ápolóból. Előszedvén régi ruháit, kiment a városba és bejárta mindazokat a helyeket, ahol ünnepáltak. Valószínűleg itt szerzett valami bajt az álete alkonyát élő asszony. Tegnap óta nem mozdult ki szobájából. A szomszédoknak feltűnt a dolog és hosszú idei alkertelesen zörgetés után jelentést tettek a rendőrségnek. A rendőrség kinyitatta a lakást és az asszonyt halva találták meg az ágyon. Nem tudták megállapítani, hogy mi okozta halálát, tehát bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe. Már most mindegy hogyan halt meg. A regénye befejeződött. Az ösmerősei eljárnak majd a sírházhoz, talán virágokat is ültetnek rá.

— **Felvétel a honvédi iskolákba.** A hivatalos lap mai száma közli a honvédfőreáliskolában és a honvéd Ludovika-Akadémiában betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetményt. A jövő iskolai év

kivételén október elsején kezdődik s ebben az évben már 50—50, részint díjmentes, részint féldíjmentes államköltségű, illetőleg alapítványos és fizetési helyet töltenek be. A szabályszerűen felszerelt folyamodványokat május 15-ig, illetve május 31-ig kell benyújtani. A teljes ellátási díj a honvéd-főreáliskolában évi 400 forint és a Ludovika Akadémiában évi 800 forint. Eddig az volt a panasz, hogy a honvédtiszti pályára csak a legnagyobb nehézségekkel adhatták a szülők gyermekeiket, most az új iskolák szervezésével a felvétel lényegesen meg van könnyítve.

— **A pápa köszönete.** Taliani pápai nuncius — mint Bécsből táviratozzák — ma délelőtt meglátogatta *Lueger* polgármestert és kifejezte a pápa köszönetét, amiért őt uralkodói jubileuma alkalmából Bécs városa üdvözölte. A nuncius a pápa nevében Bécs egész lakosságának, a képviselőtestületnek és a polgármestereknek köszönetet mondott a pápa iránt kifejezett érzelmeikért. Kegyének jelölül a pápa a szent Gergely-rend nagykeresztjét küldötte *Lueger*nek. Ezt a rendjelet annakidején *Prix* és *Uhl* polgármesterek is megkapták.

— **Halálozások.** Pétervárról jelentik: *Popow* tengernagy, a császár főhadsegéde, meghalt. — *Krakó*-ból táviratozzák, hogy lovag *Wisoki* Szaniszló, reichsrathi képviselő 48 éves korában ma meghalt.

— **A felrobbant hajó.** Az a bizottság, melynek az a feladata, hogy a nem régen felrobbant *Maine* hajó katasztrófájának okát kiderítse, még nem fejezte be munkáját. A katasztrófa oka még mindig titok és ha újabb és újabb adatok jutnak is a vizsgálók kezébe, bizonyosat még nem tudnak. Érdekes adatokkal szolgál egy, a katasztrófa előtt megírt levél is. *Mr. Hanu* József, egy davenporti származású tengerészkatona írta ezt a levelet, *Kubán*ál, a *Maine* hajón rövid idővel a robbanás előtt és *Davenport*ban lakó apjának küldte. A levél így szól:

„Kétségkívül ti is értesültetek már arról, hogy hajónk ideérkezett; én már egy idevaló ujságban is olvastam híreket. Valami nagy eseménynek kell a dolog mögött rejtőznie, mert további itt időzésünk folyamán az ország összes lapjaiban láttam erről szóló tudósítást; ránk nézve sokkal érdekesebb volt az a körülmény, amelyről a lapok nem tudtak, hogy tudniillik összes ágyuink és torpedóink meg voltak töltve és az egész legénység annyira készenlétben volt, hogy csak a tüzelő! kommandó kellett ahhoz, hogy máris lökjünk. Erről természetesen csak a tengerészeti miniszterium tudott és mi. Ha a lapok útján köz tudomásra jut, bizonyára nevettek volna a nagy óvatosságon. De legalább látták volna, hogy az angol nem alszik.”

Ez a levél is bizonyítja, hogy helyesen sejtették azok, akik a szerencsétlenség okának az ágyuk vagy torpedók körül elkövetett vigyázatlanságot tartották. A vizsgáló bizottság adatai között ez a levél a legfontosabb adatok egyike.

— **Bombay nyomora.** Utóbbi időben gyakran emlegették *Bombay* városát ama zavarok révén, melyek ott a pestis következtében keletkeztek. Ebből az alkalomból egy londoni ujság részleteket közöl a *Bombay*ban uralkodó nagy nyomorról, amely részletek megrázó hatással vannak az emberre. A lakosság legnagyobb része olyan házakban van összezúfolva, melyeknek sötét szobáit a betegségek valódi fészkevé teszi a füst, a csatornák kellemetlen szaga és mindenféle más kigözülgés. S nem lehet csudálni, hogy azok az emberek, akik ilyen szobákban laknak és amellet kemény munkát végeznek, de rosszul táplálkoznak, nem tudnak megküzdeni semmiféle betegséggel. A házak közül a legtöbb kőből épült és többemeletes, csak kevés épült fából. Az egyes szobák ijesztően kicsinyek és tulzsufoltak. A legborzasztóbb azonban az a régi szokás, melynek betöltését, mint régi szokásjog által szentesített dologot, egyenesen szentségtörésnek tekintik a benszülőttek, az tudniillik, hogy az

utczán összeszedett állati hulladékokat felhasználják. Ezekkel a hulladékokkal kenik be a padlókat, hogy az szép sima legyen. Ha azután ez a hulladék megszárul, utaltatott port terjeszt és nedves állapotában utaltatott rotnado tomeg. Ez anyag felhasználásáról tobbet a legelkeseredettebb naturalisták sem irhatnak szivesen. Elég az hozzá, hogy az állati hulladékot nemcsak tüzelőanyagul, de még edények tisztogatására is használják és ilyenformán érintkezésbe jut azzal, ami a bombayi polgár mindennapi életéhez szükséges. Mivel kénány nincsen, a főzés által keletkezett gőzök és a piszkos ruhák szaga ott marad a kis szobában, melyet soha sem szellőztetnek. A lakások, különösen a földszinten és az első emeleten, szurokfejeket. Itt ablak legtöbbször egészen hiányzik. Milyen állapotok lehettek itt, mielőtt rendszeres csatornahálózatot kapott a város, azt el sem képzelheti az ember, mert a kutak állapota egyszerűen leírhatatlan. A sok mosakodásból azt következtethetné az ember, hogy legalább az emberek tiszták, de ez sem igaz; a felnőttek épen úgy mint a gyermekek, mindenféle kiütésekkel vannak tele és valami kellemetlen szag már messziről elárulja, hogy Bombay városának valamelyik szegény embere közeledik. Egy-egy szobában legalább is hat ember lakik, egy nagyobb szobában egy helyen, tizenhárom családot találtak összezsúfolva. Ezek a szegény emberek mindehhez még rendkívül fárasztó munkát végeznek és így nem lehet csudálni, hogy megtizedeli a lakosságot a pestis.

— **Üzérkedés színházjegyekkel.** A Népszínház népszerűsége meglepettette a színhámosok egy új fajtáját: a jegyügynököket. Összevásárolják a népszínház jegyeit s tetemesen felemelt áron adják el a közönségnek. A rendőrség irtja őket és a VIII. kerületi kapitányság most is elfogatott kettőt. Braun Belát és Deutsch Miksát és megbírságot adtak nekik. A népszínház igazgatósága pedig gondoskodott arról, hogy a kerepesi-ut felőli rendes nappali pénztára egész nap nyitva legyen. A Népszínház-utca felőli másik pénztárnál a heti műsor összes előadásaira kaphatni jegyet, úgy, hogy a publikum az eddig szokásban volt kényelmetlen előjegyzés helyett, rögtön egy héttel előbb kézbe kaphatja a színházjegyet. Műsorváltozás esetén a jegyet teljes árban visszaváltják.

— **Az első szalonka.** Pozsonyvármegye sebesült főispánja, Szalavszky Gyula iránt általános és igaz részvétellel viseltetnek ismerősei, tisztelői és barátai. Néhány nappal ezelőtt egy ibolyával és gyöngyvirágokkal díszített kosárban, egy szalonkát küldtek neki, melyet a „Magyar vadász és vadtenyésztő társaság” komárommegyei területén lőttek. A beteg főispánnak nagyon jól esett a gyöngéd figyelem.

— **Londoni rémregény.** A híres angol bűnügyi regények tárgyával vetekedik az az érdekfeszítő bűnpör, amely most Londonban közbeszéd tárgya s amelynek kezdete majdnem harmincznégy esztendőre nyúlik vissza. Múlt hét egyik napján egy Druce Mária Anna nevű asszony azzal a kórissal jelentkezett a londoni Szent Pál székesegyház konzisztóriumánál, hogy bontsák föl apósának, Druce Tamás Károlynak koporsóját, akit 1894. december utolsó napján temettek el a Highgate temetőben levő családi sírboltba, ahol kivül Walter nevű fia, a jelentkező asszony férje és anyósa is el vannak temetve. Drucené kijelentette, hogy ő egyáltalán nem hisz apósa halálában. — Az öreg Drucenak nagy vagyona, óriási bázárja és falusi birtoka is volt. Halálát december 23-án jelentette be Herbert nevű fia, aki — az özvegy szerint — jogtalanul viseli a Druce nevet. Az egyházi tanács kezdett foglalkozni a dologgal és nyomban konstatairta, hogy a halálesetet bejelentő írásról hiányzik az orvos aláírása. Ettől a körülménytől indíttatva, a tanács minden ellenkezés nélkül beleegyezett Druce koporsójának fölnyitására. A panaszos asszony apósának két volt alkalmazottjával bizonyította azt is, hogy Herbert, apjának állítólagos halála napján nagyobb mennyiségű ölmot szedett le a falusi házuk tetejéről, amit bizonyára a koporsóba tett, hogy a holtat alya helyett szerepeljen a koporsóban; továbbá, hogy apósát a temetés utáni időben Richmondban és Maidenheadban két ismerőse látta, sőt beszélt is vele. Még komplikáltabbá tette az esetet az, hogy egy Winclov Forbes nevű orvos Druce arczképén dr. Harmer nevű régi barátjára vélt ráismerni, aki husz esztendő előtt Richmondban élt. A megejtett vizsgálat folyamán kiderült, hogy Herbert, aki az egész machinációt kigondolta és végrehajtotta, jogtalanul vette be magát nem törvényes apja örökébe. Drucené azzal végezte elbeszélését, hogy férje Portland ötödik hercege és hogy gyilkosság miatt bujdosott az országban szerte különböző álnevek alatt. Ezt a körülményt használta föl Herbert a holtá nyilvánításra és az örökség megkaparítására. A koporsót nem nyitották meg föl, de minden jel arra mutat, hogy Drucené igazat mond és apósa még most is él.

— **Az öreg asszony halála.** Özv. Lusztig Simonné született Steiner Rozália 75 éves öregasszony ma elment látogatni a bához, Lusztig Vilmoshoz, aki a József főherceg kaszányában kintinos. A beteges asszony este a ház egy félre-eső helyére ment gyertyával és fia, aki kis idő múlva utána ment, rémülten látta, hogy öreg anyjának ruhája a gyertyától tüzet fogott. A fia lármájára az asszony mentésére siettek, de már későn, mert az asszony égési sebeibe belehalt. Beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Közfogyó.** Frank Henrik, az első magyar általános biztosító-társaság központi tisztviselője, eljegyezte Breuer Berta kisasszonyt.

— **Megyek a szeretőm után.** Ezt dalolta tegnap egy tizenhatesztendő barna kis lány, mikor hazulról elment a varrőiskolába. Ma délelőtt a holttestét fogták ki a Dunából Budafoknál. Pollák Jankának hívták, Pollák Ignác déli vasút főkalauznak a leánya. Két héttel ezelőtt Pápán történt egy öngyilkosság. Heinrich Alajos fiatal segédjegyző lőtte agyon magát. Ezzel függ a kis Pollák Janka szerencsétlen sorsa össze. A leány vagyonatlan volt, nem hitte, hogy a leányt hozzáadják és boldogtalan szerelme halálba kergette. A leány meg nem akart máshoz menni, inkább a halált választotta.

— **Derék kávéházi vendégek.** A kertész-utczai Habsburg-kávéház vendégeit tegnap éjjel egytől egyig bekísérték. Tizenketten voltak — többekévesebbé valamennyi gyanus személy. Egyikük, valami Spitzer Gábor nevezetű férfi, már tobbet ült a hűvösön, mint a kávéházban. Ezt bent is tartották, a többit elbocsátották.

— **Akit mindenütt keresnek.** A pestvidéki törvényszék tegnap tárgyalta volna Pfeiffer Sándor szociáldemokrata pártvezér egyik lázítási pörét. A vádlott azonban nem jelent meg s a rendőrség, bár mindenütt kereste, nem akadt a nyomára. Ez Pfeiffer Sándor tegnap este is megfordult az Erzsébet-köruti szociáldemokrata kávéházban; tegnapelőtt pedig, legalább a szociáldemokraták pártlapja szerint, házasságot kötött a VI. kerületi anyakönyvvezetői hivatalban Baumgarten Teréz elvtársnővel.

— **A majdánkal erdőpusztítás.** Lapunk legutóbbi számában hírt adtunk a majdánkal erdőpusztításról, melyről ma a „F. H.” a következő újabb részleteket közli: Az erdőpusztítás 1890-ig vezethető vissza s hét éven át szakadatlanul folytatták. 1890-től kezdve minden évben legkevesebb öt ezer darab fát adott el a községi képviselőtestület, de a hanyag ellenőrzés mellett a fakereskedők legalább kétszerannyit termeltek ki. Míg a községi képviselőtestület neszét vette, hogy a közbirtokossági erdőket állami kezelés alá veszik, a községi képviselőtestület a mi még megmaradt az erdőségből, annak is végleges eladását, illetve kivágatását határozta el. A község népe kétségbeesve látta, mily pusztítást visznek véghez vagyonában. A nép Zoltán Hersch és Jakabovits Sztrul vezetése alatt a szemlélet tartó Marsó Lőrincz csendőrszázadosnál tett panaszt a pusztítás megakadályozása végett. A csendőrszázados jegyzőkönyvet vett föl a panaszról s azt személyesen vitte fel báró Rosner Ervin főispánhoz. A főispán csak ekkor és ezután értesült teljesen a dolgok mivoltáról. A csendőrszázados jelentésére megindult a vizsgá-

lat. Bünyenyítő feljelentés tétetett a máramaros-szociáldemokrata törvényszékhez, amelynek alapján Szép Gyula törvényszéki vizsgálóbíró a helyszínén megjelölve hetekig vallatta a hűtelen sáfárokat és ennek eredményeként Raviczky Károly körjegyzőt, Riskó Béla szolgabíró, valamint Tixler Jakab majdánkal birtokost letartóztatta és vizsgálati fogdába helyezte. A rengeteg kitermelt fát pedig zár alá vették. Az a megdöbbentő a dologban, hogy az urbéres lakosság, jöllehet százazreket érő vagyonnal rendelkezett, most mindenéből kifosztott koldus. A múlt évben kitermelt rengeteg sok szálla most négy roppant garmadában van felhalmozva.

— **A péklegények zászlaja.** A péklegények daloskőre márczius 15-én az egylet nemzeti színi zászlója alatt akart kivonulni a Petőfi-szobor elő, a zászlót azonban nem tudták előkeríteni. Rendesen Schröbel Károly kocsmáros őrt, etől azonban az ünnep előtt való napon Molitoris Gyula és Drucker Dezső egylet tagok elkérték s 15-én egyiket sem találhatták meg. Tegnap megkerült a lobogó s kiderült az is, hogy a két zsömléhuszár azért dugta el, hogy az egyesületnek a nemzeti ünnepben való részvételét megakadályozza. Ami sikerült is. Márczius 13-án a nemzetközi szociáldemokrata tüntetésre ők szerették volna a zászlót elvinni, de az elnökség nem engedte s emiatt való bosszúságukban akadályozták meg az egylet ünnepélyes kivonulását. Hegedűs József, az egylet elnöke, följelentette őket a rendőrségnek s Druckert, a csíny értelmi szerzőjét, ma eltolonczolták a fővárosból.

— **Egy barázda föld miatt.** Jankovics István és Petrovics Márko karloviczi lakosok régi idő óta ellenséges viszonyban éltek egymással, mert szántóföldjeik szomszédosak voltak és hol az egyik, hol a másik egy ekevonásnyit elszántott a másik földjéből. A héten is, hogy Jankovics a földjére kiment, már szomszédja földjét bemunkáltan találta, de egyszersmind nagy bosszúságára, azt is konstatairta, hogy Petrovics egy barázdát eltulajdonított az ő földjéből. Hogy nemsokára a gyűlölt szomszéd is kiért a földre, a két régi ellenség között hamarosan czivakodás támadt, mely tettegességgé fajult és ekkor Jankovics, szolgájának segítségével szomszédját, Petrovicsot a gyönyvorte. A gyilkos Jankovicsot a zimonyi járásbíróság börtönébe kísérték.

— **A megszelídült szociálisták.** Megirtuk annak idején, hogy a szabolcsmegyei szociálista lázongás elfojtására az egyes községekbe, ahol már a vagyon- és életbiztonság is veszélyeztetve volt, katonaságot szállásoltak el. A szentvedélyek most már lecsillapodtak, már csak azért is, mert a katonaság eltartása nagy terhet rótt a népre. Most már maguk a vezetők is iparkodtak a kedélyeket megnyugtani. Ennek következménye az, hogy a katonaságot egész Szabolcsmegyéből visszarendelték. — Zemplén vármegyéből örvendetes hírt közöl vekünk tudósítónk. A szegény felbujtott nép végre észre tér. Dóka Gyula vármegyei főjegyző jelentést tett a főispánnak, hogy a Bodroghözön eddig 19 község megtért és feloszlatták szociálista szövetekezeiteket. Ezenkívül 13 község lakosai a megtérés útján vannak; azonban tíz-tizenkét községben még zúgolódik a felizgatott tömeg; a budapesti kolompok ugyanis biztatják őket, hogy ne féljenek, mert a belügyminiszter jóvá fogja hagyni a szövetekezeti alapszabályokat. Legmakacsabbak Rád és Páczin községek lakosai. Ezeknek izgatásért elítelt elnökei és tagjai a börtönben kijelentették, hogy ha évekig fogva tartják is őket, mégsem csatlakoznak fel szövetekezeiteket, még ha minden vagyonuk is utána megy. A sátorlajauhelyi fogházban jelenleg hatvanhárom bodroghőzi szociálistakolomp van elzárva, a többit szabadon bocsátották.

— **Egy erdő veszedelme.** Glogovác, aradmegyei község, erdeje a héten két ízben volt nagy veszélyben. Márczius 13-án hat hold ágattal belőle s hogy a nagyobb kárnak elejét vehették, főképp az erdőőrök éberségének köszönhető. Tegnap délután ismét kigyulladt az erdő, de szerencsére még elég korán észrevehették a tüzet és nagy nehezen sikerült azt lokalizálni. Ez utóbbi tüzet két vándorkölegény okozta, ki az erdő szélére szalonnát pirított s midőn jóllakott, odább állott,

andokul, hogy a lobogó tüzet eloltotta volna. A csendőrség tüzbe vette a gyújtogatókat és miután elcsúszta, bekísérte a bírósághoz.

— **Megzavart szociálista gyűlés.** Az erzsébeti szociáldemokrata szálláson: a Continental-kávéházban ma este nagy botrány volt. Kétszáz szociálista ült együtt és gyűlést akart tartani a rendőrség engedelmével nélkül. Szabados Lajos elvtárs szónokolt éppen, amikor két rendőr a kávéházba lépett és felszólította a gyülekezetet, hogy ne tanácskozzék, hanem ki-ki irányozza a lépéseit hazafelé. Kifütyölték, megabozogolták őket. Nemsokára egész szakasz rendőr jött, de a gyülekezők ezeknek se igen akartak engedelmessé válni. Krószakkal kellett őket szétkergetni. Fél óra múlva már a Barcsay-kávéházban gyülekeztek. A rendőrség itt is szétzavarta a társaságot, melynek tagjai közül azután többen be is kísérték a kerületi kapitánysághoz.

— **Bankjegyhamisítás.** Berlinben sajátos módon elkövetett lopást, illetve pénzhamisítást fedeztek fel. A berlini központi temetőben ugyanis két sírkő alatt 5-1,000 márka új ezreseket találtak. A pénzt elküldték az államnyomdába, ahol megállapították, hogy a bankjegyek valódiak ugyan, azonban úgy készültek, hogy az eredeti lemezeket ellopták a gyárból és a gyáron kívül készítették el a pénzt. A vizsgálat nyomán kiderült, hogy a tettes egy Grünenthal nevű ember, aki az államnyomdának régebben tisztviselője volt. Grünenthal, akire nagy pazarlása miatt már gyanakodtak, ma letartóztatták. A vizsgálat egyre újabb és érdekesebb részleteket derít ki.

— **Öt gyűtés.** A szociáldemokrata munkások holnap, vasárnap, öt helyen gyülekeznek. Dél előtt 10 órakor Újpesten az Áttila-utca 28. száma alatt, 11 órakor a retek-utcai 61. számú házban, délután 4 órakor a Bocskay-utca és az István-ut sarkán, a Baross-utca 71. és a gyár-utcai 41. sz. alatt lesz az összejövetel.

— **Kilencz egy ellen.** Véres verekezés történt ma éjjel 1 órakor a Szövetség-utczában. Nyolcz tót napszámos és egy napszámosnő megtámadta Karsai János kocsiszt, azután összeszurkálta és félholtra verte. Mikor már azt hitték, hogy meghalt, befutottak a 15. számú házba, amelyben több mint száz napszámos lakik s elrejtőztek a padláson, ágyak alatt, meg a pinczében. Eltartott egy óra hosszat, míg összeszedték őket. Valamennyit letartóztatták. A sérültet a Rókus-kórházban ápolják.

— **A kovácsházai rablóbanda.** A minap megírtuk, hogy a csendőrség Kovácsházán és vidékén 40 tagból álló rablóbandát fedezett fel és tartóztatta le, mely évek óta Aradmegye keleti és Csanádmegye nyugati részén garázdálkodott és ez idő alatt tömérdek rablást és lopást követett el. A csendőrség folytatta a vizsgálatot és a gyanúsítottaknál házkutatást tartott, mely meglepő dolgokat hozott napvilágra. Szeri-száma nincsen a már eddig is megkerült tárgyaknak. Posztót, kelmét, selymet, nagy és kiskendőt, mindenféle uri-, női- és parasztruhát, házi és gazdasági eszközöket oly nagy számban hordottak össze, hogy már alig tudják azokat elhelyezni és még mindig telik a raktár. A vizsgálat most több vagyonos mezőháza és református kovácsházaig gazda ellen is kiterjesztették, mivel részint mint rendes tagok, részben mint orgazdák vettek részt a banda üzemeiben. Az orgazdaság gyanúja alatt áll a kovácsházai községi pénztárnok is, kinél szintén számos idegen holmit találtak.

— **A bécsi betörő.** Issing Ferencz, a bécsi betörő, kiről lapunk legutóbbi számában megemlékeztünk, még a rendőrség fogházában van. Úgy látszik, egész sereg betörés van a rovásán, s míg ezekre nézve a rendőrség az előnyomozást be nem végezte, nem adják át az ügyésznek. A mai kihallgatás során kiderült, hogy a múlt év deczemberében a kerepesi-ut 14. szám alatt történt nagy ókszerlopást is Issing követte el. Kapuzárás előtt behúzódott a házba s azután elvágta a házmesternek szóló villamos csengettyű vezetékeit, hogy egész éjszaka nyugodtan dolgozhassék. Reggel azután, a kapunyitás után, aranynyál, ezüsttel, dusan megrakodva távozott a házból. Azóta a rendőrség folyton

kereste a tolvajt s nyomára se akadt. Most Illés Amália, Issing Ferencz szeretője, árulta el a dolgot a bécsi lopás részleteinek elmondása közben.

— **Villamos és gázcsillárokat ajánl a Csillárgyár** részvénytársaság. Budapest, VII., Ilka-utca. (Közlekedés zuglói közúti vasúttal).

— **A t. hölgyközönség tavaszi szükségleteit** legjobban és legutányosabban szerezheti be Gartner, Holvay és Társa női divatruházában Szervita-tér 5. hol a legdivatosabb szövetek, lyoni selymek, eredeti angol és francia ruhamodellek, szebbnél szebb kabátok, galérok, köpenyek állandóan nagy választékban tartatnak raktáron. Ruhák, konfectiók, párisi minták után mérték szerint a legzölésesebb kivitelben készíttetnek.

— **Krigner-féle Akácia arczoréme** 1 forintért, szappan 50 krért kapható országsszerte a gyógyszerárakban. Főraktára: Budapest, Kálvin-tér, Korona-gyógyszertár.

— **Helyiségváltás.** Az 1865. óta fennálló és 1879. óta kigyó-utca 7. alatt volt Heckenast Gusztáv féle hírneves zongora eladási és kölcsönözti intézet a ház lerombolása miatt, 1898. május 1-én Gízella-tér 2. szám alá, Váci-utca sarkán, a kereskedő ifjak „társulata” helyiségeibe helyezték át.

— **Szépesség-hibák:** szeplő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, fagyos végtagok, hajkorpora, hajhullás stb. ellen különféle szerek vannak forgalomban. Dr. Bévász Benő fővárosi szakorvos feltűnő eredményével gyógyítja mindezeket a bajokat. Lakása Budapesten, Kerepesi-ut 68. szám.

— **Elektromasszage** dr. Kajdacs Józsefnél, Budapest, V., Váci-körút 4. szám, I. emelet.

Naplirend.

Naptár: Vasárnap, márczius 20. Római katolikus: B. 4. Laetare. — Protestáns: B. 4. Hubert. — Görög-ország (márczius 8.) D. Nagybőjt 3 v. — Zsidó: Adar 26. — Nap két: 5 óra 49 perczkor. — Nyugszik: 5 óra 55 perczkor. — Hold két: 4 óra 41 perczkor reggel. — Nyugszik 4 óra 04 perczkor délután.

A miniszterek nem fogadnak. Az *Ötthon* írók és hírlapírók körének közgyűlése délelőtt 11 órakor saját helyiségében.

Kossuth Lajos halálának évfordulója: Gyász-ünnep, kivonulás Kossuth sirjához délután 2 órakor; gyülekezés a múzeumnál.

A budapesti Általános poliklinikai egyesület közgyűlése az új város-háza tanácstermében délelőtt 11 órakor.

Vizsgálati előadás a színészakadémiának este 7 órakor a Várszínházban. Színpad keröl Sudermann „Pillangócsalá”-ja.

A Ferencz József kereskedelmi kórház közgyűlése déli 12 órakor.

A posta- és táviró-altszabályok és szolgák Emberbarát és önművelődési körének évi közgyűlése 7 órakor este (VIII. Stáhl-utca 1.)

A Jozsefnapi meghívás kezdete. Az országos erkölcsnevelő egyesület választmányi ülése déli 12 órakor a képviselőház I. számú termében.

Sturm színterhangversenye és táncmulatsága a Vigadó színházi termében.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Jótekonyczélú előadás.** A Vigszínházban ma este a szegény gyermekkert-egylet javára előadták a „Trilby”-t. A czimszerepet Küry Klára játszotta és ezuttal is festői szép és hangulatos volt. Sandy szerepét Ráthonyi L. átvette Balassa, Dodorét pedig Balassától Nánási; mind a kettő ügyesen oldotta meg feladatát. A második felvonás bohème-estélyébe hangversenyt szőttek bele. Rózsa Izabella, a brüsszeli opera tagja, aki az indisponált Szilágyi Arabella helyett ugrott be, a „Prófétá”-ból énekelt zajos tetszésnyilatkozatok mellett, Révy Aurélie, a Népszínház tagja pedig igen csinos énekéért és temperamentumos hegedűjátékáért kapott töméntelen tapsot. Az est rendezői a közreműködő művésznöket virágkosarakkal lepték meg. A nézőteret elegáns közönség töltötte meg.

* **Ninon.** Az Operaházban már két hét óta naponként délelőtt és délután folynak a próbák Sztojanovits Jenő „Ninon” című dalművéből, amelyet szombaton mutatnak be először. Ninon és Susanne kettős szerepét Ábrányiné nagy becsvágygyal tanulja. Igazi primadonna-szerep ez, amelyben lírai és drámai elemek találkoznak. Arányit és Takátsot is nagyban inspirálja érdekes szerepük. Tehát az operai ensemble három kiváló erőjének kínálkozik itt alkalom arra, hogy művészetét érvényesítse. A zenekarnak Szikla Adolf karnagy szenteli most minden idejét és tudását. Sztojanovitsnak, mint említettük, ez a negyedik műve, amelyet az Operaházban előadnak. Ezt megelőzték az „Új Romeo” ballet, amely 23-szor, a „Tous les trois”, amely 26-szor és a „Csárdás”, amely 67-szer került színpadra.

Sztojanovits művei tehát összesen 116 estét töltötték be az Operaházban s így feltehető, hogy a „Ninon”-ból is repertoire-darab lesz. Szombaton az ujdonság után „Coppelia”-t, Delibes finom zenéjű balletjét adják.

* **Nemzeti színház.** A Nemzeti színház legközelebbi ujdonsága Abonyi Árpád „Kápolna” című háromfelvonásos színműve lesz, amely Dóry „Egy estély” című dramoletijével együtt április 1-én, pénteken kerül először színpadra. A „Kápolna”-ban Szacsavay, Császár, Ujházi, Dezső, Lendvayné, Török Irma, K. Hegyesi Mari és Ligeti Juliska; az „Egy estély”-ben pedig Gyenes, Paulayné, Maróthy Margit, Mihályfi és Zilahy játsszák a főszerepeket. A saison folyamán még két premiere lesz. És pedig Murger „Bohème világ” színműve, amelyet Szomorfy Emil fordított magyarra s amelyben Musette szerepét Csillag Teréz, a Mimiét pedig Török Irma fogja játszani; aztán Blumenthal „Rejtett arc” című vígjátéka, amely Adorján Sándor fordításában május hóban kerül színpadra.

* **Egy kis tévedés „1848”-ban.** A kolozsvári „Ellenzék”-ben olvassuk a következőket: Verő György „1848” című darabjába egy kis tévedés csuszolt bele. Az alkalmi színműben ugyanis hazafias székek szerepelnek és Dobolló a színhelye csaknem mindenik jelenetnek, amely a Székelyföldön játszódik. Ámde a valóságban Dobollón nincsenek székek. Negyvennyolczban sem voltak, most sincsenek. Az egész lakosság csupa oláh. A falu bírja még most sem tud egy árva kukkot magyarul. Persze, ki hinné ezt, mikor körülötte mindenütt székel falyak vannak s csak az az egy oláh falu van elszigetelten a többi magyar helység között. Így aztán természetesen Dobolló semmiesetre sem érdemli meg, hogy olyan nevezetes szerepet játsszék a magyar szabadságharcban, hanem igenis megérdemelné a közelében levő Bodola, melynek hazafias székel lakossága ugyancsak tevékeny részt vett a hazavédelmében s ott küzdött Bem apó oldalán mindvégig. Ezen különben könnyű Verőnek segíteni. A színlapon kikorrigálja a Dobollót — Bodolára s akkor szent a béke.

* **Premiére a Magyar színházban.** A Magyar színházban ez idő szerint két új darabot tanulnak. Az egyik Feydeau háromfelvonásos bohóza: „Eduard kalandjai”, a másik Varney operettje, az „Utazás egy apa körül”. — Itt megemlítjük, hogy a Magyar színház részvénytársaság a szövetség-utcai 42. szám alatt levő házat 85.000 forintért megvette.

* **Új tenorista a Népszínházban.** A Népszínházban e hét folyamán dr. Örsi Kun Árpád tenorista fog vendégszerepelni. Pénteken délután föllép a „Boszorkányvár”-ban és vasárnap délután a „Hoffmann meséi”-ben.

* **Feri kisasszony.** A Vigszínház legközelebbi ujdonsága a Feri kisasszony című bohózat lesz, amelynek Morton amerikai író a szerzője s amelyet Mihály József fordított magyarra. Bemutató előadását április elejére tervezik.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* **A 70 éves Ibsen.** Ibsen ma töltötte be életének hetvenedik évét. Erre a napra Kopenhágában, Gyldendal kiadásában, megjelent összes műveinek jubiláris kiadása. Maga az őz költő a következő bevezetést írta hozzá:

Olvassimhoz! Miután kiadom azt a szeretetreméltó ajánlatot tette nekem, hogy összes műveimnek kronológiai rendben, összeállított kiadását bocsájtja közre, nyomban beláttam, hogy mily nagy haszna van az ilyen vállalatnak arra, hogy az olvasók könyveimet helyesen fogják föl. Haladó produkciommal egyidejűleg egy ifjabb nemzedék növekedett fel és — sajnos — gyakran volt alkalmam fájdalmasan tapasztalhatni, hogy újabb könyveimet sokkal behatóbban ismerik, mint a régebben megjelenteket. Ebből olyan szakadás keletkezett, amely az olvasóknak tudatát a művek belső összefüggéséről illetőleg megzavarja; ebből magyarázom ki részben azt a különös, hiányos értelmezést, aminek későbbi műveim voltak sokfelől kitéve. Helyes fel-

fogás csak úgy állhat elő, ha összes műveim, mint összefüggő, megszakítatlan egész, kerülnek az olvasó elé. Olvasóimat szívesen és rövidesen csak arra kérem tehát: egyelőre ne tegyék felre egyetlen darabomat sem, hanem olvassák el, éljék át — abban a sorrendben, amint azokat költöttem.

Krisztiania, 1898. március havában.

Ibsen Henrik.

A Teleki-díj.

A Tudományos Akadémia a mai ülésén döntött a Teleki-pályázat sorsa fölött. Az ülésen báró Eötvös Loránd elnökölt. A Teleki-díjra beérkezett pályaművek bírálói voltak: Zichy Antal mint elnök, továbbá Berczik Árpád és Bánóczy József; a Nemzeti Színház részéről pedig Mihályfy Károly és Egry János.

A bírálók jelentését Bánóczy József előadta terjesztette elő. A bizottsághoz — úgy mond — 28 pályamunka érkezett be. Rengeteg szám ez, de az akadémiai bírálók már hovatovább kezlik megszokni, sőt állandó színházaink és műveltségünk örvendetes emelkedésével a termelés még fokozottabb szaporaságát is reménységgel várják. Mert lehetetlen, hogy föl ne bukkanjék előbb-utóbb az a magyar drámaíró, akire 70 év óta vár a magyar irodalom és aki, miként Petőfi a magyar lírát, Arany a magyar eposzt, úgy ez a magyar drámát európai, egyetemes és művészi magaslatra fogja emelni.

A beérkezett 28 pályamű közül hármat formahibák miatt utasítottak vissza. Hét darabot kritikán alól találtak. A formahibák miatt visszautasított darabok egyike, a *Delinquens nata*, határozott elhatározásra vall, de kötetlen nyelvezete miatt mellőzni kellett. Az *Arkadia* című pályamű mellőzendő. A *Lorenzo Magnifico* szerzője ügyesen kezeli a nyelvet és Rízpa auktora határozott színűről tehettség. A *Camilla* dialogja tartalmas és a *Popeo Sabina* meséje sem rossz. Az *Aruló*, amely Martinuzzi sorsával foglalkozik, már többször megfordult az akadémiaánál. Sőt 1891-ben egyike volt a legjobb daraboknak, a szerzőnek azonban, akinél a tehetőség határozottan felismerhető, úgy látszik, ily nagy feladathoz nincsenek meg a kellő kvalitásai.

Az *Aranyalma* a mindenképpen figyelemreméltó mű. Hőse Páris, a „széparczu csábitó nőbóloné”, ki elhagyja hűséges nejét: Oenomé és Menelaus udvarában megszereti Helenát, kit Trójába szöktet. Itt kéjbe merülve, léha életet folytat, míg végre az érzéki gyönyöröktől való megcsömörlése, népének fölháborodása s Hektor buzdító szavai fölrázzák önértését. Midőn Hektor Achilles legyőzi, bátyjának megbotulására indul, de Helena még egyszer s utólszor magához lánczolja. Páris kiábrándulva, új emberré lett, ki felbőszülve nézi, hogy testvérbérga és Achilles az atyai házában nászt készítenek tüni, nyilat ragad és leteríti Hektor gyilkosát. Most a kapu előtt csatázók sorába lép s hősi küzdelem után Philoktetes nyilatát találva lerogy. S kit Afrodite Helena kéjvágyó szerelmével elperzselt, azt az istennő a megjelenő Oanome tiszta szerelmével haldoklásában megvigasztalja. Ez a történet szép költői nyelven s elég biztos kompozícióval van bemutatva. A bírálók egyhanguan méltatták „Az aranyalma” érdemeit, de abban a hitben, hogy a darab nem színszerű, holott a Teleki-pályázat erre különös súlyt fektet, azért nem ezt ajánlják kitüntetésre, hanem a XIV. számú pályázatot.

A *Szerelmem* Tragédia öt felvonásban. A Giancietto Malatestától elűzött hercegek a győztes ellen összeesküvést szőnek s a pineta kolostorában találkoznak, ahol fel nem ismerve, a herceg testvérbérga: Paolo is tartózkodik. Dsem Mór lovag, Paolo régi barátja, itt találkozik vele, ráismer s megtudja, hogy azért tűnt el, mert szereti bátyja nejét: Francescát; pappá akar lenni, hogy védekezék a bűnös szerelmen ellen. Közben a közelben vadászó hercegasszony szerencsétlenül jár, behozzák a kolostorba, ahol Dsem úgy intézi, hogy a szerelmesek találkozzanak. Paolo lázas vallomására a nő azzal felel, hogy Giancietto hitvese s Paolohoz való méltatlan sze-

relmét kitépte szívéből. Erre az ifju magánkívül kész a lázadókkal együtt a hercegre törni s elrohanni, — de azért ő menti meg életét. Így indul meg a darab, amelynek voltaképen becsé, szárnyaló és költői dikcióján kívül: Giancietto gondosan és művészi tapintattal kidolgozott alakja.

Sajnálattal látja a bíráló-bizottság, hogy az idei Teleki-pályázat két legjobb darabja közül tárgyra egyik sem magyar, egyik sem modern; kész történelmi tárgyat dolgoz föl mindkettő, de nem a mi történelmünkéből. Mindazáltal mégis megbecsülni óhajtván a létező erőket, azt indítványozza, hogy a *Szerelmem* című pályaműnek adja ki az Akadémia a jutalmat.

A jelígis levélke fölbontása után kitűnt, hogy a „Szerelmem” című tragédiát Somló Sándor, a Nemzeti színház tagja írta.

FŐVÁROS.

(Az eskütéri híd szerződése.) Csörgheő Gyula kereskedelmi államtitkár az eskütéri hidat építő vállalkozókkal kötött szerződést ma délelőtt írta alá. A munkát 1901 szeptember 15-éig kötelesek befejezni, hogy a hidat 1901. október elsején átadhassák a közforgalomnak.

(Ministeri köszönet.) A belügyminiszter köszönet levelet küldött a fővároshoz azért a 8000 négyszögöles nagy-zuglói területért, amelyet a köztörvényhatóság az országos lelencház építésére ingyen átengedett. A levél jól esett a tanácsbelieknek, mert az utóbbi időben felülről csak korholást hallottak.

(Az Újépület szabályozása.) Ez volt a közmunkatanács legutóbbi ülésének a főtárgya. A főváros nagyjában elfogadta a szabályozás tervét, de a részletekben eltér a közmunkatanács megállapításaitól. A kérdés most döntés végett a belügyminiszter elé kerül.

(A gomba.) A közérlelmezési bizottsága minap azt javasolta a tanácsnak, hogy a gomba-árutitást csak a vásárcsarnokokban és a piacokon engedje meg. A tanács ma tárgyalta a javaslatot s az árusítási engedélyt a fűszerkereskedőkre is kiterjesztette.

(Vásárcsarnok a Károlykaszárnyában.) A belvárosban, a sütő-utczában új vásárcsarnokot építenek, mivel a Gizella-tér táján lakók folyvást panaszkodnak, hogy a vámháztéri központi és a hold-utczai ötödik kerületi vásárcsarnoktól messze vannak. A főváros köztörvényhatósági bizottságának tagjai körében azt a tervet vetették föl, hogy ideiglenesen, míg az új vásárcsarnok fölépül, a Károlykaszárnyának hivatalos helyiségekre le nem foglalt részét alakítsák át a csarnok céljaira.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Spanyol páholy. Nemrégiben ismertettük azt a rágalmozási pert, amelyet Färber Lipót zenetanár indított a magyarországi szabadkőművesek nagypáholyának főemberei: Berecz Antal, dr. Bossányi Iván, Neuschloss Marcell és Gelléri Mór ellen. Färber Lipót Budapesten kiadta magát a „Souverain” című szabadkőműves nagypáholy képviselőjének és egy spanyol fiók-páholyt alakított. A magyarországi szimbolikus nagypáholy tudakozódott Färber Lipót egyénisége, jelleme felől és azt az értesítést kapta, hogy Färbert Amerikában egy szabadkőműves páholyból kigolyózták; Hamburgban pedig beiktatták a nevét az ottani nagypáholy által kiadott koldusjegyzékbe. — A magyarországi nagypáholy erre sürgőnyileg értesítette Angelo Mendozát, a „Souverain” főtitkárát, hogy Färber nem méltó arra a bizalomra, amelylyel a spanyol páholy megítélte. Emiatt fordult panaszával Färber a büntető járásbíróhoz, mely a négy vádlottat fölmentette. Ma tárgyalta ezt az ügyet a királyi tábla és helyben hagyta a járásbíró ítéletét a következő érdekes okfejtéssel:

„A vádlottak cselekményében nem lelhető föl a büntetőtörvénykönyv 76. szakaszában jelzett s a büntetendő cselekmény tényező eleméül szolgáló szándékosság, amennyiben eljárásuk nem arra irányult, hogy a magánvádló személye ellenében oly

cselekményt kövessenek el, melyet a törvény büntetés terhe alatt tilt, hanem ama közérdek vezetése okot eljárásukban: kideríteni s illetőleg megállapítani, vajjon a sértett egyéniségében meg vannak-e azok a biztosítékok, melyek oly egyénnél megkívántatók, aki Magyarországon szabadkőműves páholyt akar alakítani. A tárgyalási jegyzőkönyvhöz csatolt főkapitánysági átiratból kétségtelenné vált, hogy a magyarországi szimbolikus nagypáholy képviselőiségének beleszólási joga van abba, hogy Magyarországon valamely külföldi páholy képviselőisége föllállítható-e és mily módon. A vádlottak tehát akkor, midőn a magánvádlónak, a spanyolországi Souverain nagypáholy érdekében tanúsított törekvésért tárgyalás alá vették s a külföldi páholyoktól nyert értesítőseiket a madridi nagypáhollyal közölték, saját hatáskörükben jóhiszeműen jártak el s ezért bünvádi felelősség alá annál kevésbé vonhatóak, mert a büntető törvénykönyv 283. §-ának végpontja szerint, kapcsolatban az 5. ponttal, a vádlott büntetlenségét eredményezi az, ha igazolja, hogy állításainak célja a közérdek megóvása volt és ha ő az állított tény valódiságát bizonyítja. Amde jelen esetben azok a körülmények, melyekből a vádlottak a magánvádlónak fiók-páholy alakítására való megbízhatatlanságát következtették, valóknak bizonyultak.”

— Egy munkás sajtópöre. Smira Károly körmives, a pécsi munkások vezetője, októberben a pécsi honvéd-hadapród iskolánál volt alkalmazva, mikor állítólag rossz bánásmód és a munkabér csekélyisége miatt strikeot szított, majd kibocsátott nyomtatványait a vállalkozókat a Neuschloss Ödön és Marcel céget, valamint ennek alkalmazottait szipolyozóknak, munkás kizsákmányolóknak nevezte. A cég sajtópert indított Smira ellen, melynek Pécsen ma volt a végtárgyalása. — A rendőrség arról értesülvén, hogy a munkások a per eldöntése után nagyszabású tüntetésre készülnek, messzemenő óvintézkedéseket tett. Az utcákon lovasrendőrök czirkáltak, szétoszlásra bírva a gyülekezőket, de midőn számuk egyre szaporodott és a tömeg fenyegetődni kezdett, az egyik gyalogezred két zászlóaljja éles tűl-ténynyel vonult ki, elzárva az utcákat és tereket, főleg a törvényszék előtt, úgy, hogy az esti órákban a város valóságos ostromállapotban volt. Esti fél 9 órakor Nagy Dezső a szocialista mozgalmak lényegét feltáró vádbeszéde után a 26 éves Smira Károly maga mondotta el védőbeszédét. Tíz órakor hirdették ki az esküdtek verdiktjét, mely tíz szóval kettő ellen, egy rágalmozásban, mint becsületsértésben bűnösnek mondotta a vádlottat, akit miután a panaszos ügyvédje lehetőleg enyhé ítéletet kért, 14 napi fogházra ítélték. A kivonult katonaság kapitánya Novák János szerencsétlenül járt, lova megbokrosodott és elragadta, míg a Mária-utczában felbukott, amikor a kapitány súlyos sérüléseket szenvedett.

— Zsidó-keresztény házasság. Érdekes ügyben határozott a napokban a királyi kuria. 1877-ben történt, hogy egy izraelita vallásu magyar ember Bécshen házasságra lépett egy keresztény vallásu magyar leánnyal. Tavaly a férj való keresetét adott be, és a budapesti törvényszék azt hivatalból visszautasította, mert az a házasság törvényeink értelmében érvényesnek nem tekinthető. A másodbíró ezt a végzést megerősítette. A kuria azonban megváltoztatta azt a következő megokolással:

A házasság, a nálunk akkor érvényben volt törvények szerint nem volt ugyan törvényesnek tekinthető; minthogy azonban az 1895. október 1-én hatályba lépett házassági törvény 48. és 67. szakaszai szerint a semmis, mint egyéb érvénytelen házasságok semmisége, illetőleg érvénytelensége bírói ítélettel állapítandó meg és ennek megtörténtéig a házasság érvényesnek tartandó s tekintve, hogy a házasságkötés alaki kellékek tekintetében, jelegleg már a házassági törvény 113. szakasza értelmében a házasságkötés idejében s helyén fennálló törvények szerint ítélandó meg, s ezeknél fogva jelen esetre vonatkozóan 1877-ben Magyarországon hatályban volt törvények irányadók nem lehetnek, a kereset hivatalból nem volt visszautasítható.

— Gardos ügye a táblán. A hitvesgyilkos mérnöknek, ifj. Gardos Lajosnak gyilkossági bűnperét a jövő héten, szerdán tárgyalja a királyi tábla. Az ügy előadója Desseoffy Marcell királyi táblai bíró.

— Katonák a bíróság előtt. A büntető törvényszék elnöke, Zsitvay Leó ma közölte a tárgyaló bírákkal azokat a miniszteri rendeleteket, amelyek a bíróság elé idézett katonák viselkedésére vonatkoznak. Az elnöki értesítés szerint kötelező utasítást csak a honvédekre vonatkozólag adtak ki. Eszerint a tisztek teljes díszben jelennek meg, akár mint tanúk, akár mint vádlottak. A legénység tagjai, ha tanúként vannak megidézve, sapkával, ha vádlottak, teljes katonai díszben, felelválójuk által elővezetve. Ez az intézkedés a közös hadsereg tagjaira ki nem terjed, mert a honvédelmi miniszter intézkedése ott érvényesül nem bír. A budapesti hadtestparancsnok értesítése szerint a közös hadsereg is megadja a legteljesebb tiszteletet a bíróságnak, mert a Dienstreglement szerint csákovály és karddal kell a katonának a bíróság előtt megjelennie, de ez a katonai felfogás szerint a legnagyobb tisztesség. Az elnök körrendelete végén felhívja a tárgyaló bírákat, hogy a rendeletet szem előtt tartásával egyöntetűen járjanak el.

— Orvosság helyett méreg. Abban a bűnpertben, amelyet Mészáros Márton gyógyszerészségével ellen indítottak, mert a vád szerint Perditka Gyula halálát az ő gondatlansága idézte elő, Perényi bíró már kihallgatta Mészárosot. A bevádolt gyógyszerészség azzal védekezik, hogy nem tudja, melyik tégelyből vette a mérget, és nem lehetetlen, hogy az már korábban tévedésből került abba a tégelybe, amelyben a karlsbadi só tartották. Dr. Landau-nak, a gyógyszerész-tulajdonosának vallomása szerint a klórsavas káli és a karlsbadi só két külön tégelyben voltak elhelyezve.

NYILTTÉR.

Hogy az országos gazdasági egyesület intenczióinak megfelelően a hazai magtermelést elősegítsem, a kizárólagi főhercegi, a gróf Károlyi magosi, a gróf Teleki Arvéd tancsát és a gróf Chottek fittai uradalmaiktól minden tekintetben megkímélve

Oberndorfi répmagot

szereztem be, melyet 20 forintjával 100 kilónként ajánlok. Azonkívül szolgálatok mint eddig, kitűnő szavatolt eredeti

Oberndorfi répmaggal

is 25 forintjával.

HALDEK nagykereskedése
Budapest, Károly-körút 9. 909

ROYAL nagyszálló BUDAPESTEN.

Kugler-féle rakár a bodegában, naponta friss nagy választék eredeti bombonlirokból. Legfinomabb cognacó kiscsüben, nagyban árak mellett eladnak. Reméljük előadások után friss étel, naponta hangverseny. Schmitt Károly igazgató.

Szt.-Lukácsfürdő **Gőzfürdők**
Téli és nyári (1898) **urak és hölgyek részére**
gyógy-hely. **egész nap nyitva**

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
TERMÉSZETES
SAVANYU-KUT

Dr. LIPCSEY ADÁM

gyógy-terápiás

Budapest, VIII., József-körút 31. sz. alatt van.

Téli és nyári kártyapárkál.

a legelső amerikai kerékpár
1898 újdonsága a láncmékül.

Fodor Károly és társa.

Erzsébet-tér 17. sz.

Telefon 14-18

Nyilatkozat.

Az országgyűlésen a New-York életbiztosító társaság realitása ellen emelt vádak folytán, mi kik ezen társaságnál biztosítva vagyunk — és biztosítási díjban évek óta ezeket fizettünk be, saját megnyugtatónk céljából legtekintélyesebb európai pénzintézetektől információkat kérünk a „New-York” megbízhatósága és anyagi helyzete iránt.

Ezen kérésünkre nyert információkban saját érdekeink teljes megnyugtatót találván, más ugyan ezen társaságnál biztosítottak tájékozása végett a hozzánk érkezett információk eredeti szövegét közlőnek látunk az alábbiakban közzétenni.

Budapest, 1898. márciusban.

Örley Kálmán, országgyűlési képviselő.
Daniel Gábor, országgyűlési képviselő.
Bornemissza Ádám, országgyűlési képviselő.

Magyar Általános Hitelbank:

„Értesülésünk szerint a társaság a legnagyobb amerikai biztosító intézetek egyike és nagyon jó hírnévnek örvendő.”

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank:

„1. Alapított 1841-ben, üzemet felvette 1845-ben, egyike a három legnagyobb és legrégebbi amerikai biztosító intézeteknek. Rendesen dolgozik, hírnevét és pozícióját mint a három legelőkelőbb társaság egyike teljesen fentartja.

2. Elsőrendűnek tekintjük.

3. Prima.”

K. k. priv. Oestr. Creditanstalt, Bécs:

„Értesülésünk szerint a társaság szakmájában a legjelentékenyebb társaságokhoz tartozik Amerikában, nagyon szolidan van vezetve és pénzeszközökkel bőven rendelkezik.”

K. k. priv. Oestr. Länderbank, Bécs:

„Egyike a legelőkelőbb amerikai életbiztosító intézeteknek, amely minden kötelezettségeire jó és amellyel teljes megnyugvással lehet biztosításokat kötni.”

Deutsche Bank, Berlin:

„Kérésére értesítjük, hogy a társaság a legelőkelőbb és legjelentékenyebb amerikai életbiztosító társaságokhoz tartozik.”

Credit Lyonnais, Paris:

„A New-York alakult 1845-ben. Biztosítási állománya . . . Fcs. 4,545,160.000
Járadékfizetése 9,000.000
Aktívái 1,040,000.000

1897. december 31-én vagyonbefektetései következők voltak:

Ingó értékek Fcs. 556,769.000
Ezek áremelkedése 30,096.000
Jelzálogkölesönök 212,910.000
Ingatlanok 88,056.000
Készpénz és bankbetétek 33,089.000
Kölesönök ingó értékekre és követvényekre 54,301.000

A társaság rendszeresen teljesíti kötelezettségeit biztosítottjai irányában, jó hírnévnek és jó hitelnek örvendő.”

KÖZGAZDASÁG.

A tőzsde hete.

A heti forgalom leginkább helyi értékeinknek kedvezett. A Drasche-téglagyár köszvényáinak eladása és részvényei árának hirtelen emelkedése némi világot vetett arra, hogy iparpapírjaink értéke mily kevésbé igazolja az elhanyagoltatást, melylyel a mély gyökereket vert bizalmatlanság a papírokat sújtja. Fölbuzdulva az egy érték gyorsan támadt fényes sorsán, tízeink keresni kezdték a többi értékeket is, számbavéve emellett különösen a nagyobb hasznót, melyet a többi köszvényának szóba került szövetkezése a vállalatoknak hajthat. És így történt, hogy amíg a nemzetközi értékek árfejtődése megakadt, a helyiek ugyancsak haladt előre. Még a malompapírokat is vásárolták, habár erre a malmok üzemének tartós megszűrése vajmi kevésbé ösztökélt. És ez a kedvező hangulat egészen a hét végéig tartott.

A nemzetközi értékek sorsa, mint már jeleztük, nem volt oly fényes. A politikai láthatár sem Kelet-Azsiá, sem Amerika felől nem derült fel annyira, hogy komolyabb komplikációtól tartani nem lehetne. Törökország is csökönyösködik még azon hatalmakkal szemben,

amelyek a görög herceget szeretnék Kréta szigete kormányzójának megtenni. És ezenfelül még az osztrák belpolitikában is merültek fel oly újabb nehézségek, melyek a versengő nemzetiségek meggyőzését mindinkább talányosabbá teszik. Gróf Thun sok jóakarattal és eléggé indokolt reményekkel fogott a békítés munkájához; de a pártok lassankint visszalátszanak tértől előbbi engesztelhetetlenségük álláspontjához és lassankint elhagyatják a minisztereket, kiket körülből azon reményben vettek föl a kormányba, hogy politikai társaik követni fogják őket a megbékülés útján; úgy, hogy most már ahhoz is hozzá kezd férközni a kétség, hogy munkaképes lesz-e az osztrák parlament az új kormány vezénylete alatt.

Hozzájárul ehhez még a pénzügyi helyzet való félelem is, mely ismét kezd kísértani. A sok arany, amit Amerika az utolsó napokban magához szívott, gondolkodóba ejti az angol pénzintézetek vezéreit. És ha az angol bank valóban fölemeli a kamatlábat, amit már e héten is lestek, ez az intézkedés nem fog hatás nélkül maradni Európa többi piacain sem.

Mindezek a dolgok kevésbé kecsegtetők és óvatosságra intik az üzért. E körülményből magyarázható ki a tartózkodás, melyet e héten a nemzetközi értékek vásárlán mindenfelé tapasztaltunk. Sőt láttuk azt is, hogy némely nagykereskedők, kik élesebb látással szeretnek dícselkedni, még bianco-eladásokhoz is fogtak. Ezek persze a hét végén, mikor a szilárdabb irányzat kissé tartósabbnak mutatkozott, fedezéseket eszközöltek és ez emelte a végső órában némileg a hitelrészvény árát.

A hét tehát föltűnő szilárdan zárul, de az üzlet azért még sem feltűnően lelkes.

Közgazdasági táviratok.

New-York, március 19. (C. T. B.)

	március 18.	március 19.
	cents	cents
Buza márciusra	104 ⁷ / ₈	104 ¹ / ₈
„ májusra	101 ³ / ₈	100 ⁷ / ₈
„ júliusra	89	89
Tengeri májusra	84	84

Chicago, március 19. (C. T. B.)

	március 19.	március 18.
	cents	cents
Buza májusra	103	105 ⁷ / ₈
Tengeri májusra	29 ¹ / ₄	29 ¹ / ₄

Mezőgazdaság.

Az erdőosztások. A földművelésügyi miniszter a kopárokon és a vízmosásnak kitett területeken a folyó év tavaszán a birtokosok részéről önként fogantatandó erdőosztásokhoz az állam által fenntartott csemetékterületek teljesen ingyen 18 millió, a szállítási költségek megtérítése mellett pedig 6 millió facsemetét osztott ki 936 birtokos közt. Ezen felül adott a vágástérületek befásítására is csemetéket, még pedig a szállítási költségek viselésével 11 milliót 424 kisbirtokosnak és 4 milliót a szállítási és termelési költségek megtérítése mellett 110 magánbirtokos részére. Összesen tehát 34 millió csemetét kapott 1980 birtokos vagyis az idei tavaszi erdőosztásokra a múlt évhez képest 5 millióval több lett kiosztva.

Ipar és kereskedelem.

Szerb gyufamonopolium. Mint lapunknak Belgrádból jelentik, a szerb kormány feloldotta Fürth B. csehországi gyufagyárossal kötött szerződését, mely még néhány évre szólott és amely szerint köteles volt a gyáros Szerbiának a gyufát, mely ott monopol-cikket képez, szállítani. A szerb kormány Fürthnek 240,000 frank kártérítési díjat fizetett ki.

Ganz és társa vasöntő és gépgyár. E társaság ma tartotta évi rendes közgyűlését. Az előterjesztett jelentésből kitűnik, hogy a vállalat az 1897. év folyamán nem jelentéktelenül hanyatlott. A gyártmányszállítás ugyanis 1898-ban 15 millió forint, 1897-ben már csak 12-12 millió forint értéket képviselt. A jelentés ezt a hanyatlást, amely élénk ellentétben áll a vállalat eddigi fokozatos fejlődésével, azzal okolja meg, hogy az 1897. évtől kezdve a kocsigyár kevesebb megrendelést kapott az év elején; az év második felében azonban már jobban volt ellátva a gyár eme része, hanem a hiány még sem volt pótolható, sőt az 1898. év kilátásai sem kedvezőek a

gyártás ez ágában. Az 1897. évre, a 102,918 frt 59 krnyi alapszabályszerű leírások levonása után 737,399 frt 81 kr. tiszta nyereség marad, amelyből a társasági 6000 darab részvényre, egyenkint 100 frt osztalékot fizetnek ki. A fennmaradó összeget jutalékokra és különböző tartalékalapokra fordítják. Végül új igazgatósági tagnak Kornfeld Zsigmondot választották meg.

A felső-magyarországi bányá- és kohó-részvénytársaság ügyében a társasághoz közel álló oldalról azt írják lapunknak, hogy a társaság több évvel a részvények kibocsátása után is 8 forint osztalékot fizetett. Hogy az osztalék három év óta 5 forint 50 krajczárra szállott le, annak okát a nagy verseny következtében beállott árhanyságban kell keresni. Egyébként a tiszta nyereség csak 2000 forinttal kevesebb, mint tavaly s ez is a 24.000 forintot kitevő, tehát jelentékeny leírásból származik. Ami pedig a társaság aranybányáit illeti, azok épen nem kalandos természetűek, hanem szolid, haszonnal bízható vállalatok.

Csodnyítás. Schwartz A. Mór kunmadarasi kereskedő ellen a szolnoki királyi törvényszék részéről Csodbiztos Pálka Kálmán törvényszéki bíró; tömeggondnok Helmezy Béla madarasi ügyvéd; bejelentési határidő: május 3.; felszámolási határidő: június 9.

Kőbányai sertéspiacz, márcz. 19. Magyar elsőrendű: Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 57—58 krajczárig. Közép (páronként 251—320 kilgrig terjedő súlyban) 56—57 kr. Könnyű (páronként 250 kilgrig terjedő súlyban) 56—56 1/2 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilgr. felüli súlyban) 56—57 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 56—56 1/2 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 55—56 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. márczius 17. napján volt készlet 24.800 drb, márczius 18-án felhajtattott 458 drb, márczius 18-án elszállított 458 drb, márczius 19-én maradt készletben 24.810 darab. A hizott sertés üzletirányzata: élénk.

Budapesti konzum-sertésvásár, márczius 19. A ferencvárosi petroléumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. márczius 18-án érkezett 580 drb. Készlet 143 darab, összes felhajtás 723 drb. Elszállítottat budapesti fogyasztásra 595 drb; elszállítottan maradt 128 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57 1/2—59 kr., 220—280 kilós 56—58 kr., 320—380 kilós 56—58 kr., öreg nehéz 53—55 kr., malacz 40—44 kr. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi vasútgazdálkodó marhavásár, márczius 19. A mai vásárra felhajtottak 307 darab vágómarhát, e között volt 276 drb bizómarha és 31 drb sovány marha. A gyengébb felhajtás dacára az üzlet, tekintettel arra, hogy hétfőn nagyobb felhajtást vártak, lanyha irányzatú volt és a forgalom vontatottan fejlődött. Az árak hétfőhöz képest 1/2—1 frittal olcsóbbodtak. Jegyzések: magyar hizódkör 26—34 forint, prima nem volt a vásáron, német hizódkör 28—37 forint, prima 39.50 forint, galicziái hizódkör nem volt a vásáron. Alárendelt minőségek 22—25 forint, bika és tehén 22—32 forint méterázsánként 66 súlyban.

Pénzügy.

A kínai kölcsön. A 16 millió font sterling összegű 4 1/2%-os kínai kölcsönre, amelyet angol- és német bankárok bocsátanak ki, hétfőn lesz az aláírás. Ebből a kölcsönből fogja Kína fedezni a Japán részére fizetendő hadikárpótás még hátralevő összegét.

Az államvasutak fölszólalása. A magyar királyi államvasutak igazgatósága folyó évi márczius hó 16-án 800.000 forintot szállított be pénztári fölszólaló a magyar királyi központi állampénztárba. Ezzel az összeggel az ideai beszállítás 4-1 millióra emelkedett.

Magyar általános hitelbank. Ezen intézet ma délelőtti tartotta évi rendes közgyűlést Ribáry Sándor elnöklése alatt. A dr. Stettner László főtitkár által előterjesztett igazgatósági jelentés szerint az intézet a múlt évben részt vett az osztrák beruházási kölcsön kibocsátásában. A Budapesti fővárosi harmincz millió kölcsön leszámlálása a múlt évben ejtett meg, úgy szintén a múlt évben oszlott fel a földhitelintézet 3 1/2%-os zálogleveleinek átvételére alakult szindikatus is, amelynek a bank tagja volt. A közalapítványi társaság részvényeire az elmúlt üzletévben is kielégítő osztalékot fizetett, a mezőgazdasági iparrészvénytársaság is abban a helyzetben lesz, hogy méréseltt osztalékot fizethessen. A magyar folyó és tengerhajózási részvénytársaság viszonyai folytonosan fejlődnek. A fegyver és gépgyár részvénytársaság a múlt évben a részvénytöke egyidejű lebellyegzése mellett keresztülvitte a a tokefelemelést. A Danubius-Schönichen-Hart-

mann-gyár öt százalékos osztalékot fizetett. Az országos raktárházak részvénytársasága kielégítő osztalékot fog fizethetni. A jelentés felsorolja még a többi vállalatokat is, amelyeknél az intézet érdekelve van és konstataálja az alapítófelelőseinek sikerét. Az elért tiszta nyereség 1.805,439 forint 30 krajczárt tesz. Az igazgatóság indítványozza, hogy az 1896. évből áthozott 45.834 forint 35 krajczár levonása után mint 1897. évi tiszta nyereség jelentkezzen 1.759,604 forint 95 krajczárból mindenekelőtt a részvénytöke 5 százalékos kamatai fedezettségnek, a fennmaradó összeg 10 százaléka az igazgatósági tanács és igazgatóság alapszabályszerű jutalékára fordítások és az ezután fennmaradó 818,644 forint 45 krajczárból, valamint az 1896. évről áthozott 45,834 forint 35 krajczárból részvényenkint 8 forint, egészben tehát minden részvény után mint osztalék 18 forint fizetessék ki. A felosztás alá nem kerülő 184,478 forint 80 krajczárnyi nyereség-maradványból a tartalékalap javadalmazására 134,968 forint 59 krajczár fordítások és a fennmaradó 49,510 forint 21 krajczár az 1898-ik év üzlet-eredményzámlájára vitessék át. A közgyűlés ezt az indítványt elfogadta, a felmentvényeket megadta és végül megválasztotta igazgatónak dr. Kornfeld Zsigmondot, igazgatósági tagoknak dr. Heinrich Bélát és Márfy Ágostont, a felügyelő bizottságba Ahsbah Jovagot, Havassy Ignácot, Huszár Adolfot és Kerntler Ferenczet.

Magyar ipar- és kereskedelmi bank. E társaság ma tette közzé 1897. évi mérlegét, melynek számadatai a következők: **Mérlegszámla:** Vagyoni: Pénztári készlet: készpénz, külföldi pénznemek, szelvények és kisorolt értékpapírok 744,402 frt 77 kr. Váltó-tárcza 4.008,359 frt és 43 krajczár. Értékpapír-tárcza: magyar államkötvények 112,798 frt 64 kr., különféle záloglevelek és kölcsönkötvények 165,805 frt 98 kr., magyar takarékpénztárak központi jelzálogbank részvények 570,550 frt. Budapesti giró- és pénztárjegyleti részvények 23,920 forint; Budapesti marhavásártéri pénztári részvények 80,000 forint, bányák és téglagyárak részvényei 301,764 frt; vasművek és gépgyárak részvényei 146,769 frt 71 kr.; „Athenaeum” és „Franklin” könyvnyomdai részvények 299,740 frt; különféle vállalatok részvényei 292,772 frt; közlekedési vállalatok részvényei 250,715 frt; különféle vidéki pénzintézetek részvényei 169,695 frt; különféle vidéki gyári vállalatok részvényei 101,800 frt 83 kr.; különféle sorsjegyek 29,325 frt 75 kr.; előlegek értékpapírokra 6,360,958 frt 65 kr. Befizetések konzorciális üzletekre: állami kölcsönök 392,649 frt 20 kr.; iparvállalatok 798,620 frt 39 kr.; Bosznia-hercegovinai országos bank, belga vasúti bank, Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára és vasúti részvények 592,920 frt 05 kr.; különféle külföldi részesedések 66,390 frt 80 kr. Adások: bankári követelések és különféle adások 9,248,742 frt 32 kr. Banképület 316,334 frt 26 kr. Angyal földi telkek 64,213 frt 45 kr. Összesen 25,139,243 frt 23 kr. **Tehér:** Részvénytöke 10,000,000 frt. Tartalékalap 750,000 frt. Pénztárjegyek és utalványok forgalomban 213,805 frt 39 kr. Takarékbetétek 2,233,728 frt 26 kr. Betétek cheque-számlára és különféle bitelezők 10,517,826 frt 26 kr. Elfogadványok forgalomban 627,864 frt. Nyugdíjalap 51,700 frt. Átmenő tételek és kamatok 76,600 frt 17 kr. Tiszta nyereség 702,847 frt 68 kr.; múlt évi áthozat 65,871 frt 47 kr. Összesen 25,139,243 frt 23 kr. **Nyereség- és veszteség-számla.** **Tehér:** Költségek: tisztíztetések és lakberek, felügyelőbizottsági díjak, adó, házber, nyomtatványok, póstaber, táviratok, utazási és egyéb költségek 382,442 frt 79 kr. Felszerelések leírása 2,741 frt 83 kr. Tiszta nyereség 702,847 frt 68 kr., múlt évi áthozat 65,871 frt 47 kr. Összesen 1,153,403 frt 77 kr. **Jövedelem:** Nyereség-áthozat 1806. évről 65,871 frt 47 kr. Kamatok: értékpapírok után 187,562 frt 92 kr. Leszámlított váltók után 151,235 frt 48 kr.; értékpapír-előlegek és egyéb üzleteknél, a fizetett kamatok levonása után 378,665 frt 54 kr. Nyereség külföldi váltók, értékpapírok és konzorciális üzleteknél 182,394 frt 22 kr. Házberjövetelem 20,417 frt. Jutalékok 167,237 frt 14 kr. Összesen 1,153,403 frt 77 kr.

Biztosítás.

New-York Életbiztosító Társaság. A társaság igazgatósága a következő sorok közlésére kért fel bennünket:

Polónyi Géza képviselő ur a képviselőházban a New-York Életbiztosító Társaság ügyében beterjesztett interpellációja alkalmával a társaság reputációja ellen terhelő vádakát emelt.

Ezen légből kapott, tendenciózus vádak czáfolgatásába nem bocsátkozunk. Ehelyett kijelentjük, hogy társaságunk utolsó mérlegét Gaszner Béla királyi közjegyző urnál 998/98 ügyszám alatt (Bárvány-utca 4.) letettük és az ott minden-érdeklődőnek rendelkezésére áll. Ezen mérleglet New-York állam biztosítási hivatalának superintendense jóvá-

hagyta, New-York államnak államtitkára és a new-yorki császári és királyi osztrák-magyar főkonzul hitelesítette. Ezen mérlegünkből kitűnik, hogy biztosítási alapunk 990 millió koronára rug, hogy továbbá az összes kötelezettségeink fedezése utáni fölöslegünk 84 millió koronát tesz és hogy ezen óriási összegek teljesen biztos értékekben vannak elhelyezve, ami abból is kitűnik, hogy 1897. december 31-én értékpapírjaink tőzsdei értéke a bevásárlási értékét 30 millió koronával meghaladta. Egyébként, hogy Polónyi ur mily alaposan és mily szakismerettel szokott mérlegeket bíráltni, kitűnik abból, amit budapesti házunkra vonatkozólag mondott. Mi természetesen az építkezési években a ház értékét azon összeget vettük fel, amennyit az illető évben a vállalkozónak az építéstért fizettünk és így természetesen egész 1897 végéig, mikor a vállalkozó, a jóállási idő leteltével, az utolsó részletet felvette, a házat fizetett összeg évről-évre emelkedett; amit Polónyi ur értékelésnek tüntetett fel.

Ugyanezen királyi közjegyző urnál letettük azon legrészletesebb kimutatásunkat, amelyből, a biztosítottak nevének és lakhelyének kimutatása mellett, kitűnik, hogy 27 évi európai működésünk ideje alatt Európában kifizettünk 57 millió koronát, anélkül, hogy ezen kifizetések körül a legcsekélyebb nehézséget tapasztaltunk volna.

Magyarországi 12 évi működésünk ideje alatt halálesetekért kifizettünk több mint 2 millió koronát, mely idő alatt csak egyetlen egy per indított ellenünk oly esetben, midőn a biztosított két hónappal az ajánlat aláírása után föbe lőtte magát, mely pert meg is nyertük, mert a társaság az öngyilkosság kockázatát csak a kötvény egy évi fennállása után vállalja el.

Nagy panasz az interpelláló képviselő urnak az, hogy sok a perünk. Itt mindenek előtt megjegyezzük, hogy egy biztosító társaság szoliditásának sohasem az a mértéke, hogy 6 hány biztosítottat akar elvállalt szerződési kötelezettségeinek teljesítésére perrel szorítani, hanem mindig csak az, hogy hány esetben perelik őt biztosítottjai.

E tekintetben bárki meggyőződhetik, hogy haláleset kifizetése iránti passzív perünk tizenkét évi magyarországi működésünk ideje alatt csak az az egy volt, amelyről fent megemlékeztünk és hogy összes aktív pereinket megnyertük; már pedig, ha a bíróság minden egyes esetben igazságnak tartotta a mi igényünket, úgy az bizonyára sokkal súlyosabban esik latba minden elfogulatban ember előtt, mint Polónyi urnak helmi légből kapott vádaskodása.

Különben ismét nem értjük, hogy ezzel a váddal miért épen minket illet a képviselő ur, hiszen egyéb társaságok is folytatnak pereket, még pedig a legjobb nevűek ellen is folyik számos passzív per és a biztosítottak ellen is jóval nagyobb számú pereket folytatnak, mint mi. Hogy díjbevételeink mily elenyésző része folyik be nálunk per után, kitűnik abból, hogy 1897-ben magyarországi díjbevételeink volt 2,253,121 korona, ebből per után folyt be 35.000 korona.

Az ügynői visszaélésekre vonatkozólag megjegyezzük, hogy Polónyi ur az egyes eseteket, egyoldalú információ alapján, elferdítve közölte. Iródkában bárkinek rendelkezésére bocsátjuk a minden egyes esetre vonatkozó aktákat, amelyekből kitűnik, hogy mi minden alkalommal teljes korrektséggel jártunk el, hogy a hozzánk benyújtott ajánlatok semminemű feltételt nem tartalmaznak, hogy a már magában véve kötelező ajánlaton kívül az utolsó hónapokban minden biztosítandó feltől, visszaélések elkerülése czéljából, még a következő kötelező nyilatkozatot kívánjuk:

„Áltulított ezennel kijelentem, hogy a mai napon egy... forintról szóló biztosítási ajánlatot a New-York életbiztosító társasághoz benyújtottam és kötelezem magam a kötvény bemutatásakor... forintnyi biztosítási díjat, 3 forint kötvényköltséget és egy és fél százalék kincstári bélyegilletéket megfizetni. Aláírás.”

Ha mindezek dacára előfordult, hogy biztosító fél ügynői visszaélést tudomásunkra hozott és igazolt, készségesen elégtételt szolgáltatunk neki, az illető ügynőket szolgáltatunkból elbocsátottuk.

Addig azonban míg az ügynői kérdés törvény útján rendezve nem lesz, ügynői visszaélések minden társaságnál előfordulnak és ezekért az ily akurpulozusan eljáró társaságokat felelőssé tenni nem lehet, de rejtély marad, hogy Polónyi ur miért csak a New-Yorknál fedez fel ügynői visszaéléseket?

Hogy a társaság minden lehetőt megtett azok kerülésére, kitűnik a többi között 1897. november hó 1-én a társaság szolgálatában álló összes ügynőkhöz intézett nyomtatott körözvényből, mely dr. Gaszner közjegyző urnál bárki által megtekinthető és melynek második pontja szóról-szóra így hangzik:

„A New-York felügyelőtől és agenseitől ok-

vedenül megkívánja, hogy a biztosítandó fél lelkiismeretesen kiszolgáltatassék és az oly felügyelő vagy szerző ellen, ki az ajánlattevőt félrevezeti, eltekintve, hogy az üzlet részére veszendőbe megy, a legszigorubb rendszabályokat fogja alkalmazni.

Polónyi ur sok minden gáncsot talált a tontina-kötvényben. Feleslegesnek tartjuk erre vonatkozólag vele polemizálni azon egyszerű okból, hogy a társaságnál több mint 15 éve tontina nincsen, ilyenemű kötvény Magyarországon sohasem állított ki s ilyen Magyarországon nem is létezik.

A társaságnak csak egyféle kötvénye van, melyet minden biztosított, aki a díjat megfizeti, megkaphat. Kötvényfeltételeinket bátran mondhatjuk a legliberálisabbaknak, melyeket biztosító társaság valaha nyújtott és elégséges erre vonatkozólag a megtámadhatatlansági záradék, mely így hangzik:

„Ha a haláleset bekövetkezik, mintaa a kötvény egy teljes évig érvényben volt és a díjak kelően be lettek fizetve, a társaság a kifizetést semmi féle okból sem kifogásolhatja.”

Polónyi ur szerint a New-York bizalomra már azért sem érdemes, mert a porosz kormány a társaságtól a konzessziót megvonta. Hát csak a porosz kormány az, mely éles látással bír és alattalói érdekét megóvjá?

Az angol, francia, olasz, orosz és a többi 82 európai és Európán kívüli kormány, melyeknek fenhatósága alatt a New-York működik, vajjon azok kevesebb éleslátással vagy kevesebb érzékkel bírnak alattalóik iránt?

A tény az, hogy a porosz kormány az amerikai biztosító társaságoktól, az Egyesült-Államok pedig a porosz biztosító társaságoktól elvonták a konzessziót, ennek pedig tisztán kereskedelmi és vámpolitikai okai vannak.

Különbben a képviselő ur megnyugtatóására kijelentjük, hogy a társaság Németország többi államaiban, úgy mint azelőtt, nagy eredménnyel tovább működik.

Polónyi ur a történelemhez is folyamodik, visszamegy a multra, 1892-re, a társaság előbbi elnöke, néhai Beers alatt állítólag előfordult visszaélésekre. Ezzel szemben utalunk arra, hogy az 1892. évben az állami biztosítási hivatal által folytatott vizsgálat kiderítette, hogy bűnös visszaélés nem történt. A vizsgálat eredménye oda konkludált, hogy a társaság fölöslege, összes kötelezettségei fedezésén túl, 70 millió koronára rugott, hogy tehát a társaság vagyoni állása fényes volt.

Igaz ugyan, hogy a hivatalos becslés szerint a társaság egy-két házának értéke kisebbre vétetett, mint a minővel a társaság mérlegében szerepeltek. Amde a társaság elfogadta a hivatalos becslést és a megfelelő értékleírást haladéktalanul eszközölte, és a leírás eszközölése után mutatkozott a fent jelzett fölösleg. Azóta pedig a társaság új elnöke, John A. Mc. Call vezetése alatt minden irányban, a legszolidabb és legkonzervatívabb vezetés mellett, a legnagyobb haladást mutatja fel. Előg arra utalunk, hogy legújabb évi kimutatása szerint 83 millió koronányi külön tartalékot alakított, úgy, hogy a New-York díjtartaléka jelenleg az eddigi 4 százalékos helyett 3 százalékos alapon van számítva, ami természetesen a társaság biztonságát emeli.

Sorsolás.

Magyar királyi osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő főbb nyereményeket húzták ki: 10.000 koronát nyert: 77894. 6000 koronát nyertek: 25199 57965 63259 91536. 2000 koronát nyertek: 40620 32903 59390 90910 11261 9406 76015 24194 4340 33674 55863 3659 51721 27169 28145 27483 16551 87774 45868 35291 54345 71970 78300 73975 363 7285 62458 86246 67437 18945 23104 26808 35742 61181. 1000 koronát nyertek: 77432 41777 3125 95768 84885 10365 3578 44154 81090 79640 38962 8215 75710 89117 34648 64939 33968 30629 38578 87954 48081 72587 49311 61793 92586 55710 70117 51598 83892 88410 53975 80492 31805 17693 6394 43713 37104 85473 770 6939 62699 95838 81814 36734 26825 22898 76011 79531 89055 27107. 500 koronát nyertek: 92424 65646 47755 68866 76824 97782 79072 69272 28690 95337 13267 16307 87825 83271 3605 67263 65388 41603 12964 61235 9124 80117 25917 72497 43047 30737 2816 62972 68861 94607 75713 10493 73349 90699 62866 67874 18755 49157 20498 68010 41617 48627 47948 15078 7235 4148 30955 87935 87821 64295 71861 93815 11947 68764 63998 83583 71813 14077.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, márczius 19.

New-Yorkban a márcziusi buza 1/2 centet vesztett árából, a többi határidők a haussepart ujabbar vásárai folytán 1/2 centsig terjedő emelkedést tapasztaltak mindkét amerikai piacon. A

contremin fedezett, mert az Unio északnyugati részeiben hideg idő jár, Californiában meg szárazságról panaszkodnak.

Argentiniából e héten elszállítottak Angliába 64.000 quarters buzát, a kontinens felé 43.000 quarters, összesen tehát 107.000 quarters, vagyis ugyanannyit, mint a mult héten.

A Modern Miller jelentése szerint a teli buza átlag állása Északamerikában nem kedvezőtlen.

Az európai vásárokon ma szilárd volt az irányzat, Berlin, London fentartott, Liverpool 3/4 pennnyel, Páris 10 centimesmal emelkedett árat jelzett, sőt utóbbi piacon a liszt 30 centimesmal javult árában. Bécsben tíz krajczárral emelkedett a tavaszi buza kurzusa.

Nálunk kedvező volt a hangulat a készáru és határidőpiacon egyaránt, egyenlegként a terminusok árai néhány krajczárral emelkedtek.

Megérkezett helyben e héten 39.582 métermázsa buza a vízi uton, 19.255 métermázsa a vasuton, összesen 58.837 métermázsa; elment 602 métermázsa.

Ami a budapesti malmokat illeti, azokra is méltán ráillenék az asszonyokról szóló közmondás, amely szerint azok a legjobbak, akikkel keveset foglalkozik a világ. A malmokról az utóbbi időben a kelletténél többet beszélnek. Vagy ők maguk nyilatkoznak majd az országos, majd a fővárosi malomszövetkezet gyűlésén, vagy fogadatan prokátoraik veszik pártfogásuk alá és — rontanak egyet, elismerjük, hogy nem könnyű helyzetükön.

Alig, hogy nyélbe ütötték, a silány termés vaskényszere alatt, az üzemredukciót, máris az erre vonatkozó és áprilisban lejáró egyezmény prolongálását tárgyalták. Majd kartellszerű mozgalmat akartak, egy a nyertermény bevásárlására, mint az őrlémények értékesítésére nézve. Efelőtt is napirendre térve, az irigylésreemlélt fantáziával megáldott tervezetők azt proponálták, hogy a vételben néhány hétig teljes szünetet tartsanak. Ebből sem lett semmi. Aztán jött a nagy ágyú: híresztelték, hogy a főváros legjelentékenyebb malmi fuzionálnak és akkor majd minden reggel kiadják a napi parancsot: Ma x krajczárral olcsóbb legyen a buza. Ujabban meg az hallatszik, hogy április elsejétől fogva egyszerűen megállanak a malmok. Még jó szerencse, hogy addig a laskához szükséges liszttel elkészülnek.

Különbben alig tévedünk, amidőn ezt az áprilisi tréfát egyáltalában nem vesszük komolyan. Csudálatos véletlen, hogy mindezek az alarmírozó hírek Bécsen át kerülnek hozzánk és rendszeres ugyancsak Bécsen át dementálódnak. A tegnapi bécsi gabonaforgalomról szóló jelentések egyhangzóan konstatálják, hogy csakis e híresztelések következtében kedvetlenül el ott az üzlet hangulata. Nálunk a nagybani hirgyártás e naponta háromszori friss sütetei minden hatás nélkül maradnak, mert tudják, hogy a — contremin konyhájából kerülnek ki. A mai bécsi hausse különben bizonyítja, hogy odaát sem ülnek fel az álhíreknek.

Ez ügyben tényleg értekezletet tartottak a fővárosi malmok ma este, amelyben eleve kijelentették, hogy a tervezett rendszabály pusztán a felhalmozódott lisztraktárak ellensúlyozására szolgál. A lisztgyárak szándéka csakis két budapesti malom határozott ellenállásán szenvedett hajótörést, mert ezek semminemű egyezségbe belemenni nem akartak és váltig hangoztatták, hogy sem törvény, sem rendelet, sem konvenczió nem tiltja azt, hogy az egyik malom „álljon”, a másik meg — menjen a maga útján. Hiszen a Viktóriamalom is szünetel berendezésének rekonstrukciója céljából, ha más malomnak is akad reparálni valója — esetleg nem is a gépezeten — ám kövesse példáját. Így tehát a szépen kiesztelt terv egyelőre füstbe ment és a malmok kéményei vigan füstölögnek tovább.

Buza.

Elkelt körülbelül 18000 métermázsa buza fentartott áron, közte néhány tétel idegen buza. Az alanti hivatalos jegyzékben feltüntetett eladásokon kívül, orosz buzát vettek megint a vármegyék és pedig 1100 métermázsa 76 kilogramm és 500 mé-

termázsa 76 kilogramm 12 forint 50 krajczáron átlag áran.

Előfordult eladások buzában.

Menyiség mázsaiban	ó vagy új	származás	hátterem- kinti súly bírlap	minőség megjel.	átadás hely	ár, netto 100 Kgr. kint	Kész vagy 8 óra
200	uj	pestvidéki	75	—	Budapest	12.05	3 h.
400	•	•	74	—	•	12.70	•
2100	•	fehértmegyel	78	—	•	13.17 1/2	•
1500	•	•	77	—	•	12.90	•
850	•	•	78	—	•	12.90	•
1500	•	•	74	—	•	12.85	•
1500	•	ó-laccsal	78	—	•	12.45	•
2000	•	makói	74	—	•	12.85	•
1000	•	orosz	73	transito	•	10.25	•
800	•	•	76	—	•	10.90	•
100	•	oláh	72	Atl. 1st	•	10.85	•
100	•	•	78	•	•	10.35	•
800	•	•	78	•	•	10.85	•

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J	Mínősít súly hektol.	100 kilogr. közép. ár		Mínősít súly hektol.	100 kilogr. közép. ár	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Tiszavidéki	uj	74	12.50	75	12.70	12.75
•	•	76	12.80	77	12.95	13.05
•	•	78	13.10	79	13.25	13.30
•	•	80	—	—	—	—
Pestvidéki	uj	74	12.45	75	12.65	12.70
•	•	76	12.75	77	12.90	13.00
•	•	78	13.05	79	13.25	13.35
•	•	80	—	—	—	—
Fehértmegyel	uj	74	12.55	75	12.75	12.80
•	•	76	12.85	77	13.00	13.10
•	•	78	13.15	79	13.25	13.35
•	•	80	—	—	—	—

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 59.300 métermázsa buza és 71.100 métermázsa liszt, a Silosban 5100 métermázsa buza. A nyugatiiban 15.708 métermázsa buza és 713 métermázsa liszt.

Határidőüzlet buzában: Mindkét határidőben délelőtt ingadozó volt az irányzat, délután azonban határozott szilárdság volt.

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délelőtti és déli tözsde			Délutáni tözsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
márczius	12.—	11.99-93.99	12.03	12.03	12.04-05.05	12.05
•	•	12.00-01.02	•	•	•	•
május	11.45	11.44-15	11.46	11.46	11.45	11.46
szep.	9.05	9.04-03.02-03.04	9.03	9.03	9.04	9.05

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tözsde zárlata		Lecszámolt árfolyamok	
	márczius 19. penz	márczius 18. ár	márczius 19. penz	márczius 18. ár
márca.	12.01	12.05	11.93	12.—
szep.	9.03	9.05	9.04	9.06

Rozs.

Készáruüzlet rozszban: A helybeli fogyasztás kitünő vételkedvet tanúsít e cikk iránt és valamivel javult árat engedélyezett.

Előfordult eladások rozszban.

menyiség mázsaiban	ó vagy új	származás	minőség megj.	átadás hely	ár, netto 100 Kgr. kint	Kész vagy 8 óra
200	uj	román	—	Budapest	8.50	kp.
400	•	postvidéki	—	Győr	8.50	•
150	•	•	—	Monor	8.55	•
500	•	•	1.	Budapest	8.83	•

Hivatalos jegyzések rozszban.

ó vagy új	faj	hektoliterenkinti súly kilogrammiban	100 kilogramm közép. ár
uj	uj	10—12	frtől
uj	alérendő	70—72	8.75
uj	másodrendő	•	8.70

Raktárállomány rozszban: A közraktárban 18.200 métermázsa; a nyugati pályaudvaron 15100 métermázsa.

Határidőüzlet rozszban: Ugy tavaszi, mint őszi rozszban kevés forgalom volt, alig változó árak mellett.

Előfordult határidőkötések rozszban.

Határidő	Délelőtti és déli tözsde			Délutáni tözsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
márczius	8.47	8.43	8.49	8.50	8.49	8.53
szep.	7.05	7.04	7.03	7.02	7.03	7.03

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Határidő	Déli tözsde zárlata		Lecszámolt árfolyamok	
	márczius 19-án penz	márczius 18-án ár	márczius 19-én penz	márczius 18-án ár
márczius	8.47	8.49	8.43	8.50

Takarmányfélék.

Készáruüzlet takarmányfélékben. Zab, tartósan jó keresletnek örvend, ugyisintén takarmányárpa hírlalók részéről, míg tengerinék, főleg Észak-Magyarországon, jó piacta van.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség mértékben	Ár	Minőség	Állami hely	Ár, netto mérték kilo.	Kiszá- mítás 8. hó
200	uj	tengeri	Budapest	5.45	kiszp.
100	uj	—	Pa.-Földvár	5.10	—
100	uj	—	P.-Szt. Mikl.	5.15	—
200	uj	—	Zsombolya	5.15	—
100	uj	—	Budapest	5.15	—
400	uj	—	—	6.97 1/2	—
200	uj	—	—	6.95	—
200	uj	—	—	6.80	—
100	uj	—	Gyoma	6.50	—
150	uj	—	Kőbánya	7.10	—

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	Ó vagy uj	Faj	Hektolite- renkénti súly kg.-ban	100 kg. készp.
Árpa . . .	uj	takarmány	60-62	6.50
„ . . .	uj	égetni való	62-64	7.50
„ . . .	uj	sörföldi	64-66	8.50
Zab . . .	uj	—	89-91	6.80
Tengeri . .	uj	bánsági	—	6.40
„ . . .	uj	másnemi	—	6.35

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Áru	Hatá- ridő	Délelőtti és déli tőzsde	Délutáni tőzsde
		kezd.	kezd.
Tengeri . .	május	5.38	5.38
„ . . .	—	5.85	5.85
Zab . . .	július	5.46	5.46
„ . . .	május	5.45	5.45
„ . . .	szept.	5.75	5.75

Hivatalos határidőjegyzések takarmány-
félékben.

Áru	Határidő	déli tőzsde zárása	délutáni tőzsde
		márc. 19-én	márc. 19-án
		pénz	pénz
Tengeri . .	májusra . . .	5.85	5.38
Zab . . .	májusra . . .	6.47	6.50

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi március 16. és 17. este 6 óráig Budapestre vasúton és hajón érkezett a benne előjegyzett gabonaküldeményekről és a budapesti fővárménél előjegyzett gabona- és lisztforgalomról a következő kimutatást teszi közzé:

Az áru megnevezése	Erkezett vasúton, hajón együtt	Elszállított vasúton, hajón együtt
	métermázsza	métermázsza

	helyi forgalomban	—	—	—
Buza . . .	2187	1037	2324	877
Rozs . . .	—	235	253	508
Árpa . . .	610	263	873	101
Zab . . .	608	212	770	14702
Tengeri . .	205	573	775	306
Összesen . .	8850	2329	5080	1585

b) átmeneti forgalomban

Buza . . .	200	—	200	—
Rozs . . .	200	—	200	—
Árpa . . .	—	—	—	—
Zab . . .	—	—	—	—
Tengeri . .	—	—	—	—
Összesen . .	400	—	400	—

a fővárménél előjegyzetelt:

Az áru megnevezése	Visszkivétel előjegyzett előjegyzett előjegyzett	Az áru megnevezése	A visszkivétel előjegyzett előjegyzett előjegyzett
Buza . . .	200	Buzalisz	2428
Rozs . . .	—	Rozsalisz	99
Árpa . . .	—	Árpalisz	—
Összesen . .	200	Összesen . .	2527

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, március 19.

A külpolitikai helyzetet kedvezőbben ítélték meg ma már azért is, mert a new-yorki sterling-árfolyam emelkedett és ezidő szerint ezt tartják a nemzetközi pénz- és értékpiacon hőmérőjének. Nemzetközi papírok ennélfogva magasabb árfolyamon indultak és ezt mindvégig meg is tartották. Az osztrák hitel jólesül 365 ftra emelkedett, ami tegnap-hoz képest figyelemre méltó árfolyam. Sokkalta élelőbb volt az üzlet a helyi piacon, ahol mal-mokban és bányavállalatokban emelkedő kura-sokon történtek vásárlások nemcsak a spekuláció, hanem a közönség részéről is, amelyet a különféle hírek kezdenek a tőzsde iránt érdeklődésre buzdítani.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 382.—382.60, Jelzálogbank 264.50—266.—, Leszámitoló bank 262.25, Osztrák hitelrészvény 363.90—365.30, Osztr.-magyar államvasut 341.50—341.75, Kereskedelmi bank 1420, Erzsébet-malom 307—308, Rimamurányi 247—247.50, Észak-magyar közszénbánya 210, Általános közszénbánya 120, Salgótarjáni 628—638, Aszfalt részvények 231.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 365.—, Magyar hitelrészv. 382.50, Aranyjárdék 121.70, Koronajárdék 99.50, Leszá-

mitoló bank 262.25, Jelzálogbank 265.25, Rimamurányi 247.50, Osztr.-magy. államvasut 341.50, Ipar- és kereskedelmi bank 104.—, Déli vasut 78.75, Villamos vasut 277.50.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Kereskedelmi bank 1420—1424, Salgótarjáni 637—631, Közúti vasut 402—403, Villamos vasut 276.75—277, Magyar hitelrészvény 382.60—382.—, Magyar jelzálogbank 265.25—265.75, Magyar leszámitoló bank 253—252, Osztrák hitelrészvény 365—365.20, Osztrák-magyar államvasut 341.50—341.75, Bank-egyesület 106, Hazai bank 107.50, Erzsébet-malom 305, Lujza-malom 172, Molnár és sütők malma 242, Északmagyar közszénbánya 208—211, Drasche 845—847, Aszfalt 230, Ált. közszénbánya 120—119, Ujlaki téglagyár 260—261, Ganz 2140—2145, Schlick 204—209, Csukoripar 158.75—150.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.—2.50 frt; 8 napra 5.—6.— frt; március utóljára 6.—6.50 frt.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	március 19.	március 18.
Magyar aranyjárdék	121.50	121.50
Magyar koronajárdék	99.40	99.40
Magyar hitelrészvény	382.—	381.—
Magyar ipar és keresk. bank	103.—	103.—
Magyar jelzálogbank	265.25	264.50
Magyar leszámitoló bank	252.—	252.—
Rimamurányi vasúti	247.—	246.50
Osztrák hitelrészvény	365.—	364.—
Déli vasut	78.—	78.—
Osztr.-magyar államvasut	341.25	341.—
Közúti vaspálya	402.50	400.25
Villamos vasut	277.—	277.—

Az előtőzsdén Osztrák hitelrészvény 365.—365.20, Magyar hitelrészvény 382.25, Osztrák-magyar államvasut 341.50—341.75 frton köttetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

	március 19.	március 18.
Osztrák hitelrészvény	365.10	363.90
Magyar hitelrészvény	382.25	381.—
Osztr.-magyar államvasut	341.80	341.—
Leszámitoló bank	252.50	252.—
Jelzálogbank	265.25	264.50
Rimamurányi vasúti	247.50	246.50
Közúti vaspálya	402.50	400.—
Villamos vasut	277.—	277.—
Ipar és keresk. bank	103.75	103.50
Déli vasut	78.50	78.25

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, március 19. Szilvában jelenték-telen a forgalom. Az árak változatlanok. Zsiradék-ban csekély üzlet, szintén változatlan áron.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 kilo- grammonként	Pénz	Áru
		frt	frt
Díszmóztár ingyen hordó	budapesti vidéki	57.50	58.—
Szalonna	magyar la légszárított vidéki városi légszárított, 4 darabos fűszert	51.50 52.50 57.—	52.— 53.— 58.—
Szilva	boszniai, 1897. évi usance-minőség	12.50	13.—
Réz ár	120 darabos	14.—	14.50
Zsákkal együtt	85	17.—	17.50
göngylytízta	szarbiai, usance-minőség	11.75	12.—
súly helyett	100 darabos	13.50	14.—
	85	16.50	17.—
Szilva	boszniai, usance-min.	—	—
Határidőre	120 darabos	—	—
Minőség	100	—	—
500 grammonként	85	—	—
Szilva	szarbiai, usance-min.	—	—
Határidőre	100 darabos	—	—
ingyen hordó	85	—	—
Szilva	szarbiai, usance-min.	—	—
Határidőre	100 darabos	—	—
ingyen hordó	85	—	—
Maromag	szarbiai, usance-min.	—	—
	100 darabos	—	—
	85	—	—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, márc. 19. A vásári forgalom: Hus-nál a forgalom élénk, árak: szilárdak. — Baromfi-nál csendes, árak szilárdak. — Halban élénk, árak emelkedtek. — Tej- és tejtermékek élénk. — Tojásnál csendes, árak szilárdak. — Zöldségnél élénk. — Gyümölcsnél élénk. — Fűszereknél csendes. — Időjárás: borult, enyhe. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Has. Mar-halhus hátulja I. 46—60 frt, II. 40—46 frt. Birkahus hátulja I. 36—40 frt, II. 28—36 frt. Borjúhús hátulja I. 50—60 frt, II. 40—50 frt. Sertéshús elsőrendű 50—57.0 frt, vidéki 50—54 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 70—80 kr (kilonként). Sertésszín hordóval 57.0—58.0 frt (100 kilonként). — Baromfi (súly). Tyúk 1 pár 1.40—1.80 frt. Csirke 1 pár 1.30—1.60 frt. Lud hizott kilon-kint 55—75 kr. — Különbözők. Tojás 1 láda (1440 db) 28.0—28.5 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.60—4

frt. Petrezselyem 100 kötés 1.60—4.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika f. 100 kiló 30—45 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilonként 95—0.96 frt. Vaj-téa kilonként 1.10—1.20 frt. Burgonya-rözsza 100 kiló 2.60—3.20 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.65—3.10 frt. — Halak. Harcsa (elő) 0—1.00 frt 1 kiló. Csuka (elő) 0.60—0.80 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.45—0.60 frt.

Szesz.

Budapest, március 19. Kontingens nyers-szesz jegyzése 19.—19.25 forint. Irányzat változatlan. Finomított szesz nagyban 56.75—57.—, Finomított szesz kicsinyben 57.1/2—57.25, Élesztő-szesz nagyban 56.75—57.—, Élesztő-szesz kicsinyben 57.25—57.50, Nyersszesz adózva nagyban 55.75—56.—, Nyersszesz adózva kicsinyben 56.1/2—56.1/4, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16.—16.1/2, Denaturált szesz nagyban 21.—21.50, Denaturált szesz kicsinyben 21.75—22.—, Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, márc. 19. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.50—19.80 forinton kelt el. Zárójegyzés 19.50—19.80 frt.

Prága, márc. 19. Adózott tripló szesz nagyban 55.25—55.50 frten jegyeztetett. Adózatlan szesz 18.75 frt azonnali szállításra.

Triest, márc. 19. Kivitteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban osztrák-magyar áru 12—12.75. Román áru 11.50—14 forint-on jegyeztetett azonnali és április-augusztusi szállításra.

Berlin, márc. 19. Szesz helyben 44.60 márka = 26.19 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenként á 10,000 literszállalék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Stettin, márc. 19. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 43.70 márka = 25.65 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Boroszló, márc. 19. Szesz (50-es) pr. áprilisra 68.—márka = 36.98 frt; szesz (70-es) pr. áprilisra 43.30 márka = 25.42 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Hamburg, márc. 19. Szesz márc. — ápril 22.50 márka = 13.21 frt; ápril—májusra 22.50 márka = 13.21 frt; május—júniusra 22.50 márka = 13.21 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 forint.

Páris, márc. 19. Szesz folyó hóra 45.25 frk = 23.86 frt; áprilisra 45.25 frk = 23.86 frt; májustól 4 lóra 44.50 frk = 23.46 frt; négy utolsó hóra 41.25 frk = 21.75 frt. Az árak 10.000 liter százalékonként 1/4% leszámitással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Cukor.

Prága, márc. 19. Nyers cukor 88% cukor-tartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.37² frt, okt.—decz. szállításra 12.37² forint.

Hamburg, márc. 19. Nyers cukor f. o. b. Hamburg, azonnali szállításra 9.07 márka, áprilisi szállításra 9.10 márka, májusi szállításra 9.17 márka, augusztusi szállításra 9.40 márka. Irányzat tartva.

Páris, márc. 19. Nyers cukor (88 fok) kész áru 28.50—29.— frk, fehér cukor márciusra 31.1/2 frk, áprilisra 31.75 frk, májustól 4 hóra 32.25 frk, októbertől 4 hóra 30.25 frank. Finomított készáru 101.50—102 frank.

London, márc. 19. Jávaczukor 11 1/4 shilling nyugodt. Nyers cukor és Jegescedett cukor renyhe. Finomított darabczukor mérsékelt keresve, gyengébb. Külföldi tört, nyugodt. Jegyeztetett: készáru 10.9 sh., áprilisra 10.9 sh., május-augusztusra 10.11 1/4 sh. Répaczukor bágyadtan indult és ártartóbban zárult. Német (85%) márciusra 9.— shilling, áprilisra 9.0 1/4 sh., májusra 9.1 1/2 sh., júniusra 9.2 1/4 sh., júliusra 9.3 sh., augusztusra 9.4 shilling, október-decemberre 9.03 1/4 sh. Határidő-üzlet: márciusra 9.0 1/2 shilling, áprilisra 9.1 sh., májusra 9.1 1/4 sh., júniusra 9.2 1/2 sh., júliusra 9.3 1/4 sh., augusztusra 9.4 1/4 sh., október-decemberre 9.3 1/4 sh.

Olajok.

Páris, márc. 19. Repceolaj folyó hóra 52.50 frk (= 24.71 frt); áprilisra 52.50 frk (= 24.71 frt); májustól 4 hóra 53.50 frk (= 25.19 frt); 4 utolsó hóra 54.25 frk. (= 25.54 frt). Árak 100 kilonként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, márc. 19. Repceolajhalyben 51.—márka (= 29.94 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Köln, márc. 19. Repceolajmájusra (hordóval) 54.50 márka (= 32.— frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

London, márc. 19. Repceolaj 22—22.3 sh., lenolaj 15.9 shilling, gypotmagolaj 14.8—15 sh., terpentin 24 1/4 sh.

Petroleum.

Hamburg, márc. 19. Petroleum helyben 5.10 márka = 3.02 frt.

Antwerpen, márcz. 19. Petroleum fin. helyben 15.3 frank = 7.26 frt.
Bréma, márcz. 19. Petroleum fin. helyben 5.30 márká = 3.11 frt.
Newyork, márcz. 19. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.75 cents, fin. petroleum Philadelphian 5.70 cents; United Rife Line Certificated April 1877. —; nyers petroleum ápriliára 6.40 cents.
London, márczius 19. Petroleum, amerikai 4 1/2 — 4 1/2 sh., orosz 4 1/2 — 4 1/2 sh.

Kavé, tea, rizs, juta, shellak.

London, márczius 19. Santos, határidő gyenge. 3 sh.-gel alacsonyabb árral. Jegyzetett márcz.-ra 27.9 sh., májusra 28. — sh., júliusra 28.8 sh., szeptemberre 28.9 sh., decz.-re 29.3 shilling. Tea: Indiai, ártartó, kínai, nyugodt. Rizs: csekély forgalom mellett szilárd. Juta: élénk, az árak a verőknek kedvezők. Shellack: forgalom nélkül, határidőzlet változatlan.

Fémek.

London, márcz. 19. Réz, G. M. Brände 50 1/2 — 50 1/2 font sterling készáru és 55 1/2 — 51 1/2 font sterling 3 óra; best sel. 55 — 55 1/2 font sterling. Ón: finom, külföldi, 64 1/2 — 65 1/2 font sterling készáru és 65 1/2 — 65 1/2 font sterling 3 óra. Ólom: angol, 12 1/2 font sterling; külföldi 12 1/4 — 12 1/2 font sterling. Horgany: külföldi 15 1/2 font sterl. Higany: 7.26 font sterling első és 7.2 font sterling másodikból. Vas: A glasgowi nyersvaspiac szilárdan indult és ártartóan zárult meglehetősen üzlet mellett. Zárátárak: 46.4 1/2 sh. készáru és 46.7 sh. egy óra. Cleveland 40.8 1/2 sh. készáru és 40.11 sh. egy óra; Hematit 49.6 shilling készáru és 49.9 sh. egy óra; Middlesbrough 51 sh. készáru és 51.3 sh. egy óra.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, márczius 19. Magasabb newyorki jegyzések szilárdították ma a készáru piacot, de a malmok csekély vételkedve nem engedett nagyobb áremelkedést. Mégis buza 5 krral magasabban zárul, mint a múlt héten. A határidőpiacra buza tavaszra fedezeti vásárlásokra emelkedett. Kötött buza tavaszra 11.94 — 11.95 forint, rozs tavaszra 9.76 forint, tengeri máj.-jun. 5.64 forint.

Hivatalosan jegyzetelt:

Buza tavaszra 11.95 — 11.96, rozs tavaszra 8.76 — 8.78, tengeri máj.-juniusra 5.63 — 5.65, zab tavaszra 6.88 — 6.90 frt.

Boroszló, márcz. 19. Buza helyben 18.80 márká (= 11.04 frt) sárga. Buza helyben 18.70 márká (= 10.98 frt). Rozs helyben 14.90 márká (= 8.75 frt). Zab helyben 15.40 márká (= 9.04 frt). Tengeri helyben 12. — márká (= 7.04 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.70 frt.
Hamburg, márcz. 19. Buza holsteini 187 — 197 márká (= 10.98 — 11.56 frt). Rozs meklenburgi 140 — 148 márká (= 8.22 — 8.69 frt). Rozs orosz 111 — 112 márká (= 6.51 — 6.57 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.70 frt.

Lindau, márczius 19. Orosz buza 20.30 — 22.30 márká (= 11.92 — 13.09 frt), román buza 19.50 — 22.30 márká (= 11.45 — 13.09 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.70 frt.

Zürich, márczius 19. Orosz buza 26. — 28.50 frank (= 12.38 — 13.58 frt), román buza 25. — 28.50 frank (= 11.89 — 13.58 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, márcz. 19. (Mágnitás.) Buza folyó óra 29.10 frank (= 13.87 frt). Buza apr.-ra 28.90 frank (= 13.77 frt). Buza máj.-jun.-ra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza máj.-jun. 4 óra 27.80 frank (= 13.24 frt). Rozs folyó óra 17.90 frank (= 8.51 frt). Rozs apr.-ra 17.90 frank (= 8.51 frt). Rozs máj.-jun.-ra 17.90 frank (= 8.51 frt). Rozs máj.-jun. 4 óra 17.10 frank (= 8.14 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, márcz. 19. (Zárlat.) Buza folyó óra 29.10 frank (= 13.87 frt). Buza apr.-ra 28.80 frank (= 13.72 frt). Buza máj.-juniusra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza 4 óra máj.-jun. 27.75 frank (= 13.22 frt).

London, márczius 19. Gabona nyugodt. Angol buza alacsonyabb a múlt héttel szemben. Zab 1/2 sh.-gel alacsonyabb. Ussó buza ártartó. Hozatalok: buza 36.490, árpa 27.980 és zab 121.020 qu. Tengeri helyben 18 1/2 sh.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, márczius 19. A kedvezőbb külpolitikai hírek hatása alatt a mai tőzsde szilárdul indult. Emellett azt is várták, hogy a hitelintézet márlegének részletei kedvezően fognak hatni. A spekuláció ennélfogva terjedelmes vásárlásokat eszközölt a papírban. A korábban salgótarjáni és magyar jelzálogbank volt keresett.

Átszámítás: Osztrák hitelrészvény 364.87 —

365.50. Anglo-bank 160.50, Keresk. bank 1422 — 1425, Magyar jelzálogbank 264.50 — 265.50. Magyar hitelrészv. 381.75 — 382.75, Osztrák-magyar államvasut 341. — 341.62, Déli vasut 78.75, Adria 218, Tramway 507 — 509, Alpési bánya 151.70 — 152.90, Rimamurányi 247. — 246.75, Fegyvergyár 306, Salgótarjáni közsébk. 629 — 640, Észak-magyar közsébk. 210 — 209, Magyar áll. közsébk. 119.75 — 119. —, Török sorsjegy 57.50 — 57.70.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 365.25, Magyar hitelrészvény 382. —, Salgótarjáni közsébk. 640, Landerb. 222.25, Osztrák-magyar államvasut 341.25, Tramway 507, Alpési bánya 152.50, Májusi járadék 102.30, Török sorsjegy 57.50.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 365.25, Magyar hitelrészvény 382. —, Landerbank 221.75, Union-bank 300.50, Anglo-bank 160.50, Bankverein 272. —, Osztr.-magy. államv. 341.25, Déli vasut 78.75, Tramway 507. —, Elbe völgyi vasut 260. —, Északnyugati vasut 246. —, Alpési bánya 152.30, Rimamurányi 246.75, Prágai vasipar 708. —, Májusi járadék 102.25, Magyar koronajáradék 99.50, Török sorsjegy 57.50. Német márká 58.78, Török dohányrészvény 133 forinton kötött.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjáradék 121.80, Magyar koronajáradék 99.50. Tiszai kölcsönsorsjegy 141. —. Magyar földterhelmentesítési kötv. 97.20. Magyar hitelrészvény 382. —. Magyar nyereségykölcsön sorsjegy 160.25. Kassa-oderbergi vasut 190.75. Magyar kereskedelmi bank 1420. —. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.20 Magyar keleti vasuti állami kötvények 122.10. Magyar leszámítók és pénzváltóbank 252. —. Rimamurányi vasrészvénytársaság 245. —. 4 1/2% papírjáradék 102.30. 4 1/2% ezüstjáradék 102.15. Osztrák aranyjáradék 122.60. Osztrák koronajáradék 102.40. 1800. sorsjegyek 143.30. 1864. sorsjegyek 194. —. Osztrák hitelrészvények 204. —. Osztrák hitelrészvény 365.13. Angol-osztrák bank 160.25. Union-bank 300.50. Bécsi Bankverein 272. —. Osztrák Landerbank 221.25. Osztrák-magyar bank 924. —. Osztrák-magyar államvasut 341.25. Déli vasut 78.75. Elbe völgyi vasut 259.75. Dunagőzhajózási részvény 443. —. Alpési bányarészvény 152.25. Dohányrészvény 133. —, 20 frankos 9.53. Császári királyi vert arany 5.69. Londoni váltóár 120.35. Német bankváltó 58.70.

Bécs, márczius 19. (Utótőzsde.) A déli tőzsde zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 365.25, Magyar hitelrészvény 382. —, Anglo-bank 160.50, Bankver. 272.25, Union-bank 301. —, Landerb. 221.75 Osztrák-magyar államvasut 341.50, Déli vasut 78.75, Elbe völgyi vasut 260. —, Északnyugati vasut 246. —, Török dohányrészvény 133.50, Rimamurányi vasut 246. —, Alpési bánya 152.50, Májusi járadék 102.25, Magyar koronajáradék 99.50, Török-sorsjegy 55.75, Német márká azonnali szállításra 58.73. Német márká ultimóra 58.75.

Berlin, márczius 19. Májusi járadék 102.20, Ezüstjáradék 102. Osztrák aranyjáradék 103.90, Magyar aranyjáradék 103.40. Osztrák hitelrészvény 229.80, Osztrák-magyar államvasut 145.60, Déli vasut 34.60. Osztrák bankjegy 170.15. Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 170. —, Rövid lejáratú váltó Párisra 80.95, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.47 1/2. Orosz bankjegy 216.75, Olasz járadék 93.75, Laura-kohó 188.40, Harpeni 177. —, Olasz központi vasut 133.60, Török sorsjegy 115.25.

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 229.90, Osztrák-magyar államvasut 145.40, Déli vasut 34.60. Magyar aranyjáradék 103.40, Disconto-társaság 286.25.

Frankfurt, márczius 19. (Zárlat.) 4 1/2% papírjáradék 86.60, 4 1/2% ezüstjáradék 86.95, 4% osztrák aranyjáradék 103.80, 4% magyar aranyjáradék 103.10, magyar koronajáradék 100.10, osztr. hitelrészvény 309.37, osztr.-magyar bank 790. —, osztr.-magy. államvasut 294.25, déli vasut 69.87, északnyugati vasut 209.50, bécsi váltóár 170.15, londoni váltóár 30.487, párisi váltóár 80.983 bécsi bankverein 231.37, villamos részvény 141.50, alpési bányarészvény 129.50, 3 1/2% magyar aranykölcsön 91.90. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, márcz. 19. (Utótőzsde.) Osztr. hitelrészvény 309.35, osztrák-magyar államvasut 294.25, déli vasut 69.87.

Hamburg, márczius 19. (Zárlat.) 4 1/2% ezüstjáradék 86.50, osztrák hitelrészvény 309.25, osztrák-magyar államvasut 735. —, déli vasut 166. —, olasz járadék 93.90, 4% osztr. aranyj. 103.50, 4 1/2% magyar aranyjáradék 103.20. Az irányzat szilárd.

Páris, márczius 19. Új 8 1/2%-os francia járadék 102.62, 3 1/2% francia járadék 103.22, 3 1/2%-os francia járadék 107.07, Osztrák földintézet 12.70, Landerbank 490. —, Osztr. aranyjáradék 106.45, Déli vasuti elsőbbség 398.75, Alpési bánya 381. —, Török dohányrészvény 288.50, Török sorsjegy 108. —, Olasz járadék 93.75, Spanyol kölcsön 56.18, Meridional 677. —, Ottoman-bank 548. —, Magy. jelzáloghitelbank 822. —, Rio Tinto 725.50,

Debeers 670.50, Estrand 96.50, Chartered 68.50, Randfontein 39.50.

London, márczius 19. (Zárlat.) Angol consolok 112. —, déli vasut 7.50, spanyol járadék 64 1/2% olasz járadék 92 1/2%, 4% magy. aranyjáradék 102. —, 4% rupia 63.4, Canada pacificvasut 84.75, leszámítók kamatláb 3. —, ezüst 25.50. Az irányzat szilárd.

New-York, márczius 19. Ezüst 55. —.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. márczius 19-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsiusban szélir.	Csapadék mm.	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsiusban szélir.	Csapadék mm.
Arvadárja	68.1	4.2	0	Pola	62.6	5.4	
Selmeczbánya	68.9	7.2	0	Lesina	62.4	11.0	
N.-Szombath.	68.8	10.6	0	Sarajevo	68.7	5.4	
Magyar-Ovár	68.7	10.4	18	Torino	68.4	7.8	
O-Gyalla	68.9	9.2	0	Flóresca	64.9	9.8	
Budapest	69.1	10.4	0	Róma	64.4	9.7	
Sopron	68.7	11.0	12	Nápoly	67.5	7.7	
Herény	68.7	5.9	5	Brindisi	68.2	12.2	
Keszthely	68.0	8.8	4	Palermo	65.4	14.0	
Zágráb	68.4	7.1	1	Malta	68.9	18.9	
Fiume	68.2	6.1	1	Zürich	68.2	5.9	
Cikrenka	68.9	6.6	0	Biarritz	65.0	5.6	
Pancsova	68.4	6.4	0	Nizza	64.2	8.0	
Zsomholya	68.7	2.3	12	Páris	64.2	9.8	
Arad	68.0	6.0	2	Kopenhága	47.2	8.3	1
Szeged	68.9	8.0	8	Hamburg	54.2	7.8	
Szolnok	68.7	10.0	3	Berlin	55.6	10.6	2
Eger	68.8	8.2	1	Christiansund	33.9	1.7	4
Debrecen	68.3	7.0	0	Stockholm	55.1	1.0	
Késmárk	68.8	3.4	5	Szent-Pétervár	48.9	10.1	
Ungvár	68.9	4.8	0	Moszkva	63.4	15.2	
Szalmár	68.9	4.1	5	Varsó	57.0	0.6	
Nagy-Vár	68.6	0.6	8	Kiew	61.5	14.5	
Kölesvár	68.5	2.6	0	Odessa	—	—	
Nagy-Szabcs	68.3	1.3	0	Sulina	62.8	0.1	
Bécs	69.7	9.8	10	Szódia	69.5	0.8	
Salzburg	68.6	6.4	28	Konstantinápoly	61.9	4.6	
Klagenfurt	69.4	2.1	0				

Az északi mély depressió megindult keleti irányban és az orosz maximumot gyengítette. Egyúttal a délnyugati maximum is veszített intenzitásából.

Isz volt Németországban, Ausztriában, a Kárpátok vidékén és a magas északon, míg a délnyugati és keleti Európában a szélirát a halmozód. Az idő Európá közepén és nyugati részén nagyon enyhe, a nagy Oroszországban csökkenőben van. A német partvidékén viharok vannak.

Hazánk időjárásában az esős jelleg az utóbbi 24 órában még jobban nyilvánult és az enyhülés is észlelhető lett.

Nyugati szelekkel változóan felbő, igen enyhe és változó, mével.

VIZÁLLÁS.

— Márczius 19-én. —

Folyó	Vízjárás	Vízjárás reggel	Állás a víznyom.	Folyó	Vízjárás	Vízjárás reggel	Állás a víznyom.
Isz	Schärding	+ 165	4	Tisza	N.-Szeged	+ 84	—
	Passau	+ 208	2		Tisza-Újvá	+ 19	—
	Bécs	+ 58	2		V.-Nemény	+ 75	—
	Pozsony	+ 197	2		Csep	+ 46	—
	Komárom	+ 210	2		Tekaj	+ 178	—
	Budapest	+ 176	2		Szolnok	+ 238	—
	Kecsk.	—	—		Csongrád	+ 238	—
	Páka	+ 137	2		Szeged	+ 257	—
	Mohács	+ 238	2		Titka	+ 274	—
	Ujvidék	+ 237	2	Szamos	Duda	+ 45	—
	Zimony	+ 821	6		Szatmár	+ 98	—
	Pancsova	+ 253	7	Latoros	Munkács	+ 38	—
	Bazsád	+ 289	7	Latoros	Homonna	+ 47	—
	Orosva	+ 811	6	Unyvá	—	—	—
Majna	M.-Felső	—	—	Onyva	Bárta	+ 80	—
Vél	Zsolna	+ 75	7	Bodrog	Zemplén	+ 375	—
	Szered	—	—	Sajó	Zalotca	+ 154	—
Iszta	Erekeujvár	—	—	Bernád	H.-Nemest	+ 80	—
Pósa	Sárvár	+ 41	—	Bereftő	B.-Ujfalva	+ 40	—
	Győr	+ 200	2	Sék. Kőr.	Causca	+ 30	—
Dráva	Zakány	+ 10	4	Nagyvárad	—	—	—
	Eszék	+ 117	—	F. Kőr.	Helényosa	+ 80	—
Száva	M.-Szendeh.	—	—	Fth. Kőr.	Borosjenő	+ 24	18
	Zágráb	+ 58	14	Ket. Kőr.	Békés	+ 142	14
	Sziszek	+ 180	83	H.-Kőr.	Gyoma	+ 143	25
Kupa	Mitrovicza	+ 362	18	Móra	Gy.-Fehérv.	+ 10	—
Iszta	Károlyvár.	+ 108	3	Arad	—	—	—
Verőce	Novi	—	—	Makó	—	—	—
Beszter	Banjaluka	—	—	K.-Kostály	—	—	—
Dráva	Dubov	+ 35	2	Temer	—	—	—
Mura	Zvornik	—	—	Béga	—	—	—
				N.-Ducskor.	+ 11	—	—

Jelek magyarázat: + = Jéges víz; — = 0 felett; — = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

Feladás szerkesztő: Liposay Ádám.

Budapesti cégmutató.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogtelephely. Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10.000.000 korona. Központi irodája és váltóirodája: Andrássy-ut 5. Fiók: Korona-horog-utca 11. Zálogtőke: Károly-kört 18, Király-utca 57, József-kört 2 és Kalács-utca a főpostával szemben.

Fenntartó, Pesti biztosító-intézet. Alapítók 4 millió korona. Nyereség- és díjtartalékai, valamint évi díjbevételei 26 millió korona. Elvállal úsz-jég-, szállítvány-élt- és halcsőbiztosításokat. Központi irodái: V., Sas-utca 10., saját házában.

Aszfalt és kátrány vegyi gyárak Biehn János.

Gyárak: Budapest, Káposztás, Mésztelep. Központi iroda: Budapest, IX., Ferenczy-kört 48. sz. Tiszta, terméskész és ártalmatlan kátrány valódi aszfalt földmunkák, aszfalt alapozások, aszfalt és kátrány, valamint azok keverékei. Vállal és készí legjobbké hírlalában: szállítás-munkák, kátrány- és aszfalt-munkák, mindenféle aszfalt-munkákat, kátrány- és aszfalt-munkákat, vízvezeték- és vízvezeték-munkákat. Moller Ernő, hítes aszfaltmunka ügyvivő aszfaltmunka irodája Budapest, VII., Erzsébet-kört 66. sz. Felrakásai és mások, mint legyen meg.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Katalinai Budapest, Kelvin-tér 31. em. 7. 681-18

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. Az időjárás e héten borzra és esőre fordult, az első napokban gyenge éjjeli fagy is volt és itt-ott már panaszkodnak a vetések állásáról, különösen ami a rozsot és repcét illeti. A külföldi gabonapiacokon a forgalom tartósan mérsekelt, a fogyasztás csak a legszükségesebbet veszi és az árak alig változnak. Csupán Amerikában mutatkozik egyenlegként két centsnyi árjavulás.

Nálunk szintén kevés üzlet volt, jobbra ártartó irányzat mellett.

Az egyes cikkekről a következőket jelenthetjük:

Buza. A heti hozatal 53.363 métermázsát, az összforgalom 90.000 métermázsát tesz, az árak egyenlegként szilárdan fentartottak.

Ros tartósan jó keresletnek örvendett és helyben 8 forint 85 krajczárig terjedő árakat fizettek.

Árpa a hizlálók részére élénken kerestetik és 6.80—7.10 forintot fizetnek Kőbányán.

Zabban is kitünő a vételkedv. Minőség szerint 6.70—7.25 forintot jegyez Budapest.

Tengeri változatlan. Ó-áru Budapest 5.45—5.50 forintot ér el. Új tengeriért tiszai állomásokra 5.05—15 forintot engedélyeznek, Zsombolyán 4 forint 95 krajczárt.

Vetőmagvak. A vetőmagüzlet, érte a befogyasztásra vonatkozót, a lefolyt héten folytatlag is rendkívüli módon élénk. Vörös lóhere igen szilárd és az elkelt mennyiségek ismét nagyon jelentékenyek voltak. A készletek már megtelehtő hézagokat mutatnak. De az ez idő szerinti szükségletre még elegendők. Luczerna ára nem változott, megbízható árunak még mindig jó kelete van. Olasz eredetű luczernából néhány kocsi-rakomány kelt el. Bükkyönynek nagyobb a kereslete mint a kínálata, az ára nagyon szilárd. Takarányrúpamag ez idő szerint a fogyasztás főcikkének egyikét képezi, az ebbeli forgalom terjedelme jóval felülmúlja a múlt évet és az árak a külföldön folytonosan emelkedők. Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapest: Vörös lóhere, új 40—47 forint, Vörös lóhere, múlt évi 36—40 forint, Luczerna, magyar, múlt évi 45—50 forint, Luczerna, francia, új 68—70 forint, Luczerna, olasz, új 45—55 forint, Baltaczm 13—13.50 forint, Muhar 5.75—6 forint, Bükkyöny 6—6.25 forint.

Liszt és korpa. A lisztüzletben a lefolyt héten kevés forgalom volt új eladásokban, mindazonáltal a malmok a finom lisztfajták árait felemelhették, mert a megszorított üzem mellett a finom lisztkészletek tovább is megfogytak, sőt némely malomnál hiány is van bennök. Ézzel szemben azonban az alsó lisztfajták lassan kelnek el, úgy hogy egyes

malomnál nagyobb készletek kezdenek gyűlni, amiből kifolyólag az alsóbb fajták olcsóbban árulhatnak, amiből azok iránt később előreláthatólag jobb kereslet lesz, magasabb árak mellett is. Külföldre egyáltalában nincsen üzlet. A korpaüzlet folyvást szilárd, finom korpában jó kereslet van, minek folytán az ára emelkedett, goromba korpában pedig a kisebb gyártás mellett folyvást hiány van.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
19.70	19.40	19.10	18.60	18.30	17.90	17.30
	7	7½	8	F	G	
	15.30	13.—	7.40	4.60	4.50	

100 kilónként, zsákostul, Budapest szállítás.

Repczeolaj. Szilárd, kész áru jegyez nagyban 35.50 frt, kicsinyben 36 frt métermázsánként Budapest.

Repczepogácsa. A leapadt készlet révén szilárd. Kocsirakományonként 5 forint 60—70 krajczár Budapest.

Olajmagvak. Névlegesen jegyez: Káposztarepce 12—12.75 forint. Bányai repce 12—12.50 forint. Gomborka 11.80—12.30 forint. Vadrepce 5.50—6.20 forint. Lenmag 9.50—10.25 forint. Kendermag 7.50—7.75 forint.

Hüvelyesek. Korlátolt forgalom után jegyzéseink a következők: Bab Baján 7.— frt. Törpe bab Félegyházán 7.50 frt. Barnabab Budapest 6.50 frt. Köles 4.75—5.— frt helyben. Bükkyöny 6.—6.25 frt helyben.

Zsiradékok. A lefolyt héten a terményárak jegyzései ugyiszólván nem változtak, mert a kereslet még mindig nem jelentkezett nagyobb mértékben. A további áremelkedés azonban elmaradhatatlan, mert szalonában, de különösen zsirban a készlet igen csekély és az újabb előállítás sem tart kellő lépést a szükséglettel. Debreczen. Az irányzat szilárd, hausse várható, mert a piac sértesvész miatt ujjal elzárattott, a felhajtás, valamint a kínálat tehát kisebbedni fog. Jegyzések: zsir 63 frt, sózottat 58 frt, ó-háj 64 frttal. — Szeged az üzlet nem változott. Jegyzések: disznózsir 57—58 frt, nehéz szalonna 52—53 frttal, könnyű szalonnát 51—52 frttal, tábla nehéz szalonna 52 frttal, hájat 55—56 frttal. — Budapest. A piac szilárd, kínálat csekély, kereslet kissé élénkebb. Jegyzések: I-a pesti disznózsir áru-rovat 58.—, pénzrovat 57 frt áru, ¼/100-os fehér tábla-szalonna 53.— frt, pénz 52.50 frt áru, ¼/100-os fehér tábla-szalonna 52.— frt pénz, ½/100 frt áru, ¼/100-os füstölt táblaszalonna 58.— forint pénz, 57.— forint áru. — Bécs. Sertésárak, az e heti piacon egy krral javultak a múlt héthez képest, ez azonban a terményárakra — tekintettel az amerikai balse jelentésekre — nem birt hatással és ma disznózsirt 56 frt, ¼/100 szalonnát 55 frttal jegyeznek. Amerikai zsir jelentéktelenül csökkent.

Cukor és kávé. Budapest, márczius 19. **Cukor.** Nagyban, ab Budapest vasut, fogyasztási adó nélkül. Finomított prima 37.25—37.75 forint, koczka 38.28—38.50 frt, Pile 56.25—56.30 frt, kristály cukor 35 frt, Candis fehér 46 frt, Candis sárga 41 forint, Szőlőcukor 25 forint. **Kávé:** Santos good average 44—46 frt, Santos superior 45—52 frt, Portorico 102—120 forint, Jáva, sárga 90—124 forint, Menado 140—170 forint, Carracas 66—80 frt, Laguayra 88—96 forint, Jamaica 90—110 frt, Salvatore 75—85 forint, Lahat 100 forint, Mocca Hodeida 108—114 frt, Preanger 118 forint, Közép-amerikai 104 forint, Rio 50—58 forint, W. J. B. 100—140 forint, detto gyöngy 128—145 forint, Viktoria 50—56 forint, detto gyöngy 68 forint, Santos-gyöngy 72 forint, Bogota 72—75 forint, Lavé-gyöngy 86—92 forint, Guatemala 100—112 frt.

Szesz. A szeszüzletben e héten változatlan bécsi kontingens jegyzések, valamint nagyobb kínálatok folytán az árak azonnali szállításra ¼/100 forinttal olcsóbban, későbbi szállításra változatlanul jegyeznek, Finomított szesz 56.75 forinton lett kínálva azonnali szállításra. Élesztőszesz 56.50—57.— forinton kelt el zárlatra. Exkontingens-szesz és denaturált szesz változatlanul jegyeztek. Mezőgazdasági szeszgyárak kontingens nyersszeszt azonnali szállításra 18.75—19.— forinton kínáltak. Galicziából e héten kínálat nem volt. A kontingens nyersszesz ára Budapest 19.—19.50 forint. A kivitelre héten több-nagyobb tétel finomított szeszt vásárolt. Fiumébe 200 q szesz érkezett. Vidéki szeszgyárak változatlanul jegyeznek. Arad, Losonc, Temesvár ¼/100 forinttal olcsóbban.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 56.75—57.25 forint, élesztőszesz 56.75—57.25 forint, nyers-szész adózva 56.—56.52 forint, adózatlan (exkontig) 16.—16.25 forint, Denaturált szesz 21.—21.50 frt. Az árak 10.000 liter fokónként hordó nélkül bérmentve budapesti vasutállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendő. Bécs. Kontingens nyersszesz e héten 18.90—20.20 forinton kelt el. Zárlat-jegyzés 19.80—20.— forint. Prága. Adózott triplószesz nagyban 55.50—56.50 forinton kelt el. Adózatlan szesz 19.75 frt. Arad. Finomított szesz 56.—56.50 forinton jegyeztek. Losonc. Élesztőszesz 57.25—57.05 forinton kelt el azonnali szállításra. Kenyérmező. Finomított szesz 57.50—58.— forinton kelt el. Denaturált szesz 19.50—20.— forint. Triest. Kiviteli szesz, azonnali és április—augusztusi szállításra 12.—forinton jegyeztek hektoliterenként 90 százalék nagyban.

Fűszer és déli gyümölcs. Budapest, márczius 19. **Datolya:** Kalifát 28—34 frt, alexandriai 21—24 forint, koszu 15 forint, szabadon 22—26 forint. **Füge:** koszu 18.—18.50 frt, Calamata

Egy régi bolond.

(Nedeczky János nógrádmegyei bírókos esete a század elején.)

Az áprilisi nap fényesen ragyogott az égen. A földből meleg pára szállott fel, mely összevegyülve a fakadó fűvek, fák, virágok illatával, a milliónyi kis bogárkák zümmögésével és a magasban röpködő madárkák énekével, valamely édes elandulító érzést keltett az emberi kebelben.

Hogy ennek a fakadó életnek a látása e, vagy az arany színű bornak, melynek egy kis maradáka még ott csillogott az üveg fenéken, a hatása volt-e, Isten tudná megmondani, csak hogy a más-kor mindig mogorva zordarcu uriember, névszerint Nedeczky János, szarvasgedei nagybirtokos, ma mintha derültebben tekintett volna a mellette hallgatagon kötögető szegény asszonyra.

Szegény asszonynak kell mondanom, habár nem a szó valódi értelmében, mert, mint az emberek suttozták, sokkal több pénzt hozott férjéhez házához, mint azt az a kegyetlen ember megérdemelte. De szegény volt mégis, mert a bu és bánat idő-előtti meghervasztá és bizonyos félénk, aggódó kifejezést adott egykor valószínűleg igen szép arcának.

Együtt ültek tehát a jerikóval befutott előtornácson. Az ur szitta a jó muskotály dohányt, melyből kacskaringós füstkarikákat bocsátott föl, ezeken a gomolygó füstfelhőkön keresztül tekintete néha az asszonynak lehajtott arcára tévedt. Egyszer aztán megkérdezte:

— Johanna! Szeretné-e látni a testvéredet?

A hangban vagy a kérdésben rejtett valami, a mi az asszonyt meghatotta, mert kebléből egy halk sikoly törekedett elő, szerencsére, ura nem allotta, csak azt az egyszerű kis szót: — Igen.

Először kiverte pipáját, odanyújtotta a feleségének, ki azt gyorsan és ügyesen újra megtöltötte és mig gyujtogatta, lassan és szakadozottan azt mondta:

— Nagyon megharagított egyszer a testvéred, aki mindjárt az esküvőnk után a dolgaimba ártotta magát. De ezért, legalább úgy hiszem, megfizettem neki azzal, hogy nyolcz éve visszatartottalak tőle. Hanem most, a patvar tudja miért, régi haragom elmúlt, megbocsátok neki. Holnap Pestre kell men-nem gyűlésekre, készülj fel hát, téged is magammal viszlek. Egyenesen oda is szállunk a testvéredhez. (Szabó György nevű ügyvédnél volt férjénél.)

Ez az utolsó, egy kicsit gunyosan kiejtett szó, mitsem vont le a feleség hálájából, lassan felkelt, odahúzódott férje mellé a lóczára és azt a bagótól mocskos kezét megcsókolta.

A férj erre káromkodott egyet, morgott valamit tettetett alázatosságról, de a parancsot nem vonta vissza. Így tehát a készülődéshez kellett látni.

Nagy dolog volt ez, egy ilyen utazáshoz elkészülni, de hát az a sok lóto-futó, aki egy ilyen uri háznál élésködött, mind mozgóvá tétetett. Sütötték a kővér pulykát, főzték a sonkát, szalonna, pogácsa, puha cipó, mind az utiszerezésbe került. Boros üvegek, szilvóriumos kulacsok jól el lettek helyezve a nagy batár belsejébe. Mégis, e sokféle elintézni valók dacára, mire elővezették a négy vaserest, hogy a köcsiba fogják, a nagyasszony szép suhogó fekete selyemruhájában már a lépcső mellett állott, várva férje kijövetelét.

Mogorván jött az le a nagy kőlépcsőn. Pipáját kezében tartotta, hogy azt a legelső alkalommal meggyujthassa; lassan lépett be a hintóba. Felesége félve húzódott meg az ülés egyik sarkán.

A lovak csak nagyon lassan haladhattak, csinált utnak hire sem volt még akkor, a nehéz kocsikerekek agyig belevágódtak a sárba.

A táblabíró ur sötéten nézett. Boszusága enyhítésére gyakran hozzányult a szilvóriumos üveghez, de csak nem tudott jökedvre vergődni. Körül nézett, közelében nem volt senki, csak a felesége, rápatant tehát arra:

— Miért ülsz úgy az ülés sarkán? Félsz, hogy leharapom az orrodot?

— Nem, János — felel az szeliden — csak azt szeretném, hogy te kényelmesen ülj.

— Persze! — kiáltott az dühösen — hiszen, zsarnokod vagyok. Minden jót én élvezek, tied a rossz csupán, te mártir vagy, én meg ördögöd vagyok, nem tudom, még mi mindened! Mit is mondott reám a te drágalátos testvéred?

— János! — szolt ez és reáemelte könyec szemeit — légy nagyilekű és bocsáss meg neki.

— Megbocsássak! — kiáltá vadul és a kocsi ablakára akkorát ütött, hogy üvegje száz darabba hullt alá. Megbocsássak a sima nyelvű kigyónak? Aki bolonddá tartja az urát, a szószátyár kakillat, bolonddá az adjunktusokat és megcsalja az egyikért a másikat és a harmadikat.

— Ember! — kiáltott a halálra kintott asszony. Te tudod, hogy nem igaz ez. Az Isten nevére kérek, ne bántsd szegény testvéremet.

A nagy ur elképedt erre, ránézett arra a lángoló arcra, villámlo szemű asszonyra és annak a hirtelen főiraggyó szépsége még egy légio ördögöt ébresztett föl lelkében, megragadta karját és fogai közül sziszegé:

— Igen, te is olyan vagy, mint a testvéred, csak hogy én nem vagyok prókator, aki háza becsó-

20.50 frt, kosárúru 14—15 frt, szabadon 13—15 frt, Puglia 9—12 frt, Szmirna 34—38 frt. Maratonissi 14—13.50 forint. *Mogyoró*: Sicíliai 23.50 forint, nápolyi hosszú 34 frt, isztriai 35 frt, Levante háromzött 34.50—35.50 forint, Levante 16—17 forint. *Szent János-kenyér*, Puglia új 9.50—10.50 forint, *Mandula* Avola couris 89—96 forint, Molfetta 80 frt, Catania 84 frt, Palma girgent 86 frt, Bari 75—78 forint, édes Pugliai 90—92 forint, dalmát új, 78.50—80 frt, armelin 45 frt. *Pignol* 62 frt per láda. *Mazsolaszőlő*: Vourla 36—38 forint, Yerli 38—39 frt, Caraburno 45—56 frt, Elemé 22 frt, vörös Samos 18 frt, fekete Thyra 16 forint, fekete Samos 22 forint. *Szardella* 68—70 forint. *Ajóka* 35—56 frt. *Bors*. Siugapore fekete 50—56 frt. Penang fekete 46 frt, detto fehér 76 frt. *Gyömbér* bengáli 28.50 forint, *Szegfűszeg* 40 frt. *Fahéj* 56 forint, fahéj-törmelék 28 forint, babérlevél 10 forint, cif. Trieszt.

Kötött-, szövött-, rövid- és díszmüaruk. P a m u t. Liverpool per prompt 3¹²/₁₆, október-december 3²⁰/₁₆. Az irányzat mérsékelt kereslet mellett szállár. Szerződészerű üzlet meglehetősen le van bonyolítva s az új kötésekig nincs kilátás nagyobb árullamzásokra. Gy a p j u szállár. Az idén jóval nagyobb mennyiség állott a fogyasztók rendelkezésére, a természetes kereslet kénytelen volt jobb árakat fizetni. S e l y e m lanyha, az árak a la baise nagyon ingadoznak. Lyonból jelentik, hogy főképen az amerikai-spanyol politikai zavarok rontják a cikkekben az üzletet. Groges 41 frank, messinai 44, olasz 46 per kiló, II. minőség 38. Az üzlet lassan megindult s vidéki kereskedők kezdik hűsvét előtti rakományukat kiegészíteni. A tavaszi vásár is sok vevőt hozott a fővárosba. Ha a vásárlási kedv jobb is volt, vidéki kereskedőink nagyon szenvednek az általános pénzhány miatt. Idénycikkek, névszerint: csipke és vászondíszek, harisnyák, turistaingek és nyakkendők jól fogynak. N y e r s b ö r állandóan szállár. Nadrágszjak, szij-ostorok, dohányzacskók drágulnak s nehezen kaphatók. Pipákban kicsiny a kereslet. Sok készáru tovább is nyomja az árakat s a gyárosok rendelkezésre keveset vannak foglalkoztatva. Nagy a kínálat szárazban is. Sétabotok, nap- és esernyők jól fogynak. Piperezszappan és cosmetikai cikkek keresetnek. Jubileumi alkalmi cikkeket, gummilabdákat és husvétit locsolókat meglehetősen adtak el. Aczél- és ónacczélú változatlan áron jól fogynak. Csak a Steyeri közönséges fabicskák bemozgalom miatt emelkedtek árban circa 10. százalékkal. Kefe- és meszelő-árak, mint mindig tavasszal, jól fogynak. Élénken foglalkoztatja a kereskedelmi köröket az igazságügyi miniszter anketje. A kodifikáló bizottság ugyanis az új perrendtartás keretében a könyvvivonatok illetőségét át akarja helyezni az adós lakhelyének bíróságához. Ezen intézkedés roppantul megnehezítené a hitelüzletek lebonyolítását s a nagykereskedők a kereskedelmi csarnok jogügyi albizottsági ülésén élénken tárgyalták már az új

törvényt. Sérélmüket memorandum alakjában a miniszter elé terjeszték.

Petroleum. A hét utolsó napjai, mintegy a haldokló saison fel-fellobbanásai, váratlanul élénkek voltak. A kötések már majdnem mind simán le vannak bonyolítva és így csak prompt meglepetések történhetnek, de ezek sem valószínűek már. Az árak még most szállárak, de több mint valószínű, hogy az ily időben rendesen beálló áremelkedés az idén a szokottnál intenzívebben, még pedig talán már nemsokára is jelentkezni fog.

Nagybani jegyzések: A kőolajfinomítógár, fumei egy csillagos (amerikai) petroleum: 21.— frt. Három. csillagos (orosz) petroleum: 18.25. frt. Brassói prima: 15.— frt. — A magyar petroleumipar-részvénytársaság: Császár olaj: 23.50 forint. Egykeresztes petroleum: 19.25 frt. Orosz háromkeresztes petroleum: 18.25 frt. Két keresztes petroleum: 16.50 frt. Budapest, 100 kilogramm tiszta súly után, netto tara, hordóval együtt (ingyen hordó). Világos hengerolaj I. számú: 32.— forint. Sötét hengerolaj II. számú: 30 frt. Könnyű gépolaj III. számú: 16.— frt. Nehéz gépolaj IV. számú: 19.— frt. Keverő olaj (tisztított olaj) X. számú: 12.— forint. Keverő (nehéz, fajsulya 0.905). XI. számú: 14.— frt. A X. és XI. számú olaj, fénytelen minőségben egy és 1/4 forinttal drágább. — Budapest, 100 kilogramm tiszta súly után, tonet tara, ingyen hordóval, per cassa, 2 százalék árengedménnyel. Orsovai Standard White (Salon)-petroleum: 16.50 frt. Az Apolló ásvány-olajgyár-részvénytársaság árai: Liliom-császár-olaj: 23.25 frt. Egy sziv-petroleum: 17.50 frt. Csillag-kereszt: 16.— frt. Lámpaolaj: 13.50 frt Budapest, netto cassa 100 kilogramm, ingyen hordóval, 20 százalék tara. Apolló III. számú gépolaj: 18.50 forint. Budapest, 100 kilogrammonként, hordóval együtt, netto tara, per cassa 2 száz. árengedménnyel vagy váltóval négy hónapra. Egyes hordók 25 krral drágábbak. Üres petroleumos hordók ára: 2.05 forint. Üres olajos hordók ára: 1.30 frt. Ásványolajok: Jóllehet az orosz nyersanyagból készült olajok igen keresettek, a galicziai olajok könnyebb minőségei olcsóbb árakkal már is erősen tért hódítanak. Orosz. nyersanyagból gyártott: — Hengerolaj (magas gyúladási fokkal): 26.— forint. Igen nehéz gépolaj (fajsulya 907—910) 24.— frt. Nehéz gépolaj: (905—908) 22.— frt. Könnyű gépolaj (900—902) 20.— frt. Orsó olaj (900) 15.— frt. Tisztító olaj (885) 13.— forint. Vulkan-olaj: 10.— forint. Budapest, 100 kilogrammonként, én ingyen hordóval, netto tara. Nem orosz nyersanyagból gyártott olajok a minőség szerint két-négy forinttal olcsóbbak.

Kikészített bőrök. (H. Ö.) Tagadhatatlan tény, hogy az eddigi csekély mérvű fogyasztás végre jobb tüzetmenetben és nagyobb vételkedvben nyilatkozott meg. A József-napi vásár mostan is meghozta a jó hatást, mert az idén is számos vidéki

vevő jelentkezett, kik szükségletük beszerzése által a forgalmat lényegesen emelték. A javulás észlelhető és kívánatos, hogy tartós is legyen. Az árak következők: I. minőségű talp b ö r könnyű 138—144 frt, nehéz 145—149 forint; III. minőségű talp a s könnyű 134—138 frt; nehéz 138—142 frt; b i v a l y t a l p könnyű 124—130 frt, nehéz 116—120 frt; b i k a t a l p 120—128 frt, b i v a l y h á t (bends) I. minőségű 142 frt, II. minőségű 136 frt, III. minőségű 126 frt, k i p s o l d a l 125—135 frt, t e h é n b ö r barkás 170—190 frt, barna 180—200 frt, sima 190—210 frt, k i p s vagy pittling barkás 190—260 frt, barna 200—270 frt, sima 210—280 frt, b o r j u b ö r barna 350—400 frt, sima 360—420 frt, külföldi gyárosok közös egyezmény alapján 15 forinttal 100 kilogrammonként emelték az árakat s így valószínű, hogy a belföldi gyártmány ára is emelkedni fog.

Konzervek és csemegék. Budapest, márczius 19. Mai hamburgi táviratok szerint az ottani piacon az árak következőleg alakultak: *Ananász*: szingaporei érkezett 500 láda, a hozatal erősen esőfélben van; 100 darab 1 1/4 kilós doboz 53 márká; detto 100 darab 1 kilogrammos doboz 45.50 márká; detto Guadeloupe 100 darab 1 kilogrammos doboz 94 márká; Bahama, láda a 24 doboz 158—160 márká; detto Saint-Miguel érkezett 510 láda, aukcióra került 395 láda 5 márká áreséssel, per 100 kgr. 232 márká. *Tengeri rák*: 87 dobozos láda, a 1/4 kilogramm 60 márká; detto 48 dobozos láda a 1/2 kilogramm 52 márká; Lazacz 48 dobozos láda a 1/2 kilogramm 30 márká; detto magas dobozban 26 márká. *Mustár*: maille 12 doboz a 1 kgr. 9.50 márká; detto 1/2 kilós doboz 6.50 márká; detto diaphane 12 doboz a 1 kilogramm 6.75 márká; detto 12 doboz a 1/2 kgr. 4.50 márká. *Szarvasgomba*: Perigord legjobb minőség, 10 darab 1/2 doboz 65 márká, detto üvegben 60 márká; száritott per kilogramm 14 márká. *Sajtók*: Viktoria 20—30 kilós darabokban, per kilogramm 2.40 márká; Chester 7—30 kilós darabokban per kilogramm 2.30 márká; Stilton 4—6 kilós darabokban per kilogramm 3.80 márká; Roquefort 2 1/2 kilogrammos darabokban 2.30 márká. Neufchatel 37 darabos kosárban 4.75 márká; Eidam 2 kilogrammos gömbben per kilogramm 1.50 márká; hollandi tejszín per 10 kilogramm 20 márká, svájci per 10 kilogramm 18 márká; Parmesan per 10 kilogramm 18 márká. *Sardella* a l'huile 2100 ládával érkezett; árak változatlanok.

Gyapju. A folyó jőzsefnapi vásár alkalmával alig egy-két vevő jelent meg piacunkon, kik csekély szükségletüket hamarosan is fedezték, úgy, hogy egy tulajdonképeni vásárlásról, mint már régóta, úgy mostan sem lehetett szó. A hét folyamán mintegy 500 bál adatott el, melyekért az eddigi árakat is csak nehezen lehetett elérni. Fizetlettel: vékonyszálú bácskai 91—93, goromba egyenyretű 100—101, középminőségű egyenyretű 108—114.

letét nem tudja megvédeni. Én megvédem azt, ha kell, tüzzel, ha kell vassal. Azért hát nem megyünk a beste lelkekhez, a „Vörös ökör“-be szállunk és holnap reggel visszajövünk, azt mondom.

A szegény megkínzott nő nem szólt többet, emberfeletti erővel visszatartotta zokogását.

A bűsz ember sem szólt többet az egész uton, csak hol a boros, hol a pálinkás üvegből huzzott egyet. A lovakat kétszer is kifogta a kocsis a korcsmák mellett, hogy megetessen, de még ilyenkor sem szólt ki az ur, hogy visszaforduljanak.

Mindezek daczára a szelíd asszony nem remélte, hogy megengedjék és oda engedje testvéréhez. Nem, az ő reményének egén nem világított egy parányi-csillagocská sem.

Egészen este volt, mire beértek a városba, a sötétséget néhol világítja meg a boltablakokból, előtűnő fagygyertyafény. A lovak térdig gázoltak az utca sárában, lábukon alig álltak, midőn beértek a „Vörös ökör“-udvarára.

Most aztán megszóllalt a nagy ur, dühtől rekedt hangon:

— Asszony! Érts meg, ha életed kedves, maradj úgy a kocsiiban reggelig. Jót nem állhatok magamért, ha együtt maradunk, én szobát nyitatok magamnak, de ha te csak kísérletet is teszel a menekülésre, tudd meg, lelőlek, mint egy kutyát.

Ez nem felelt semmit, ő pedig vette puskáját és a pinczér után bemélt egy udvari kis szobába.

Vacsorát rendelt, az asztalt az ablakhoz huzatta és mialatt a bort pohár-pohár után ültette ki, szeme folyton kocsiját kémlelte, keze pedig a puská ravaszán nyugodott:

Meggyűlés lévén, a vidéki táblabírók nagy számmal jöttek a városba, a „Vörös ökör“-udvara

lassankint megtelt kocsiikkal, a sötétség nagyobb és nagyobb lett, úgy, hogy a leskelődő különöz nagy ur alig volt képes felismerni a saját kocsiját, pedig úgy látszott neki, mintha egy kocsiajtó nyílását hallotta volna.

Nézett meredező szemmel, csakugyan egy bárájtó nyílt ki és azon lassan mozgott kifelé egy fényes fekete selyemszoknyás alak, erre elfutotta szeméit a vér, czélzott, lőtt, egy dörrenés és mikor a füst egy kissé eloszlott, előtte állt megöltnek hitt felesége.

— János — susogá emberfeletti erővel rázva meg férjét — egy főpap szállott ki kocsijából, azt lötted le helyettem, jójj, menekülj, mialott késő lenne.

Az erős, hatalmas férfi egyszerre báb lett a gyöngye asszonnyal szemben. Engedte, hogy zsebéből a tárczát egy pinczér kezébe adja, aki őket egy kis hátsó ajtón az utcára kivezette. Nagy gyorsasággal száguldott aztán, felesége kis kezét fogva, a sötét utczákon. Árnyak suhantak el mellette, melyek a felhőhöz látszottak érni, hangokat képzelt hallani, melyek gyilkost kiáltanak, hosszú karokat látott kinyúlni a sötétségből, hogy őt visszatartsák, hanem az a kis kéz csak vezette-vezette őt tovább, míg gyűlölt sógora, a prókátor háza elé nem értek. Ki is a nagy ablakörgetésére maga jött kinyitni a kis rácsajtót.

Az ügyvéd nagy meglepetése azonban nem tartott csak egy percig, lámpájával a halvány arczokba világított, rögtön leolvasta ezokról, hogy baj van, halkan kérdé:

— Mit cselekedtetek?

— Öltünk — felelé az asszony suttogva.

Az ügyvéd rögtön magával vevészel sógorát

a szobába és a szegény, most már roskadozó, sógornőjének azt mondta:

— Ne félj semmit, Johanka. Férjed az én házamánál biztonságban van. Tudod jól, ez nemesi curia, különben is kapumon diszeleg a „Salva Guardia“ felírás, ide csak bírói ítéllettel jöhetnének érte és hol vagyunk mi még ehhez!

Egy óra múlva tele lett az utca ordító dühös emberekkel, kik egyre kiálták: Gyilkos, gyilkos, gyáva, megölte a drága jó kanonok urat, fogjuk meg, vigyük börtönbe! De a szó csak szó maradt, a „Salva Guardia“ feliratu kapuhoz nem nyúlt senki.

Tíz évig lakott a szerencsétlen nedeczai Nedeczky János ságorának házában, honnét sola ki nem tehetta a lábát, mert az utca már nem nyújthatott neki menedéket, ez idő alatt pöre, mint híres gyilkossági pör, megjárta az összes bíróságokat, ahány ügyvéd volt Pesten, mind dolgozott benne, mindegyikkel összeveszett, fizette őket rettenetesen, így került a szép szarvasgedei birtok, egyik darab a másik után, zálogba, hogy seha ki ne váltassanak többé. Hűséges, jólelkű felesége eladta összes ékszereit, a brillantos nyakéket, a családi smaragdos fejdíszet, az árát odaadta a prókátoroknak, még csak könyvet sem ejtett utána.

Végre, midőn az utolsó pénz is elfogyott, a nagy ur, egy rövidbetegség után, alköltözött az örök bíró elé; érette küldötte kaszás szolgáját, kinek olyan szabad bemenetele van a nemesi kuriába, mint a koldos kunyhóba.

Nagy diszszel temették el három vármegye nemessége kísérete a czimarekkel ékesített koporsóban fekvő-bolondos Nedeczky Jánost utolsó útjára.

M. Cornélla.

MINDENFÉLE.

Az afrikai folyók medenczéi. Bludau L. pontos számítási adatokat tett közzé az afrikai folyam-medenczék terjedelméről. Afrika hidrologiailag négy medencze-rendszerre osztható fel, még pedig az atlantikus, földközi, indiai és belföldi rendszere. Legnagyobb az atlantikai rendszer, mely tíz és fél millió négyzetkilométert foglal magában s melyből Kongora 3,620.000, Nigerra 2,092.000 és Oranyjere 960.000 □ kilométer esik. Kunenének 137.000, Kuanzá-nak 149.000 és Senegálnak körülbelül 500.000 □ kilométernyi vízmedenczéje van, míg a többi medenczeterület föloszlik több kisebb folyóra, melyek mind az atlantikai tengerbe torkolnak. A központi medencze 6.740.000 kilométert foglal el Saharában, melynek homokjában és oázisaiban a folyók eltűnnek. Következik Tsad egy millió □ kilométerrel, Rudolf tava 235.000 és Lipót tava hatvanöt-ezerrel. Ngaminak Etoskával, Suga és más folyóknak, melyek ezekbe torkolnak, 880.000 □ kilométer terjedelmű vízmedenczéjük van. — Az indiai oceánba torkoló folyóknak 5,403.000 □ kilométer medencze területük van, mely következőleg oszlik meg: Limpopo 400.000; Sambezi 1,330.000; Rovuma 145.000, Rufigi 178.000; Giuba 196.000 négyzetkilométerrel. Ezekon kívül még igen sok rövid folyó is van, melyek elvesznek a mocsarakban, mi által ezekből számos más folyó keletkezik, mint például Rufu, Tufu és a Somali, valamint a Vöröstenger folyói. A Földközi-tengerbe csak egy nevezetesebb folyó torkollik, de Kongo után mégis csak ebbe folynak Afriká legterjedelmesebb és legbővebb, 2,803.000 négyzetkilométernyi vízmedenczéi. Az atlantikai vízmedenczék 248.000 és a saharaiak 1,300.000 négyzetkilométert tesznek ki, de mindkettőnek oly kevés vize van, hogy vidékük teljesen elhagyatott s a folyamok igen rövidek.

Hány idegen él Párisban? Egyik európai városban sem él annyi idegen, mint Párisban, ahol minden 1000 párisira 75 idegen esik.

Londonban él	95.000 (22 ^o / ₁₀₀)
Szent-Péterváron él	23.000 (24 ^o / ₁₀₀)
Bécsben él	35.000 (22 ^o / ₁₀₀)
Berlinben él	18.000 (11 ^o / ₁₀₀) idegen.

Míg azonban Párisban 26.863 német él, addig Berlinben csak 397 francia. Nemzetiségek szerint a németeken kívül így oszlanak meg:

Belga	45.000
Svájci	26.000
Olasz	21.000
Luxenburgi	13.000
Angol	13.000 és
Orosz	9.000

Megjegyezzük, hogy az idegenek száma évről évre emelkedik: míg ugyanis:

1863-ban	47.000,
1871-ben	53.000
1876-ban	119.000-en voltak.

addig 1891-ben már 181.000-re rugott a számuk. Ez idegenek közül 8000 tőkéje kamatjából, 20.000 ipar és kereskedésből, 16.000 hivatalnoki fizetésből, 57.000 munkabérből, 17.000 szolgai bérből és 62.000 keresetből él.

Selyemre írt levél. Stockholmban, — mint nekünk írják, — a királyi könyvtár nagy termében tömérdek sok nézője van egy titkos levélkének, amelyet majdnem kétszáz év előtt írtak kis selyemdarabra. A levél számokkal van írva; Tönningben, 1718-ban kelt és Stenbocknak, az ősmert nevű svéd tábornoknak aláírásával van ellátva, aki abban az időben Tönningben volt bezárva. A levelet egy lübecki őszeres találta meg egy nagyon-nagyon régi egyenruha kabátgallérjában. Megölték-e vagy szürcsétlenül járt, akire a levelet bízták, azt már nem lehet eldönteni, csak az bizonyos, hogy a levél nem jutott el rendeltetési helyére és nagy kerülőúton jutott a könyvtár birtokába. A kriptografusok magyarázata szerint a következő értelme van a számokkal írt levélnek:

Liszt, maláta, komló, kenyér, borsó, gabna, disznóhus, vaj, pálinka, dohány, cipők, ingek és harisnyák; ezekből küldjenek amennyit csak lehet. De mindeneke előtt fát, hogy sütni-főzni tudjunk; gyógyszerünk is elfogytak, azt is kérünk nagyon sürgősen.

AZ ÚJ ZRINYIÁSZ

(Politikai és társadalmi tréfás rajz.)

Írta: MIKSZÁTH KÁLMÁN. (26)

VIII. Az önkéntes detektív.

Budapest az epidémiák városa. (Hiába rázza a fejét tisztelt Sartory Pál ur.) Nemcsak hogy ide látogat minden ragályos betegség: tifusz, pestis, kolera, nátha és nem tudom mi, hanem a szembetegségek is bizonyos epidemikus jelleggel lépnek fel. Ha a párbajok áramlata kezd jönni, akkor egyszerre csak összevész mindenki mindenkivel s amerre a szem lát, mindenütt kettésével lépkedő férfi alakokon pihenhet, kik quaszekundánsok járnak nagy gesztusok közt az utcán. S az emberek felismerik az arcvonásaikról mi járathat lehetnek; kitérnek nekik, mint a minisztránsokkal a baldokló emberhez siető papnak. Ha az öngyilkosság áramlata jön ekkor egyszerre csak kezdik az emberek föbe löni magukat tömegesen, szinte minden ok nélkül. És ez ellen hiába czik és tárcza. Ami egyszer passzió, hát passzió. A levegőben van — mondják a laikusok. A levegő fejleszt ki bizonyos hajlamokat, lázakat. Hogyan? Miért? Senki sem tudja. Ugy van — mert úgy van. Egyszer például minden ember elkezd a Gerbaudhoz járni, és valóságosan verekszenek a székekért; a következő évadban meg már senki se megy a Gerbaudhoz — pedig, esetleg, jobb a konyhája. Ez mind epidémia.

A tavasszal pedig mi történt! A lapokban igen gyakran lehetett olvasni eltűnt emberekéről, a kiket a család keresett, de meg nem talált se élve, se halva. Eltűnt egy trencsénmegyei fakereskedő, aki két napra lejött Pestre. Most nyoma veszett. Kevéssel rá egy odaváló bankár tűnt el csudálatos módon, mintha a föld nyelte volna el. Hasztalan kutatott utána család, rendőrség. Aztán eltűnt egy ügyvéd. Azt nem is igen keresték. Az semmi. Elvitte az ördög elevenen.

Aztán úgy husvét táján a Boborék utcájában a boltossegédeknek feltűnt, hogy már napok óta nem látták az „öreg agancsost”. Ugyancsak ezt az észrevételt tették a „Zöld pásztorhoz” címzett kávéház törzsvendégei. Bobor minden hétköznap odajött egy órára, megivott egy kupicza szilvóriumot és elolvasta a lapokat. Ide járt Sartory Pál és Schmitt kapitány is. Hamarabb ellehetett volna hinni, hogy egyszer fogja magát a természet és meg nem virrad, mintsem hogy Bobor Károly ne jöjjön el. Hát mi lelhetette az öreget?

Okvetlenül meghalt.

Csak ez az egy volt valószínű, mert azt már a „Zöld pásztor” pinczérei se gondolták, hogy Bobor Károly meg nem halhat — annyira ritkaság, hogy valaki a halált eikertülje.

Sartory Pál ellenben bizonykodott, hogy ha meghalt volna Bobor Károly, ő okvetlenül kap parte-czédulát. Ezen aztán összedisputáltak és elhatározták, hogy megnézik otthon.

Elementek hát a Boborék lakására, ott a cseléd nyitott nekik ajtót (egy szépeességi német leány), ettől kérdezték meg, hogy otthon van-e az ezredes ur.

— Nincs. Elutazott.

— Hova utazott?

— Nem tudom. Semmit se tudok. Csak azt tudom, hogy nincs itthon vagy négy napja.

— Hát a méltóságos asszony?

— Az itthon van. És éppen vendég van nála.

— Kicsoda?

— A Zrinyi méltóságos ur...

Sartory Pál és Schmitt kapitány összenéztek és így szólának:

— No hát akkor nem megyünk be, fiam, hanem mondd meg a méltóságos asszonynak, hogy itt jártunk tudakozódni az ezredes ur után.

A dolog hetekig lappangott így, hanem közbeesvén elseje, miután az ezredes nem jelentkezett a nyugdíjáért, a bajtársai felkeresték s az ezredesné kinyilatkoztatta, hogy nem tudja, hova lett a férje. Egyszer reggel kiment a városba, semmit se szólt, és nem jött haza ebédre; azóta nem is látta.

— Tett-e a rendőrségnél följelentést?

— Minek? A rendőrség nem talál meg semmit.

— Hát mit gondolsz?

— Az ezredesné vállat vont.

— Fogalmam sincs.

— Vannak-e valahol rokonai, akikhez elmehetett?

— Nem hiszem. De onnan is írnia kellett volna.

Ezekre a kérdésekre százszor és százszor kellett ezeket a feleleteket megadnia a következő napokban, mert „Az eltűnt ezredes” cím alatt megjelent másnap a Bobor rejtélyes eltűnése a lapokban, különbözőképpen kiszínezve s azontul nem volt nyugta a szép Bobornénak a reporterektől.

A dolog nagy port vert fel, mert már a negyedik-ötödik ilyen eset volt rövid idő óta. Mégis csak furcsa! Az orvosok azonban tudományos képet vágtak ehhez is. Tudunk mi erről. Ez is egy betegség, epidemikus, és ritkán fordul elő. Bizonyos vándorlási ösztön (a latin nevét is mondták, de elfelejtettem), a peregrinatio egy neme, mely a macskáknál szokott leginkább előfordulni. Elmennek, elbujdosnak minden ok nélkül. Aztán megint visszajönnek hónapok, évek múlva. Hol voltak, senki sem tudja. És ez néha az embereknek is jelentkezik, példának okáért a peregrinálnál, ami egy lelki kényszer, egy titkos parancsoló erő, mely az agysejtekből és az idegekből veszi eredetét. De ami jelentkezik az egyeseknél, az, mint betegség előfordulhat csoportokban s a ragályosság szimptomáinak kizárása nem bírja az alaposság föltételeivel.

A lapok azonban nem fogták fel ilyen tudományosan a kérdést, s minthogy egy hódító szép asszonyt hagyott itt az ezredes, a kújon reporterek szívesen időztek e témánál s igyekeztek azt minden oldalról megvilágítani, nem hiányozván a gonosz célzások sem. A közönség, ez a falánk ezerszáju inyen-csörnyeteg, mohón falta be a híreket s a klubokban és szalonokban megindult a tömérdek trics-tracs.

— Mégis furcsa, hogy az asszony nem tett jelentést a rendőrségnél.

— Azt mondja, nem tud semmit.

— Vajjon?

— Különös, hogy nem is valami nagyon busul.

— Hatvannyolcz esztendő volt.

— De legalább mutatná.

— Épen az szól mellette, hogy nem mutatja. Ha valami bűn volna benne, majd mutatná.

— Oh, jaj, nem lehet az asszonyt ravaszságot kiismerni.

Mindent beszéltek össze-vissza pro és contra a rossz nyelvek és a jó nyelvek, végre az ügy úgy megdagadt, hogy a rendőrség is megmozdult — ámbar az előbbi eseteket se bírta kisütni. A guny ostora pattogott felette már hónapok óta. A detek-

lívék izzadtak, káromkodtak: a Beniczky Lajos esete óta nem történtek efféle dolgok! Különböző verziókat találgattak ki. Hogy Somoskeő jár itt és az lopkodja el sorra az embereket; ebben az ártatlan formában kedélyeskedvén a rendőrséggel. Olyan kifeszamodott elme is akadt, a melyik így kombinált. Az öreg ezredes veszélyes katonai titkokat tudott, hát nem lehetetlen, hogy muszka ügynökök megkerítették és elvitték egyenesen Szent-Pétervárra. Ugyis egészen az a genre volt, ami Valsin-Esterházy.

Végre be kellett avatkozni a rendőrségnek is és a szép asszonyt kihallgatták. Semmi újat se mondott. Egész vallomása ebből állt:

Boborné: Április 10-én egy mulatságban voltunk Rózer Jánosnál, aki királyi tanácsos-ságát ünnepelte. Ott maradtunk messze éjféltáig s én egész tizenegy óráig aludtam másnap reggel. Mikor felkeltem, kérdezősködtem a férjem után. A cselédleány azt felelte, hogy már egy óra előtt kiment.

Rendőrkapitány: Nem történt valami Rózeréknél, ami tisztelt férjét felizgathatta volna? Vagy egyéb olyan körülmény, amely alkalmas a kutatásnak támpontot adni? Adja elő, méltóságos asszonyom, részletesen ama mulatság lefolyását.

Boborné: Valóban aligha történt olyasmi. Férjem csendesen mulatott és kártyázott.

Rendőrkapitány: Kivel kártyázott?

Boborné: Schmitt kapitánynyal játszott piquetet.

Rendőrkapitány: Férje nyert, vagy vesztett?

Boborné: Említette hazamenet, hogy vesztett.

Rendőrkapitány: Mennyit vesztett?

Boborné: Említette, hogy tizenegy forintot.

Rendőrkapitány: Nyugodt hangulatban volt hazamenet?

Boborné: Kedélyes volt.

(Folytatása következik.)

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszról fordította SZABÓ ENDRE (58)

— Jól van — gondolta Sztepanics Péter — hát én sem szölok semmit sem. Minek is? Hát érdekli őt az én szolgálatom, az én dolgom? Neki mindegy. Hát jól van, legyen úgy!

Az ebéd elmult a nélkül, hogy beszélgettek volna. Sztepanics Péter lassan felkelt az asztaltól, bement a szobájába s lefeküdt a dívánra. Szokása volt ebéd után vagy másfél órát aludni. De most nem akaródzott neki aludni; nyitott szemekkel feküdt és gondolkodott. S mi minden jutott eszébe. Elgondolta különféleképen a főnökkel folytatott beszélgetését, különféle terveket szőtt, átgondolta: hogyan kell majd magát viselnie a jour-fixen s gondolkodott végre a feleségéről... Nem, ez

nem az, amit ő remélt. Itt nincs egyesség — e felől ne ringassa magát csalódásban. Mostanig még mindig reménykedett, hogy megjön az egyetértés, de most már minden illúzió felesleges: egyetértés nincs. Neki mindegy, akár megmarad a hivatalában s előléptetik, akár elbocsátják a szolgálatból. Héj, ha Vjéra volna az ő felesége s annak mondhatná: „Tudod-e Vjéruka, hogy én velem ma igen fontos dolog történt! Tizenhárom évig szolgáltam, dolgoztam, mint az igásbarom s nem vett észre senki, mintha senkinek az én munkámra szüksége sem lett volna. De ma a főnök behítt és azt mondta: mi önt észrevettük száz hasonló hivatalnok közt, önre nekünk szükségünk van, — mit szól szíre Vjéruka? Tudod-e, hogy mi néz ki ebből — mint Kirilocsin mondja? Oh, ha ő ezt hallaná, hogy kigyulna a szeme, hogy megélnék az ő halvány arcza.”

Felkelt a dívánról s gondolkozva fel s alá járkált. Az előszobában csengettek.

Nathanov, — gondolta Sztepanics Péter s érezte, hogy két év óta most először arczába szökik a vér. — Nathanov, — ismételte magában. Nos, mi van abban... már régen nem volt itt.

A dolgozószoba ajtaja kinyílt s a kis Péter kacagva szaladt be az apjához. Apja megkapta a kis fiút, megcsókolta a fejét s leülte a térdére, amely a lovat képviselte, elkezdte azt himbálni, miközben ismételte: — Hopp, hopp! Gyi te, gyi! Ni, hogy vágtat Péterke! Hopp, hopp!

A szoba félig kinyitott ajtaján keresztül látni lehetett a Kirilocsin alakját.

— Ez aztán az apa — kiáltott az be — hogy mulattatja a gyereket. Nagyszerű!

— Gere be, Nyikodimycs Vaszilj, — hitte be őt Rynjájev, — iszunk egy csésze teát.

— Nagyszerű! — felelt Kirilocsin mosolyogva.

Sztepanics Péter a frakkját kérte. Nagy szemeket meresztett erre Szergejevna Nagyezsda. Esküvőjük óta Sztepanics Péter sohasem öltött frakkot, amely elfeledten hevert a szekrényben, úgy, hogy Szergejevna Nagyezsdanak sok idejébe került, míg elő bírta keresni.

Megkapván a frakkot, Sztepanics Péter bement a hálószobába, bezárta az ajtót s ünnepies rendben öltözködni kezdett.

Kilencz órakor megjelent a nappaliszobában. Egészen komikus figura volt. A kemény ingallér, melyre keskeny, fekete nyakkendő volt kötve, szurkálta a rosszul borotvált állát, jobb oldalra fésült haja alig-alig takarta el a kopaszságot. Sztepanics Péter szemöldökei kissé össze voltak rántva, ajkai összeszorítva. Szergejevna Nagyezsda kissé izgatott volt. A dívánon ült és kötött, csak időnkint vetett egy-egy fürkésző, kíváncsi tekintetet a férjére. Sztepanics Péter — ellenkezőleg — egészen nyugodt volt. Egyszer-kétszer megpenderedett a tükör előtt, hogy meggyőződjék, rendben van-e minden rajta, — aztán fogta a cizillinderkalapját. Szergejevna Nagyezsda lopva kísérté figyelemmel minden mozdulatát.

— A viszontlátásig, Nagyusa, — mondta Sztepanics Péter a felesége előtt magát meghajtva.

Ez felnézett s tekinteteik találkoztak. Sztepanics Péter arczán komolyság volt látható, tekintete öntudatos volt.

Sokáig maradsz? kérdezte Szergejevna

Nagyezsda s hangjában valami gyengesség, alázatosság vibrált.

— Nem tudom. Azt hiszem nem sokáig! A viszontlátásig.

Meghajította magát s kezet csókolt a feleségének. Szergejevna Nagyezsdanak úgy rémlett, mintha egy darab jeget tettek volna a kezére.

Sztepanics Péter lassan megfordult és lassan, nyugodtan, elment.

Lukérja már várta az előszobában a felöltővel. Mikor feladta urára a köpönyeget — akit soha sem látott még ilyen „urnak”, még ő is érezte, hogy valami rendkívüli dolog történik.

Sztepanics Péter még egy pillantást vetett a tükörbe s egészen elégedetten ment ki a lépcsőre.

A kincstári épület második emelete, ahol az osztályfőnök lakott, fényben uszott. Az ablakból kiözlő fénykévek elárasztották a Nyéva kanálisának jegét is. A kapu előtt már 3—4 kocsis vagy tíz szánta állt s mialatt Sztepanics Péter a kapuhoz ért, még két kocsis érkezett. Az utolsóból a tekintélyes kapus egy meghajlott öreg urat és egy fiatal elegáns hölgyet segített ki, és ezekkel lévén elfoglalva, ügyet sem vetett Sztepanics Péterre, hanem átengedte azt egy szolgának.

Mialatt a lépcsőn felfelé haladt, háta mögött az öreg ur köhögését hallotta. Ebben a köhögésben valami méltatlankodás volt, de Sztepanics Péter nem törődött vele, mert azzal volt elfoglalva, hogy mi várakozik ő reá a főnök szállításán.

Az ajtónál két felől két egyenruhás inas állt. Sztepanics Péter halkán mondta meg a nevét az inasok egyikének s az kitárta előtte az ajtót.

A lámpák és csillárok fényözöne majd megvakította Sztepanics Pétert. Megállt a küszöbnél, hogy tájékozódjék. A teremben sokan voltak: pazar öltözkű hölgyek és frakkos urak vegyesen, két-három tagú kisebb csoportok ültek apró dívánokon és karosszékeken és élénken beszélgettek. A Sztepanics Péter megjelenését ugyiszólván észre sem vették, csak valami kipuderezett, nehéz selyembe öltözött öreg asszony tette a szeméhez a nyeles pápaszemét, hogy megnézzé Rynjájevet.

Ez tekintetével a házigazdát kereste s az nemsokára mellette termett; mintegy észrevétlenül, oldalról jött hozzá s kezet szorítva vele, így szólt:

— Szokott ön dohányozni? Jerünk a dohányzóba.

A dohányzóban már többen ültek. Ezek mind éteesebb emberek voltak, kivéve egyet, aki nem lehetett több 35 évesnél; canek hosszú pofaszakállja volt és monoklit viselt.

A főnök bemutatatta Sztepanics Pétert mindnyájuknak s ő neki is megnevezte a vendégeket. Rynjájev sokszor hallotta már ezeket az uraknak a nevét, akik a hivatalos világnak nem épen alsó fokain állottak, őt azonban senki sem ismerte, miért is a vendégek arczán némi csodálkozás volt látható.

Sztepanics Péter szerényen oldalra ült s hallgatni kezdett. A vendégek folytatták a beszélgetést. Beszéltek a pénzügyekről, az oroszországi iparról, a tarifákról stb.

(Folytatása következik.)

Sok pénzt!

Megtakaríthatnak évente kávéházakban, vendéglőkben, gyárakban, irodákban és nyomdákban az újonnan föltalált **szab. Fortuna Auer háló-védőkkel**. Behunyt szemmel bárki a **Cilindert** le- és fölteheti a nélkül, hogy a hálót megérintené, ha cylinder hasát a hálót nem veszélyeztetli.

Jótállás, biztos siker drbja 70 krajczár.

Vidéki viszontelárusítóknak árengedmény.

Kapható egyedül a föltalálónál:

Höfle Károly és Tsa

Budapest, József-körút 59—61. sz.

Elsőrangú

szabónő

ajánlkozik a n. é. hölgyközönségnek.

Heim Irén

BUDAPEST,

Császár-utca 62/a. sz.

Különböző elcsajátított szakismerek és hosszú gyakorlat alapján készítik modern szilben

kárpitos- és díszítési munkákat.

Függönyök díszítése, terem díszítések stb. *Kiváló találatok eszközöltenek.*

Magamat a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlva, maradtam kitűnő tisztelttel

BZILÁGYI ZSIGMOND,

kárpitos és díszítő.

Budapest, VII., Dohány-utca 68.

(Kertész-utca sarkán.)

120

Kamatlak		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam	
I. Államadósság.		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam	
a) Magyar Államadósság.		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam	
Magyar aranyjárdék		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam	
10.000 frtk.	121.50	122.00	10.000	121.50	122.00	10.000	121.50	122.00	10.000
Magyar koronajárdék	99.40	99.80	10.000	99.40	99.80	10.000	99.40	99.80	10.000
1876. évi vasúti kölcsön	113.25	113.65	10.000	113.25	113.65	10.000	113.25	113.65	10.000
1898. évi államvasúti aranykölcsön	100.45	101.45	10.000	100.45	101.45	10.000	100.45	101.45	10.000
1899. évi államvasúti aranykölcsön	90.75	91.75	10.000	90.75	91.75	10.000	90.75	91.75	10.000
Vasakapukölcsön	150.00	151.00	10.000	150.00	151.00	10.000	150.00	151.00	10.000
1870-ki nyerev. kölcsön, 100 frtk.	150.00	151.00	10.000	150.00	151.00	10.000	150.00	151.00	10.000
1870-ki nyerev. kölcsön, 50 frtk.	150.00	151.00	10.000	150.00	151.00	10.000	150.00	151.00	10.000
Magyar regale-kárty. kötvény	101.00	102.00	10.000	101.00	102.00	10.000	101.00	102.00	10.000
Horvát-Szlavon. kötvény	97.50	98.50	10.000	97.50	98.50	10.000	97.50	98.50	10.000
Magyar földterh. kötvény	97.50	98.50	10.000	97.50	98.50	10.000	97.50	98.50	10.000
Horvát-Szlavon. kötvény	97.50	98.50	10.000	97.50	98.50	10.000	97.50	98.50	10.000
Tízszáz és azegyed. nyerev. kölcsön	142.00	143.00	10.000	142.00	143.00	10.000	142.00	143.00	10.000
Horv.-Szlav. jeg. földv. kötvény	142.00	143.00	10.000	142.00	143.00	10.000	142.00	143.00	10.000
b) Osztrák Államadósság.		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam	
Egyes. járadék papír febr.-aug.		102.00	102.50	102.00	102.50	102.00	102.50	102.00	102.50
Egyes. járadék papír szept.-nov.		102.00	102.50	102.00	102.50	102.00	102.50	102.00	102.50
Egyes. járadék papír jan.-jul.		102.00	102.50	102.00	102.50	102.00	102.50	102.00	102.50
Egyes. járadék papír apr.-okt.		102.00	102.50	102.00	102.50	102.00	102.50	102.00	102.50
Osztrák aranyjárdék		122.50	123.00	122.50	123.00	122.50	123.00	122.50	123.00
Osztrák koronajárdék		102.50	103.00	102.50	103.00	102.50	103.00	102.50	103.00
Államssorsj. 1854. évb. 250 ft. p. p.		163.50	164.50	163.50	164.50	163.50	164.50	163.50	164.50
1880. 500 o. o.		144.00	145.00	144.00	145.00	144.00	145.00	144.00	145.00
1880. 100 o. o.		161.00	162.00	161.00	162.00	161.00	162.00	161.00	162.00
1884. 100 o. o.		124.00	125.00	124.00	125.00	124.00	125.00	124.00	125.00
1884. 50 o. o.		194.00	195.00	194.00	195.00	194.00	195.00	194.00	195.00
Idegen Államadósságok.		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam		Maj. árfolyam	

SZÍNHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. március 20-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyárak mellett:
Általános bérletszűnet.

Medea.

ragédia 5 felvonásban, 8 képben. Irtá Grillparzer. Fordította Ambrus Zoltán.

Személyek:

Kreón Korint
Kreón leánya
Jazon
Medea neje
Aison
Abazürösz
Góra
Az anatóliások
követe
Este 7 1/2 órakor rendes helyárak mellett.

V-ik általános bérletszűnet.

Folt a mely tisztít.

Dráma 4 felvonásban. Irtá: Eche-garay József. A spanyol eredetű béli fordította: Pálffy Károlyi.

Személyek:

Maklós
Enriquez
Donna
Dolores
Fernando
Don Justo
Don Lorenzo
Julio
Szolga
P. Márkus
Maróthy
Helvey
Keczeri L.
Mihályfi
Berecsényi
Császár
Ivánfi
Nárciz

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 49. Havi bérlet 18.

A windsori vig-nők.

Vig opera 3 felvonásban. Zenéjét szerztette Nicolai. Szövegét Shakespeare után írta Mosenthal. Fordította Csepregi.

Személyek:

Sir John Falstaff
Fluth
Reich
Fenton
Spärllich
Cajus
Fluthné
Raichné
Ney D.
Várady
Szendrői
Arany
Dálnoki
Hegedűs
Abrányiné
Hilgermann
Kezdet 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárak mellett:
Általános bérletszűnet.

Szöke Katalin.

Dráma 3 felvonásban, 8 képben. Irtá: Voss Rikhard. Fordította: Makai Emil. Zenéjét szerztette Pittich G.

Személyek:

Az ifjú Hédi
Szent-Katalin képe
Werner Katalin
Gyuri (6 éves)
Lőrincz
Márton
Annuska
Maga
Tara
Huberné
Gruberné
Orvos
A Gyomor
A Gond
A Bánt
A Gyűlölet
Az alvás szelleme
Az álom szelleme
A hatalmas uralkodó
Az emberiség jól-
tevője
Fáy Sz.
Molnár
Haraszthy
Halász
Bodnár
Rónai
Gerőfi
Cselka J.
Vársányi
Makróczyné
Nikó L.
Balassa
Hunyadi
Rostagni
Fenyvesi
Hegedűs
Komlósi
Bárdi
Kazalitzky
Mátrai
Este fél 8 órakor rendes helyárakkal:
638. szám. 638. szám.

A nőszabó

Bőhőzat 3 felvonásban. Irtá Feydeau G. Ford. Komor Gy.

Személyek:

Moulineaux
Yvonne
Algreviliené
Andin
Fumelle
Cassinet
Rita
Pompomotte
D'Hérnayné
Etienné
Góth
Kalmár
Hunyadi
Gál
Dalki
Balassa
Vársányi
Pócal
Berröte
Szémi

Színházi műsorok a 23. oldalon.

Kétféle, március 21-én este 7 1/2 órakor a Vigadó termében

BUTTYKAY

Akos zongoraművész

hangversenye

Legyen 2 óra művelési és társasági kaphatók.

NÉPSZÍNHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyárak mellett:
Általános bérletszűnet.

A cigánybáró.

Nagy operetta 3 felvonásban Jókai után írta Schmitzer Ignác. Némethből ford. Gerő Károly és Radó Antal. Zenéjét szerz. Strauss János.

Személyek:

Zsupán Kálmán
Arzóna
Mirabella
Ottokár
Carnero gróf
Barinkay Sándor
Csipra
Szaffi
Gábor diák
Németh
Z. Bárdi G.
M. Csatai
Raskó
Tollagi
Nagy Viktor
V. Margó C.
Gy. A.
Kiss J.
Este fél 8 órakor rendes helyárak mellett:

1848.

(Hadak utja).

Látványos, zenés színmű, elő-játékkal, 11 képben. A népszín-házi bizottság megbízásából írta és zenéjét szerztette Verő György. A nyitány, mely a népszínházi bizottság által hirdetett pályaza-ton első díjat nyert, írta és vezényli Barna István.

Személyek:

Petőfi Sándor
Vasvári Pál
Irinyi József
Zakár Gergely
Egy ur hölgy
Egy polgár
Egy hölgy
Gróf Balháthy
Gróf Széchenyi
Kossuth
Derkó Mózes
Débor
György
László
Eszter
Pistuka
Baltá János
Antos plébanos
Zakár
Kiráka
Anikó
Nádai
Gergely
Gábor Áron
Pupa Mihók
Jéri
Bem
Honvédmagy
Lubinszky
Szerdahely
Várnai
Kenedich
Bartai M.
Ujvári
Lukácsy
Ferenczy
Lendvai
Szimai
Horváth V.
Siposné
Szirmai
Raskó
Blaha L.
Gyürki
Kiss M.
Szabó A.
Németh
M. Csatai
Nádai
Kenedich
Szerdahelyi
Tollagi
Ujvári
Vidor
Várnay
Kezdet 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Általános bérletszűnet.
Az ország. magy. kir. színművö-szeti akadémia növendékei elő-adása. Tanár: Császár Imre.

A pillangócsata.

Színmű 4 felvonásban. Irtá: Sudermann Hermann. Fordította: Márkus Miksa.
Kezdet 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyárakkal:
Komáromi M. asszony mint vendég

Aranylakodalom.

1848-1898.

Látványos alkalmi játék nyolc képben, dalokkal és tánczokkal. Írták: Beöthy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete J.

Személyek:

Koltay Jeno
Katalin
Béla
Nyárády
Howard
Tarnay Ákos
Emerenzia
Tábornok
Segédiszt
Krausz Samu
Jurátus
Káplár
Mikulák
Palóczgáza
Boriska
Molnár L.
Bottary A.
Bessenyői
Szentmiklósy
Szilágyi V.
Iványi A.
Szilassy H.
Adám L.
Kardos
Sziklai K.
Beöthy Zs.
Magyeri
Eros E.
Mátray J.
Komáromi

Este fél 8 órakor rendes helyárakkal:
Ugyanez.

„OLYMPIA“ MAGYAR MULATÓ

Kerepesi-ut 63. szám. 693

Ma este 10 órától reggel 5-ig

Danse du ventre.

Hogyan táncolnak Algériában?

Két keleti szépség.
Szabadjegyek érvénytelenek.

VERESCSAGIN
kiállítása
a városi kórtól új mű-csarnokban.
I. NAPOLEON
Groszországi 1812-ben.
1898. febr. 20-ától — márcz. 20-ig.
Nyitva reggel 9 órá-tól este 8 óráig.
Bécs, Villamvilágítás.

Nagy körkép a szabadságharczából

Bem és Petőfi

Nagy-Szeben bevételéről 1849.

Megnyit márczius hó 11-én.

Aréna-ut 70. Társuliget. 175

Legdivatosabb

tavaszi kalapok

a legelegánsabb kivitelben, mérsékelt árakon kap-hatók:

A. LEGRAND

divatszalonjában 559

Budapest, IV., Váci-utca 25.

Fehér ló szálloda
étterme

VIII. ker., Kerepesi-ut 15. sz.

Magyar, francia konyha. jó valódi borok, gyors kiszolgálás, mérsékelt árak.

Esténként kitűnő cigányzene hangversenyez.

FARKAS JÁNOS,

vendéglő-tulajdonos.

Czerny Tanningene-je

a legjobb festőszert hajnak és szakálnak.

Általános maradvány, egyszerűen alkalmazható, sötét-szöke, barna és fekete színben. Ár 2 ft 50 kr.

Czerny keleti rózsataje

gyengéd üde ifjuságu

finom, tisztá, arczhört kileső, mely más szer által el-nem érhető. Balzsamozottan hozzá 30 kr.

Törvényesen védett; lelkiismeretesen megvizsgált és vá-lódi minőségben kapható:

ANTON J. CZERNY, BÉCS

XVIII. Carl Ludwigstrasse 6. (szájál ház). Főraktár:
I. Wallfischgasse 5. Székküldés áronnal, utánvét-tel.
5 frton felüli megrendelések csomagolást költség nélkül és ezenfelül postadíjmentesen küldetnek. Leírások és használati utasítások az összes Czerny-féle készítményekről kívánatra ingyen és bérmentve. Hektár Budapest: Török József győgyiz. Király-utca 12. és Egger A. Fia, Váci-körút 17. Csak akkor valódi, ha Anton J. Czerny névvel van ellátva, más visszautasítandó. (167)

Az Esketési Ügyvivőség

bestéri az esküvőhöz szükséges összes okmányokat és elvégzi az összes utakat. (459)

Hivatala: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7. Vidékre levélben. Vidékre levélben.

Dr. ZIFFER gleichenbergi fürdőorvos

belégzési intézete

orr-, garat-, gége- és mellbelegések ellen. Sóviz- és fe-nyőfűbelégzés külön fülkékben. Pneumatikus kurák asthma ellen. Nyitva egész nap. 552

VIII., József-körút 10. szám.

Parfumerie Royal

Budapest, Erzsébet-körút 54.

Az előkelő világ legkedveltebb illatszerzei.

Kézapolás (manicure) és amerikai arczfürdők.

Nyitva: naponta 8-8 óráig.

Vasár- és ünnepnapon zárva.

Még csak rövid ideig!

A még raktáromon lévő arany, ezüst- és ékszer-árak minden elfogadható áron eladtnak, ezért ne mulassza el senki ezen ritka alkalmat felhasználni,

LÁNG JÓZSEF

VIII. ker. Kerepesi-ut 8.

Wein Károly és társai

ajánlja hírneves szepességi 598

vászon és kamuka-gyártmányait.

Főraktár: Budapest, Koronaherceg-utca 8. sz. Gyártó: Késmárk-Bussóc.

A jelenkor legjobb és legértékesebb valódi

indigó-kék munkás-öltönyei és szedő-kabátok

a Columbia és Lascalle 2 izben aranyéremmel kitüntetve. Tiszta czérna-szővőből duplán varrva és soha le nem szakadó szá-badalmazott gombokkal vannak ellátva. — Egyedül gyártják és árusítják

Gutmann J. és Társa

Budapest, VII., Kerepesi-ut 16. sz.

Minták és árjegyzékek kívánatra ingyen.

Butorvevők

becses figyelmébe ajánljuk, hogy a

Nemes és Lengyel,

Belváros, Egyetem-tér 5., I. em.

lévő nagy butorraktárában a ház lerombolás miatt a

butorkészletek

minden áron eladtnak. 408

Első magyar sport-tanintézet

mint részvénytársaság

Budapest, VI., Ferencziek-tere 9.

(Czárky-féle palota).

Öltözés, arcz- és hajgyógyászat, kézműves- és szővő-művészetek, u. m. vörös, fekete, sötét, arczkezelés és táncz. Gyakorlatok haladó körök, párosok részére. Árak prospectus szerint. Beiratás 9-12 és 2-7 óráig. Minden héten kétféle hangverseny.

Az igazgatószék

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. kir. Operaház	Vig Színház	Hely Színház	Magyar Színház
Hétfő	A makranczos hölgy	Az álarccos bál	—	A becsutelenek	1848. Hadak utja	Arany-lakodalom
Kedd	A Pont-Biquet család	—	Hamlet	Coulisset ur	1848. Hadak utja	Arany-lakodalom
Szerda	Erzsébet királyné	—	—	A nőszabó	A talmi hercegnő	Arany-lakodalom
Csütörtök	A csapodár	Crampton mester	She	Kaland Cadillac káromkodásai	1848. Hadak utja	Arany-lakodalom
Péntek d. u.	Pry Pál Folt, amely tisztít	—	—	Trilby	A boszorkányvár	Arany-lakodalom
Este	—	—	A próféta	Niobe	1848. Hadak utja	Arany-lakodalom
Szombat	A párisi	Bánk bán	Ninon Coppelia	A nőszabó Cadillac káromkodásai	A bada	Arany-lakodalom
Vasárnap d. u.	Othello	—	—	Szöke Katalin	Hoffmannmeséi	Arany-lakodalom
Este	H. Rákóczy Ferenczfogsága	—	She	Az államtitkár ur	1848. Hadak utja	Arany-lakodalom

NEUMANN M. NEUMANN M.

budapesti ruha áruház budapesti ruha áruház
Múzeum-körút 1. Szikszayval szemben. Múzeum-körút 1. Szikszayval szemben.

Loden- és Cheviot-felöltök 12 frt, Venecian-felöltök 14 frt, Zsolnaloden és angol cheviot-felöltök 15 frt, Havelock korgallér és kamzsával 7 frt.

Áruim dícséretre nem szorulnak. Készítményeim kitűnősége elismert. (704)

Előfizetések

és
hirdetések
felvételnek lapunk kiadóhivatalában
VIII., József-körút 65. szám.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentáit az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták. Lőszvényű, csúznál, tagzsággatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget "Horgony" védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállók, RUDOLSTADT.

Szabadalmakat

kieszközl a világ összes államaiban (320)

Kalmár J.

mérnök és hiteles szabá dalmi ügyvivő, ezeltől

Pompéry (Benedek L. és Tsa)

Budapest, VII., Kerepesi-ut 44.

Alkalmi vételek.

Remek szép (672) selyem-, plüsch- és posztó-

függönyök

modern műhímzéssel, egymin- gobelin-bordúrókkal, továbbá

MENYEZETES ÁGY selyemből, dupla ágytér- tővel együtt, balmulato olcsó árban május 1-éig eladatik

Markovics

kárpitos és díszítő.

VI., Teréz-körút 34.

Maradékok olcsó bevásárlása.

Legolcsóbb bevásárlási forrás szövetekre nézve.

Stikarovszky J.

a legnagyobb és legjobb hírnevnek örvendő posztógyári raktára

B u d a p e s t, V k e r., Erzsébet-tér 16. szm,

ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű bel- és külföldi gyapjú szövetekből öltönyökhöz peruvien és dosking szövetek talárokhoz a fűtőszelendő papság részére. — Legnagyobb választék különféle gyapjú női modern szövetekben, plaidokban, billiardszövetek mindenkor a legnagyobb választékban a valóban a legolcsóbb árak mellett, raktáron.

Pompás mintakönyvek a szabómeister uraknak ingyen és bérmentve küldetnek.

Könnnyen érthető, hogy egy ilyen világra szóló szétküldési üzletnél különböző nagyságu, minőségű és színű maradékok mindig vannak raktáron, melyeket, hogy tisztelt vevőimnek jó árú balmulato olcsón való bevásárlására módót nyújtsak, kicsinyben (en detail) is eladók.

Maradékokból nem küldök mintát, de a nem tetszőt akadálytalanul kicserélem, esetleg a pénzt visszazadom. 610

SANTAS

PARADICSOM MUSTÁR MÁLNA-SZÖR SZIKVIZ

francia mód szerint konzerválva, igen kiadó. a francia készítményeinél jobb. valódi, hegyi málnából készítve. az egyedüli, amely sterilizálva kerül forgalomba.

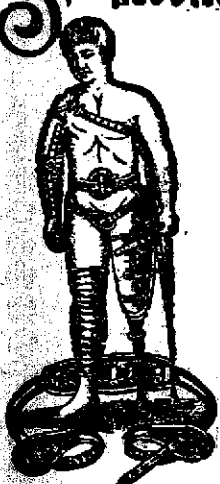
Kapható minden jobb élelmiszerboltban. Gyártelep: Budapest, VI., Gizella-ut 51. sz. Telefon.

Rendkívül érdekes

tartalommal jelenik meg e hó 29-én a Biztosítási és Közgazdasági Lapok külön kiadása,

melyben a pályázók eredménye is közölve lesz. A lapot biztosítási társaságok 1/4 évente 1 frt 50 kr-ért rendelhetik meg. 701

Specialista sérvkötőkben

Külföld. Brüsszel 1898. arany érem és díszokmányokat.

Keleti-féle sérvkötő

orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtekélyesebb ezen nemben; nem csúszk, nem gyákortól kellőenl nyomodat és eltávolítja érzészerű szerkezetnél fogva az addigi sérvkötők hiányait.

Ára: egyoldalu 6 frt, kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkivül: málábak, műkezek, műleges szűk, egyenestartók, járó és nyújtó gépek, gummi göröcsér-harinyák stb. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

KELETI J. kőszerecs és orvos-szabó és díszszerecs BUDAPESTEN.

Főszéklet: IV., Keresztúr-utca 17. Gyár: IV., Keresztúr-utca 15.

Legkeresettebb a híres Machleid-féle

Kecskenéti * frcz-kenőcs.

Rövid használat után minden szepit, májfolttot himlőhelyet és pörösmeseket biztosan elmulaszt. — Egyszeri próba is elegendő, hogy azt bárki is örökre megkedvelje. 567 Hatása a kecskenéti Nővényzappannal meglepő. Egy tégely ára 50 kr. Egy drb nővényzappan 32 kr.

Kapható:

Farkas Ignác

„Mátyás király” című gyógyszerárban, KECSKENÉTEN

Budapest: Török J., Dr. Eger, Radiz R. és Fenyeg gyógyszerárak utatnak.

BUTOROK.

Saját készítményű elegáns háló-, ebéd- és asztali berendezések szőlő stílusú kivitelben, legolcsóbban kaphatók:

FELDMANN HENRIK

asztalos-mesternél Budapest, Csengery-utca 16. Dob-utca sarján.

Az ezredéves országos kiállítás alkalmával a legmagasabb kitüntetéssel: a „MILLENNIUMI DISZOKLEVELLEL” kitüntetve.

EISELE JOZSEF

réz-, érozmtü- és gőzkazán-gyár, BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁOZI-UT 138.

Hegesztett munkák, Gőzkazánok, víztilasztók, rsorvolók, csővezetők, felszerelvények.

Értesitem a Kassa és Felsőmagyarország

tisztelt vevőközönségét, hogy

Kassán, Fő-utca 27. szám alatt egy

Férfi- és fiu ruha-üzletet nyitottam.

Kérve az igen tisztelt közönséget nagybecsű bizalmával is megajándékozni, melyet kassai képviselőm a **özég szolid üzleti elvénélk fentartása** mellett mindenkor kiérdemelni fog.

703

Tisztelettel

NEUMANN M.

Magyarország központi áruház

Budapest, IV. ker., Múzeum-körut 1. szám.

Fióközletek: Arad, Debreczen, Fiume, Nagyvárad, Temesvár, Belgrád, Serajevo, Sofia, Triest, Zágráb,

38 frt	Minden darab saját műhelyemben készült.	38 frt										
Honi ipar.	Magyarország legnagyobb kész férfiruha-raktár!!! GROSSMANN S. bécsi-utca A bámulatos olcsó árak dacára a ruhák gyapjú-kelméből és legszolidabban vannak kiállítva. <table> <tr> <td>1 tavaszi öltöny</td> <td>összesen</td> </tr> <tr> <td>1 " felöltő</td> <td>csak</td> </tr> <tr> <td>1 " haveloch</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1 " fehér piquet mellény</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>38 frt.</td> </tr> </table>	1 tavaszi öltöny	összesen	1 " felöltő	csak	1 " haveloch		1 " fehér piquet mellény			38 frt.	Honi ipar.
	1 tavaszi öltöny	összesen										
	1 " felöltő	csak										
	1 " haveloch											
	1 " fehér piquet mellény											
		38 frt.										
38 frt	Minden darab saját műhelyemben készült.	38 frt										

BUTOR

készpénzért, ugyisintén részletfizetésre legjutányosabban kapható

GONDA S.

butorraktárban 451 VII., István-tér 7. sz.

Felülmulhatlanul jó arczenőcs,

mely igen hasznosan működik a szeplő, májfolt, bőrszín, bőr-akna és egyéb bőrbajok ellen, ugyisintén az arcznak különös fiatalosági üdöséget szolgáltat, sárga színét felváltja fehér, rózsás szín. Arczenőcsömet bátran használhatják

tisztelt vevőim, mivel az hivatalosan megvizsgáltott és az árusítás hivatalos engedély alapján történik. Ezen arczenőcsöshöz igen szükséges és nélkülözhetlen a szintén általam készített szappan.

Tisztelettel

Löffler Karolin,

lakás VII., Netelefts-utca 10., II. em.

ÁRAK: Egy nagy köcsög 1 frt, egy kis köcsög 60 kr., egy darab szappan 30 kr.

Az arczenőcs hasznosságát számos elismerőlevél bizonyítja, melyek nálam láthatók. Kapható **Török József** ur gyógyszerárában, továbbá **Fónagy József** ur „Diana” gyógyszerárában, **Dob-utca és Károly-körut sarkán.**

KOTSCHY ERICH

első magyar mechan.

szőnyeg-kiporolási és szörme-megővési intézete

BUDAPESTEN,

Iroda: V. ker., Erzsébet-tér 10. sz.

Telefon 586.

Gyártelep: VI., Hungária-ut 94. szám.

Telefon 951.

Teljes jótállás molyok ellen.

LANGEN és WOLF BUDAPEST, VI., László-ut 1.

szállítja a világhírű

eredeti „Otto” motorokat

légszusz- és benzín-használatra.

Ezen motorok minden iparágban a legjobb és legmegbízhatóbb üzemgépeknek bizonyultak. Gazdasági gépek üzeméhez ajánljuk a pályadíjat.

„Otto” benzín-mozgonyt.

Nem kell gépész! Nincs türelem! Nincs vízfogyasztás!

Teljesítmény, prospektus és költségvetés ingyen.

Alapítottatott 1889. évben.

Bakonyi Ferencz

asztalos-mester

Budapest, VIII. ker., Mária-utca 52. sz.

Ajánlja magát mindenféle asztalos munkára u. m. butor, épület, bolt- és konyha-berendezésekre kávéházi és vendéglői berendezések ujjonnan készítettnek, javítások elfogadtatnak és pontosan eszközöltenek a legjutányosabb áron.

25 évi, részben katonaságnál, a budapesti és bécsi kórházakban, részben magánorvosi praxiában szerzett bő tapasztalatok után gyógyítja, legrövidebb idő alatt, lelkiismeretes alaposan és biztos eredménnyel

Dr. Kajdacsy József

v. or. és kir. ezredorvos

a neml betegségek elvezése alatt összes foglalkozó valamennyi bántalmat, makacs nő- és bőrbetegségeket, gyengeségi állapotokat pedig az orvosi világ által legujabban felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Elektromasszage

által.

Lakik: Budapest, V., Váci-körut 4.,

I. emelet.

Levelekre díjmentesen és kimerítően válaszolnak. Gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Rendelés naponta 9—4 óráig és este 7—8-ig

LIPIK

JODFÜRDŐ (SZLAVONIÁBAN)

Előő díjakkal kitüntette: Budapest 1885. London 1892. Bécs 1894. Róma 1894.

Vasuti állomások: Pakratz-Lipik (déli vasut) menetirélti jegyek 33%o árteengedéssel és Ókusan (m. á. v.) zónatárla.

Egyetlen jódos alkalikus hőforrás a kontinensen. Állandó hőfoka 64 C. Hegyek által védett égj.

A lipiki hévíz nagymennyiségű natronartalmával (magyar Éme), valamint magas hőfoka és jódos üszekötőtefeisínél fogva ivó és fürdőkúrnak a legjobb sikerrel használtatik a test nyakhártyáinak mindennemű hurutos bántalmainál (gyomor-, bél-, gégehurut stb.); orvosi és köcsvényes bajoknál e forrás első helyen áll az európai források között, valamint mirigy- és vörbajoknál, görvélőkórnál, izsadmányoknál stb. Mint hivatalos fürdőorvos dr. Marschallko Tamás működik.

A legnagyobb fényvel és pompával berendezett és színpaddal ellátott gyógyterem, valamint hasonló nagy fényűzéssel kiállított új étterem és kávéházi helyiségek, nagy új gyógyszállodák. Villamos világítás. Igen kiterjedt árnyékos park, mely lawn-tennis pályát, lövöldét, tekepályát, tornaterét stb. tartalmaz. Pompás és nagy fedett sétány, bazárhelyiségekkel, a legnagyobb luxussal és kényelemmel berendezett porozálók, márvány és faasztalú fürdők, terjedelmes fürdőmedencék (Pepidarium.)

Jódvíz-szétküldés

mindig friss léltésben az igazsádsága által. Főraktár Magyar-országban: Edelkuty L., Mattoni és Vile Budapest. — Bármely felvilágosítással készséggel szolgál

a lipiki fürdőigazgatóság.

Steinway és Sons n

BLÜTHNER GYULA

világhírű cségek, továbbá

Kutschera, Rosenkranz

gyártmányainak, valamint a legjobb bel- és külföldi zongorák és pianínók raktára

KOHN ALBERT-nál BUDAPEST, IV., Kilyó-utca 8.

Legelőcsbb ártólcségek árj.

(már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek
szeszter gyógykezeléséhez czimű könyv, volt 2 frt 50 kr., most
csak 80 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt be-
fedés mellett barmint, vagy 80 kr. utánvév mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemi élet
betegségei. III. Az orvoslátás és az ételti magok leírása. IV. Hugu-
y- és szeszter és a nyugodtszűkület. V. A bujások (siphilis) le-
írása. VI. A gyengült fertőz. VII. Női magtalanág. IX. Az
ivarszervek megbetegedéseinek főténgeze: a prostitúció.

loményt megkaptam, meg vagyok elégedve, kérek még egyet
cz.
Keresztes Sándor, főszolgabíró

Intézetem a modern hygiea és orvosi technika előrelépését
virmányviszérirányítástól gyögtermekekig van beosztva.
Tápasztalt, bimbós és gyors eredmények folytat
honczármat teljes gyögtermekek után. A széklet
vártermekek. Külön be- s kimentek. Rendelés naponta d. e.
1-10-12. d. u. 2-8-12. Levelekre díjmentesen válaszolunk.

Alanti rendelőlapot tessék levelezőlapra ragasztva a kiadóhivatalba beküldeni.

Nov 26 - 27

Nor es allts

Szives figyelmeztetésül.

Csak a jó tör utat magának. Az én villanyos delej „**Volta-Kereszt**” a szerint van átalakítva, hogy az villamos áram és delej-erőben az eddigieket messze föltúlulja kimutathatólag 0.78 Volta-villanyfokot tartalmaz.

Az én villanydelej „**Volta-Kereszt**” nem titkos szer, hanem tudományos physiologiai törvényeken alapszik és minden környezetben a villanyosság oszlopa.

Elektro-Volta-Kereszt.

Nem lehet eléggé ajánlani minden embernek, hogy hordja mindig a **VOLTAKÉRESZTET**, mely az idegeket erősíti, megújítja a vért és az egész világon összehasonlíthatatlannak elismert szer a következő betegségeknek: közhvény, rheuma, neuralgia, idegyengeség, álmatlanság,

hideg kezek és lábak, hipochondria, sápkor, asthma, bémulás, görcsök, bőrbetegségek, aranyér, gyomorbajok influenza, köhögés, sükettség, fülzúgás, fej- és fogfájás stb. stb. Az életérő önkénytelen elvesztése, tehetetlenség és elgyengülés a Volta-Kereszt folytonos viselése által gyógyíthatók.

Hölgyek és leányok a kritikus időkben csakis a Volta-Keresztet hordják, mert ez ugyszólván mindenkor csillapítja a fájdalmat. Villanyos árama megóv kollektetlen következményektől, amely már oly sok fiatal életet oltott ki a kritikus időben.

Reformátusok és Izraeliták csillag alakban kaphatják.

Ára darabja 1.80 kr., vidékre franco küldve 2 frt.

Megrendelhető:

Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 80. sz. Erzsébet-körút sarkán.

FELDMANN ANTAL-nál**Zongorák és pianinok**

A világ első gyárzaiból, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zene-gyöngyeinek nevezettek el, ez időben legsolidabban vásárolhatók. 724

Keresztély mintazongora termében

Budapest, Váci-körút 21. sz.

Ócska Zongorák becsérlésnek és hangolások valamint javítások telkiismeretesen eszközöltetnek.

Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel

Áruházam oly annyira van felhalmozva cipőárúkkal, hogy képes vagyok a tekintetben minden kíváncsúnak eleget tenni. Áram oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

Férfiaknak.

Czugas cipő, egy darab pitting bőrből	3.-
Borjúbőr betétes cipő	3.20
Borjúbőr, keztyűbőr-szárral, elegáns	3.30
Divatós barna színű, bergsteiger cipő	4.-
Divatós barna színű czugas cipő	4.-
Divatós barna színű borjúbőr, első kapcsos cipő	4.30
Divatós zöld színű előkapcsos cipő	4.50
Divatós barna színű félczipő	3.50
Szalidulak cipő, világosbőr vagy keztyűbőr szárral	4.20

Hölgyeknek.

Női lészín czugas cipő, 18 cm. magas selyem czug	2.80
Zergebőr czugas cipő	3.-
Divatós színű barna fűzős angol cipő	3.20
Divatós színű barna gombos angol cipő	3.40
Divatós zöld színű előfűzős cipő	3.40
Női zergebőr gombos cipő 10-12 gomb magasság - fűzős-lakból	4.-
Divatós színű barna félczipő	2.40
Zergebőr regatta-cipő, kőni való	2.40
Lészín regatta-cipő, kőni való	2.30
Óriási választék mindenféle divatos barna és zöld színű, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és fűzős-cipőkben. — Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek több száz divatos ábrákkal ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel	528

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.

a New-York palotával szemben.

Vér új életet ad!

MOSER S. Esterházy herceg volt orvosi orvos

Élet-Elixir-je

Általános elgyengülésnél már használat után a legmegelőzőbb, leghatásosabb és legjobb siker eredményez: mentőszert minden betegség ellen: bámulatos hatásával az előbbi természetesen erős ismét helyreállítja, felvillanyozza az életsejtemet, erősíti az eszméket, nyomtalanul eltávolítja az idegek részét, gyengíti a közvényt, podagra fájdalmait és elhárítja ennek henymását a belső bémérsekbe, tisztítja a gyomrot a bonyalkasodó nedvektől, melyek emésztési nehézségeket, fejfájást és gyomormérgyest szülnek, egyezőtlen leküzdő a legtöbb betegségek bűnt forrását. Eltávolítja a bélgyeszt a gyomorban, jó kedvre és derűre hozza.

Egy palack ára használati utasítással 2 frt 50 kr., egy kis palack 1 frt 25 kr. o. é. A szétküldés az összeg előleges befizetése, vagy utánvét mellett a világ minden irányába pontosan eszközöltetik.

Főraktár: Török József gyógyszerész

unál Budapest, Király-utca 12. szám és minden nagyobb gyógyszerészházban kapható.

Nem nagy krach,

hanem tisztességes alapon vagyunk képesek a következő zölég felsorolt britannia-ezüst-készletet, mely 56 darabból áll, csak 6 frt 80 krajzi árával eladni bármelyik szállításra.

6 darab legfin. britannia asztali kés valódi angol pengével.
6 darab amerikai britannia-ezüst villa egy drbból.
6 darab amerikai britannia-ezüst evőkanál.
12 darab amerikai britannia-ezüst kávéskanál.
1 darab amerikai britannia-ezüst levestörő.
1 darab amerikai britannia-ezüst tejmérő.
2 darab angol britannia-ezüst tojáscserleg.
6 darab angol britannia felszolgáló csészealj.
2 darab hatásos asztali gyertyatartó.
1 darab teaszűrő.
1 darab legfinomabb britannia-cukorhintő.
8 darab legfin. gyümölcsös kés, porcellánnyel.
3 darab legfin. gyümölcsös villa, porcellánnyel.
6 darab Viktoria csészealj

56 darab együttesen csak 6 frt 80 kr.

Az összes fenti 56 tárgyat vagyunk képesek a 6 frt 80 krajzi minimális áron szállítani. A britannia-ezüst egy minden részében fehér fém, mely ezüst színét 25 éven át megtartja, a miért jótállunk. Annak legjobb bizonyítékaként, hogy ez a hirdetésünk tiszta igazságon alapul szolgáljon nekünk a következő.

Nyilvános nyilatkozat.

Abban az esetben, hogy a beklüdtött britannia-ezüst készlet nem felel meg, a fizetett összeg akadálytalanul visszafizetettük. Akinek tehát bármiképpen szüksége lenne rá, rendelje meg a fentebbi díszkészletet, amely kíváncsún alkalmas

nász- és ünnepi ajándéknak,

valamint szállók, vendéglők és jobbajta hártartások számára.

Kaputó csak

RIX kiviteli házában szállítója Tanítója

háza egytelnek, stb. bejegyzett cég, fennáll már harmincz év óta.

Bécs, II. Praterstrasse 27.

Szétküldés a vidékre utánvétel vagy az összeg előleges befizetése után.
Tisztelettel köszöni 10 kr. ládikó 40 kr. Figyelmeztetés. A másrésztől hirdettelt követő értékű 44 drbból álló evőeszköz nálai 5 frtba kerül, azonban bevásárlásánem ajánlatom.

Csak védjeggyel valódi. Számos elismert írat betekinthető.

GUMMI

eredeti párisi gummi és halhólyag, finomság és jószág tekintetében még a legmagasabb igényeket is meghaladó, tucatszámra 1, 2, 4, 5, 6, 7 és 8 forintért. **Bouts Amer.** (rövid) 3 és 4 frtért, legfinomabb női szivacsok 2, 3, 4 és 5 frt. **Női preservatív**ek Hasse után 2 frt. Messinger tanár után 2 frt 50 kr darabja Suspensoriumok stb. kimerítő árjegyzék szerint. Szétküldés a legdiszkrétebbül (500)

REIF J. BÉCS,

L. Brandstädte 2.
Praktikus teljes mintagyűjtemények árak számára 2, 3, 4, 5 frt. Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

Anyák! Gyermek-

kocsi mellett vannak, tessék először megkérni, vagy képes árjegyzékét ingyen és bérmentve hozzáadni az új higiénikus, fektetőre és ülőkére igazítható, levelező és mosható felszereléssel ellátott kocsikról.

BAUMANN L.

sz. és kir. szabadalom-tulajdonos
BÉCS,
VI/2. Millergasse 6.

Óvatkodjunk használatlan utánzások vásárlásától, csak akkor valódi, ha az oldalt látható védjegy a kocsí sapadóján be van véve.

Jrodai cikkek

papírneműek, nyomtatványok stb. beszerzése előtt kérje Sárosi irodai árjegyzékét, bérmentve küldi

Sárosi Adolf papirkereskedése

409 BUDAPEST,

V. Nádor-utca 20. szám.

HIRDETMÉNY.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy a hajóival a nyugati külföldre bécsi vagy passai átrakás mellett szállítandó *gabona, hűvelyesek, őrlmények, malata és olajmagvak* küldeményekre f. é. április hó 1-én a következő díjszabások lépnek életbe és pedig:

I. sz. kivételes díjszabás a bajor kir. államvasutak állomásaival való forgalomban,

II. sz. kivételes díjszabás a württembergi, badeni és elszass-lothringeni vasutak állomásaival való forgalomban,

III. sz. kivételes díjszabás lindau-voralbergi állomásokkal való forgalomban, és

IV. kivételes díjszabás Bregens átmenet, Buchs átmenet, Szt-Margrethen átmenet, Lindau átmenet és schweitz állomásokkal való forgalomban: a Gotthard-vasut állomásaival való forgalomban a díjszabásban foglalt díjtételek *visszértítés útján* érvényesek:

E díjszabások bécsi vagy passai átrakás mellett közvetlen díjtételeket tartalmaznak egyrészt a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság állomásai, másrészt a fentemlített vasuti állomások közötti forgalomban.

A díjszabások példányai f. é. április hó 1-étől a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatóságánál megszerezhetők.

(700)

Az igazgatóság.

A „Tökéletesség”

teljesen ártalmatlan, fűtőanyagú bűntelen hatású, antiseptikus és higiénikus

Hölgy-óvszer

(nem gummi)

(844)

A ki boldogulni akar csakis ezt használja.

1 doboz 20 drb 2 frt (használati / Postadíj) (12 drb 1.30 / utasítás.) 20 kr.

Utánvét mellett 15 kr-al több.

Magyarors. Főraktár: **TÖRÖK J.**

Bpest, VII/1, Erzsébet-utca 24.

— Diskrétt szétküldés. —

Visszatérítendő csomag.

KRETZSCHMAR-féle**ATTILA**

Főraktár és kerékpáriskola: BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 36. sz. alatt.

kerékpárok. A mai technika remek művei!

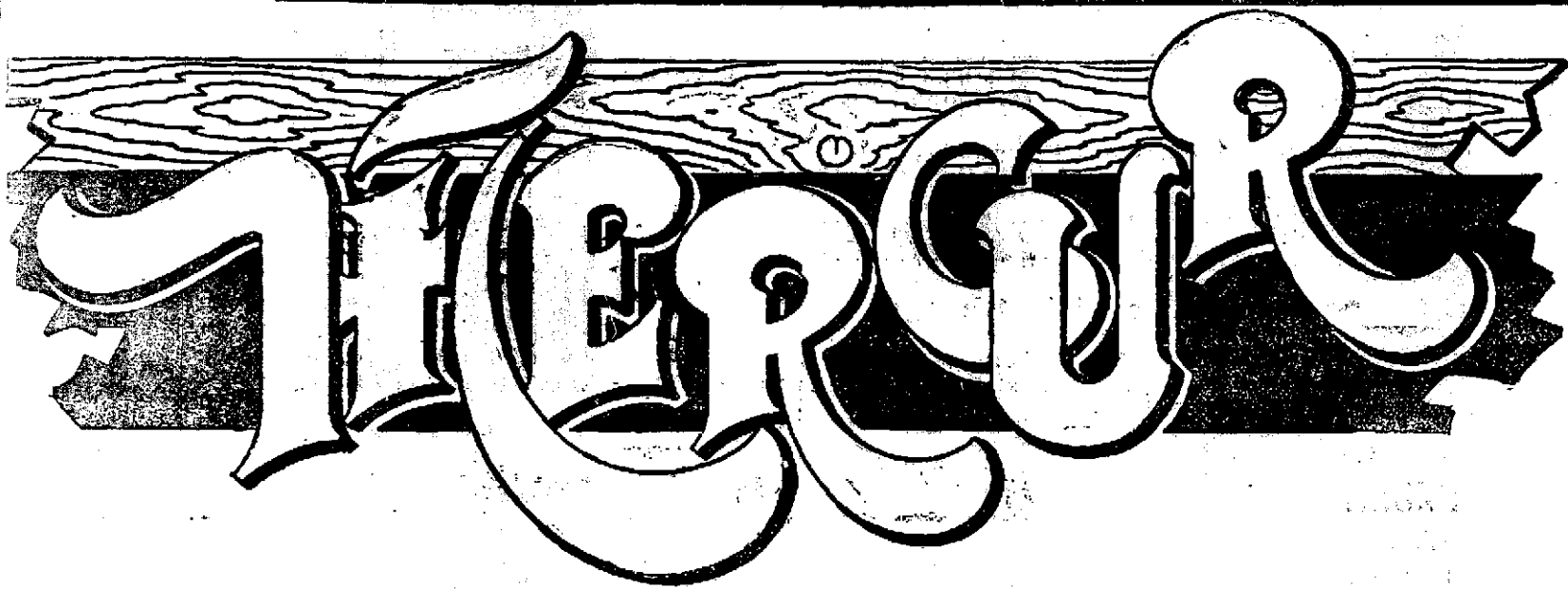
10 év óta a kerékpárgyártás mintái!

Attila kerékpárművek részv.-társ., ezelőtt Kretzschmar E. és tsa.

Drezda, Budapest, Teplitz, Hannover.

Vezérképviselő: Reichenberger Károly.

Arjegyzék ingyen.

bank- és váltó-üzlet részvénytársaság
BUDAPEST, V., Dorottya-utca 12. sz.

A magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítóhelye.

Játékterv a II. sorsjátékhoz.

Első osztály. Betét 12 korona (Beleértve 2 korona gyűjtődíj.) Huzás 1898. május 11. és 12-én.		Második osztály. Betét 20 korona (Beleértve 2 korona gyűjtődíj.) Huzás 1898. július 7. és 8-án.		Harmadik osztály. Betét 32 korona (Beleértve 2 korona gyűjtődíj.) Huzás 1898. június 6. és 7-én.		Hatodik osztály. Betét 24 korona (Beleértve 2 korona gyűjtődíj.) Huzás 1898. szept. 14. — október 18-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben Korona 1.000.000 (Egy millió)	
1 á 60000		1 á 70000		1 á 80000			
1 á 20000		1 á 25000		1 á 30000		1 Jutal. kor. 600000	600000
1 á 10000		1 á 10000		1 á 20000		1 nyer. 400000	400000
1 á 5000		1 á 5000		1 á 15000		1 á 20000	200000
3 á 2000 6000		3 á 3000 9000		3 á 10000 30000		1 á 10000	100000
5 á 1000 5000		5 á 2000 10000		5 á 5000 25000		1 á 60000	60000
8 á 500 4000		8 á 1000 8000		8 á 2000 16000		1 á 40000	40000
30 á 300 9000		20 á 500 10000		10 á 1000 10000		2 á 30000	60000
50 á 100 5000		60 á 300 18000		70 á 500 35000		3 á 20000	60000
2000 á 40 116000		3900 á 80 312000		4900 á 130 637000		20 á 10000	200000
3000 nyer. K. 240000		4000 nyer. K. 477000		5000 nyer. K. 898000		50 á 5000	250000
Negyedik osztály Betét 40 korona (Beleértve 2 korona gyűjtődíj.) Huzás 1898. augusztus 3. és 4-én.		Ötödik osztály Betét 32 korona (Beleértve 2 korona gyűjtődíj.) Huzás 1898. augusztus 24. és 25-én.		A másik azon 480 szerencsés kerti utolsó huzat ki, kapja a jutalmat.			
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona				
1 á 90000		1 á 100000					
1 á 30000		1 á 30000					
1 á 20000		1 á 20000					
1 á 15000		1 á 15000					
3 á 10000 30000		3 á 10000 30000					
5 á 5000 25000		5 á 5000 25000					
8 á 2000 16000		8 á 2000 16000					
10 á 1000 10000		10 á 1000 10000					
70 á 500 35000		70 á 500 35000					
3900 á 170 663000		3900 á 200 780000					
4000 nyer. Korona 934.000		4000 nyer. Korona 1.061.000					
				27800 á 200		500000	
				30000 nyer. és jutalom		5560000	
						Kor. 9550000	

A sorsjegyek árai:

Az első osztályra:

Mind a hat osztályra:

Egész sorsjegy	6.— forint.
Fél	3.— "
Negyed	1.50 "
Nyolczad	— .75 "

Egész sorsjegy	30.— forint.
Fél	40.— "
Negyed	20.— "
Nyolczad	10.— "

FIGYELMEZTETÉS.

Mint hogy a legtöbb nyeremény a 6-ik huzásban huzatik ki, mindenkinek érdekében áll az összes huzáson való részvétel. Valamely későbbi (2—6) huzásban csak úgy lehet résztvenni, ha az összes előbbi huzások betéte is megfizettetnek.

A legszebb Magyar Könyv!

Az összes magyar műkritikusok egyhangú
véleménye szerint a legszebb magyar könyv a

RÉVAI TESTVÉREK

IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

kiadásában megjelent

Kiss József

költeményei

illusztrált díszkiadása.

A legnagyobb negyedéretű alakú, pompás díszkötésű mű,
tizenhatszáz fényképet (Hollógrávról), tizenkét auto-
typikus színes műveléskertet és harmincz színesképet
foglalt magában.

A képeket a nagybányai művésztelepén tagjai
festették:

FERENCZY KÁROLY, GRÜNWARD BÉLA,
RÉTHY ISTVÁN, HOLLÓSY SIMON és
THORMA JÁNOS.

A pompás díszmű árnyasa vászon-díszkötésben

— 24 forint. —

A sajtó nyilatkozatai a műről:

A könyv formájáról, úgy gondolom, szó nélkül elismerjük,
hogy ez a legszebb magyar könyv. A Franklin-Társulat s a
 müncheni híres Meisenbach cég remekelt ezzel a munkával,
melyben a szöveg nyomdásánál csak a képeké gondosabb s az
eredeti képeknek csak a reprodukciójuk szebb. Ezek a képek
meg fogják lepni mindenkit, mint ahogy a Révai-ék külön
kiállításán meg is lápták a meghívottakat, akik első nap
idegenül fordultak el a gyönyörű különlegességektől, másnap
azonban eljöttek rájuk tisztáznai." *Magyar Hírlap.*

"Ez a kiadás igazán mű-
vészi alkotás és a magyar
ipar is bátran kiállhat vele."
Budapesti Hírlap.

"Kiss Józsefnek összes
költeményeit adták ki Révai
Testvérek egy olyan kötetben,
aminőhöz hasonló finyveset
talán még nem produkált a
magyar könyvészet." *Országos Hírlap.*

A kötetben nincs rajta az
ára. Még száz pengő." *Függetlenség.*

Jó volna ezt a művet a
külföldre vinni. Onnan visz-
szakérkező híre s az ilyen
visszahajló könyvekben
hisz a közönség, mint az
eredeti szónak." *Új Idők.*

"Diadala és büszkesége a magyar irodalomnak, hogy a
kiadók becsüggást ily magas fokot láthatják. Mintha külföldi
ábrándot valószínű meg ez a munka, egy irodalmi lelkesen
csüggedő nemzet ábrándját, mely költőt a dícsőség fényében
dobja látni. — Ezzel az érzéssel forgattuk a Révai Test-
vérek kiadásában megjelent díszes könyvet, mely elegancia
és művészeti érték tekintetében példátlanul áll a magyar
könyvpiacra s mely a világ legelőkelőbb könyvpiacain is
megkülönböztetett tiszteletre tarthat számot." *Magyarország.*

Minthogy az „ORSZÁGOS HIRLAP” kiadó-
hivatala módot akar nyújtani, hogy előfizetői ezt
a legszebb magyar könyvet könnyű szerrel meg-
szerezhesék, a kiadóhivatal oly megállapodást lé-
tesített a mű kiadójával, mely lehetővé teszi la-
puk t. olvasóinak, hogy a művet csekély havi
részfizetésre megrendelhesék.

Egymásután fizetendő 2 frtos havi részfizet-
tésre rendelhetik meg a díszművet az „Országos
Hírlap” előfizetői, ha a munkát az alábbi rendelő-
lapon megrendelik és a megrendelő lapot az
„Országos Hírlap” kiadóhivatalába beiküldik.

Az „ORSZÁGOS HIRLAP”
kiadóhivatala

Budapest, VIII., József-körut 65.

Az „Országos Hírlap” kiadóhivatala által
megrendelem a mű kiadójától Révai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaságtól

Kiss József költeményei

illusztrált díszkiadását díszkötésben 24 frtért
és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve
havonként 2 frtot mindaddig a munka kiadói-
nak Budapestben fizetni, míg a teljes vételár
törlesztve nincs.

A részfizetések be nem tartása esetén az
esedékes összegek rajtam postai meghívás
utján (30 kr. postaköltség hozzászámítása
melletti) beszedhetők.

Hely és klet:

Név és aláírás:

Ezen rendelőlapon levelező-lapra ragasztandó és az „Országos
Hírlap” címére küldendő.

INGATLANOK

TELKEK

BIRTOKOK

HÁZAK

VILLÁK

eladatnak

és

PÉNZ- KÖLCSÖNÖK

ingatlanokra, birtokokra,
házakra, telkekre, váltókra
és értékpapírokra eszközöl-
tetnek

AZ ORSZÁGOS KÖZPONTI
TELEK ÉS BIRTOK
LADÁSI ÉS VÉTELI INTÉZETE

által.

BUDAPEST,

VIII., Kerepesi-ut 19.

Fiu-öltönyök:

Loden-öltönyök
3 1/2 frt. Teveször-
havelok teljes
gallérral 4 1/2 frt.
Matróz-öltönyök
dupla gallérral
5 frt.

Rothberger Ja-
kabcs. és kir. ud-
variszállítónál
Budapest, IV.,
Váczi-ut 28. sz.

A Magyar

Aszfalt- burkolatok

Budapest, Andrassy-ut 30. sz.

elvéallítja jótállás mellett, leg-
olcsóbban 587

Aszfalt- burkolatok

fektetését és nedves lakások,
pincék stb. gyökereit szárazza
telet.

TELEFON.

Pénz-

kölcsön mindennemű értékpapírokra, sorjegyekre a legolcsóbb kamatra (vissza fizethető kisebb részletekben) kapható

WOHL J.

banküzletben Budapest,

Ferencz József-tér 3.

Diana-fürdő. 650

Tapéták.

Változóan legelőkelőbb és legjobb be-
vásárlási forrás

Berkán Gyula

Bajnok-utca 28. sz.

Bel- és külföldi tapéták minden
minőségben. Átvételnek épületek,
szállodák, kávéházak és lakások
helyben és vidéken. Minden ta-
péta elismert kitűnő ízléssel de-
koráltatik. A felhívás munká-
latok tartozásait minden tel-
esszerint nyújtatik. 595

1898-as idényre!

Weiner Kátyás

divatáruháza

Budapest, Andrassy-ut 3.

tisztelettel rseid a Usteit hölgyeket, hogy tavaszi és nyári

gyapju-, selyem- és mosó-kelme

ujdonságai

nagy választékban már megérkeztek.

Elismert olcsó árak!

Minták vidékre ingyen és bérmentve.

Teljes üzletfelosztás miatt

30 év óta fennálló

ékszer-, arany-, ezüstáru- és óráüzletünkben
felhalmozott készletünket

minden elfogadható áron

eladjuk. Előzetesen 13 próbás arannyal, nevezetesen ezüst-éveszűzők, grammja
5 1/2 krajczár, ezüst gyertyatartók, girandólok, tálcák, hal- és pecsenye-tálak,
grammja 6 kr. Teljes 12 személynek való étkezőkészletek börtökben 100 frt
és följebb.

Benedek Gábor és Testvére

598

ékszerészek

Budapest, Kossuth Lajos-utca 17.

Atavaszi idény

a legjobb frászok és angol nőt kelmék
legjobban és legolcsóbban
szerezhetők be

Merza és Pongor

Budapest, IV., Kristof-tér 2. sz.
Minták ingyen és bérmentve.